

Godište XII. • broj 1 • siječanj 2017.

2,5 KM / 10 kn / 1,3 EUR

MEĐUGORJE

Glasnikmira

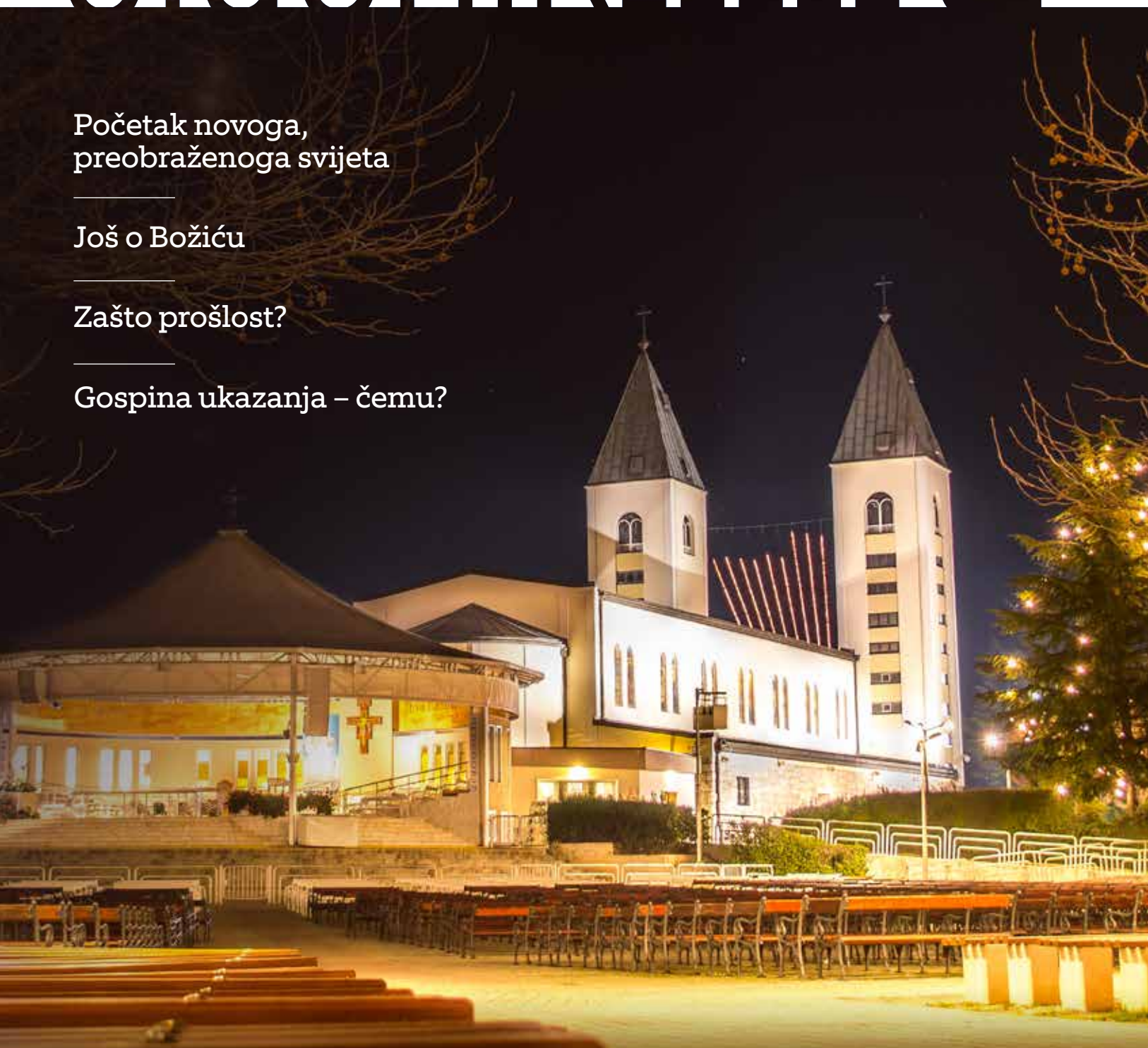
ISSN 1840-1414

Početak novoga,
preobraženoga svijeta

Još o Božiću

Zašto prošlost?

Gospina ukazanja – čemu?

Gospina škola | Događanja | Laici i njihovo poslanje
Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima | Putopis Svetom zemljom
Iz života Crkve | Hrvatsko kršćansko nazivlje | Znanost i vjera | Lectio divina

„Ne oglušimo se, nego prihvatimo poziv i počnimo danas, jer se dobro koje danas propustimo ne može nikad nadoknaditi. Svako sutra, svaki novi dan nosi sa sobom nove prilike da se čini dobro, a nikad ne možemo biti tako dobri da ne možemo biti bolji.“
(fra Slavko Barbarić)

Iz sadržaja

Fotografiju na naslovnici snimio Mateo Ivanković

Početak novoga, preobraženoga svijeta, FRA T. PERVAN

Gospina škola

Još o Božiću, FRA I. DUGANDŽIĆ

Zašto prošlost?, FRA M. ŠAKOTA

Gospina ukazanja – čemu?, M. PARLOV

Poziv na suradnju s nebom, P. TOMIĆ

Moja obitelj u Međugorju, K. MILETIĆ

Košnica svijeta, FRA G. AZINOVIĆ

Razgovor s fra M. Šegom, M. VASILJ IĆIN

„Gdje se umnožio grijeh, nadmoćno izobilova milost!“, FRA P. KOMLJENIĆ

Joe – svjedok među nama, S. ZOVKO

Događanja

Milijunaš s ulice i dalje siromašan, FRA M. KNEZOVIĆ

Laici i njihovo poslanje

Koji će to roditelj umjesto ribe djetetu dati zmiju?, M. KRAJINA

Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima

Kako izaći iz 'začaranog kruga?', M. MILETIĆ

Novi početak u Novoj godini, B. SKOKO

Putopis Svetom zemljom

Maslinska gora (II), FRA A. ŠAKOTA

Iz života Crkve

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Božićno vrijeme, M. MAMIĆ

Znanost i vjera

Pupak vremena, I. MUSIĆ

Dnevna misna čitanja

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

UREDNIK
MARIO VASILJ TOTIN

MEĐUGORJE JE RODILIŠTE NOVOGA U ČOVJE-

KU. U trideset i šest godina mnogi ljudi s raznih strana svijeta iskusili su to „novo“. Iskusili su promjenu, odnosno obnovu. Kad se pitamo o kakvoj se novosti, odnosno promjeni radi, vidimo da je ona raznolika: U nekima se probudila, a u nekima obnovila i učvrstila vjera. Neki su ozdravili tjelesno, a nekima su rane zacijelile u duši. Toliki su se iz Međugorja svojim kućama vratili izmireni s Bogom i ljudima. Toliki koji uopće nisu molili, otkrili su molitvu i počeli moliti, a mnogi koji su i prije molili, počeli su rasti u molitvi i otkrivati njezine neslućene dubine i mogućnosti. Mnogi su otkriviši smisao i vrijednost molitve, „zarazili“ i druge te pokrenuli molitvene skupine kojih je danas po svijetu kao zvijezda na nebu. Mnogi su pronašli mir te postali mironosci do onih koji se nalaze u raznim oblicima nemira.

Toliki su prije susreta s Međugorjem plutali na svojim životnim splavima gladni i žedni mira, ljubavi, sreće i zadovoljstva. Umirali su, a nisu znali da je rješenje moguće i da je tako blizu. Živjeli su u nemirima i sukobima, neizmireni, s krivnjom i dugogodišnjim ranama i terecima u duši, a nisu znali da je Bog izvor mira i da je taj izvor nadohvat ruke – u blizini, u crkvi, ispovjedaonici, u praštanju, prihvaćanju križa...

U Međugorju su im se otvorile oči. Progledali su i prvi put uvidjeli da su išli krivim putovima, da su griješili protiv Boga i ljudi pored sebe. Probudili su se i počeli shvaćati da ih Bog nije osudio iako su griješili. Mnogi su, kao Petar, u Isusovu pogledu prepoznali blagost, milosrđe i praštanje. Otkrili su sreću i počeli plakati od sreće. Mir se vratio u njihova srca, a onda po njima i u njihove obitelji.

Toliki su otkrili ljepotu molitve i duhovnog života. Shvatili su da je molitva više primanje nego davanje, više slušanje nego govorenje; da je molitva škola u kojoj se uči od Isusa i Marije, u kojoj se nadahnjuje njihovim iskustvima za svoja iskustva i odnose. Na sebi su vidjeli razliku između vremena kada mole i kada ne mole. Mnogi su u postu prepoznali sredstvo oslobođenja, uviđanja loših navika, postupaka i riječi koje prije toga nisu uviđali.

To je zanimljivost i posebnost Međugorja: ne donosi ništa novo, ali ljude čini novima.

Toliki svjedoče da je ljubav ono što ljude čini novima. Kad je ljubav u srcu, tu su onda i mir, i radost, i sreća, i zadovoljstvo i oči koje vide dobro i pozitivno.

Započeli smo novu godinu. Ona će nam biti nova bude li mi novi, bude li se u nama ljubav obnavljala. „Onaj koji ljubi, taj neprestano traži ljubljenoga, i neprestano otkriva novo i novosti. Ljubljena osoba nikad ne zastarijeva, nikad ne postaje dosadna i beživotna, nikad se ne ponavlja, pa iako isto sve čini.“ (fra Slavko Barbarić)

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, svako vam dobro u 2017. godini!

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Međugorje

Glavni urednik

Mario Vasilj Totin
e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323

Služba pretplate

Jelena Sivrić
e-mail: pretplategm@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 532

Lektura

Ana Vulelija

Grafičko oblikovanje

SBD, Mostar

Tisak

Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.

Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

UPLATE

Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352

Iz Hrvatske u HRK: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: Splitska banka/Societe Generale Group, Broj računa: 2330003-1152749911, IBAN: HR3923300031152749911, SWIFT SB: SOGEHR22

Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2

Iz svih zemalja EU u €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG (svrha uplate: Glasnik mira), BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044

Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221 (svrha uplate: Glasnik mira)

Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH

e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, **Internet:** www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesa, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

POČETAK NOVOGA, PREOBRAŽENOGA SVIJETA

BOŽIČNI SU BLAGDANI TE NOVA GODINA IZA NAS. Čeka nas svagdan. Vrijeme u kome živimo prepuno je izazova. Davno se naš veliki hercegovački lirik i neponovljivi pjesnik A. B. Šimić izrazio kako su *pjesnici čuđenje u svijetu. Oni idu zemljom i njihove oči, velike i nijeme, rastu pored stvari.* Vide, što drugi ne vide, zamjećuju ono pored čega drugi prolaze ravnodušno. Možda ponajbolji, najizražajniji lirik njemačkoga govornog područja, austrijski pjesnik Rainer Maria Rilke, ostavio je iza sebe neprocjenjivu pjesničku, lirsku baštinu. Po uzoru na mo-

naški način molitve podario nam je svoj Stunden-Buch, Časoslov, zbirku pjesama koju su vojnici na bojišnicama Prvoga svjetskoga rata nosili sa sobom, u svojim vojničkim naprtnjačama, nešto kao molitvenik, jer su pjesme duboko misaone, gotovo kao molitve. Da pjesnikove *oči rastu pored stvari*, razvidno je to iz njegove pjesme *Arhajski Apolonov torzo*. Pjesnik se nalazi pred antičkim kipom boga Apolona i lirsku pjesmu zaključuje ovim riječima: *Ti moraš promijeniti svoj život!* Dobiva nalog, zapovijed iz mrtvoga mramora koji mu još uvijek rječito zbori.

FRA TOMISLAV PERVAN

PROMIJENITI VLASTITI ŽIVOT – NIJE TO SAMO ZOV PJESNIKA, TO JE ONAJ SRETNI TRENUTAK I ZOV KAD SVATKO MORA NAPETI SVOJE UŠI, OTVORITI SVOJE OČI. KORJENITI ZOV KOJI NE DOPUŠTA ODGODE. ZOV JE NEPONOVLJIV I NA RADIKALNI ZOV MOŽE I MORA USLIJEDITI SAMO RADIKALAN ODZIV, OBRAT, ZAOKRET.

Prethodni stihovi opisuju pjesnikov susret s mramornim kipom iskopanim u kazalištu maloazijskoga lučkoga grada Mileta. Kip bez glave i ruku, danas bi se kazalo *torzo*, ali unatoč tome, odnosno upravo zbog toga pogled na taj kip p(r)otresa velikog pjesnika. Očaran je ljepotom, dirnut prizorom osakaćena kipa, i kao da iz njega čuje prodorni zov: „Moraš promijeniti svoj život!“ To je poruka mrtvoga mramora. Te je riječi uzeo i filozof, agnostik P. Sloterdijk za zbirku svojih eseja i naslovio ih *Moraš promijeniti svoj život* (2009.). Ne u Isusovu smislu obraćenja, nego u suočavanju s globalnom krizom koja vlada u svijetu. Svi zapažamo krizu u kojoj se svijet nalazi. Svijetu prijete globalna katastrofa i zato veli kako ne treba biti *vjernički, religiozno muzikalni* da bismo shvatili kako je *Velika katastrofa postala božicom ovoga stoljeća* (Sloterdijk). Dvadeseto stoljeće bijaše najpoučniji period svjetske povijesti u kome smo mogli iščitavati svu izopačenost ljudskoga uma i ponašanja te sijanja smrti diljem svijeta. Zato treba premišljanje, obraćenje i odvrat od dosadašnjega načina života, etičko ponašanje svih. Djelovati tako da

učinci moga/tvoga/našega djelovanja omogućće život i preživljavanje na našem planetu i budućim naraštajima.

Promijeniti vlastiti život – nije to samo zov pjesnika, to je onaj sretni trenutak i zov kad svatko mora napeti svoje uši, otvoriti svoje oči. Korjeniti zov koji ne dopušta odgode. Zov je neponovljiv i na radikalni zov može i mora uslijediti samo radikalni odziv, obrat, zaokret. Čovjeka pogađa ta temeljitost, radikalnost. Onaj Isusov zov na početku njegova javnog djelovanja izriče istu misao, samo drugim riječima, obratite se, naime, i vjerujte Radosnoj vijesti! „Moraš promijeniti svoj život“ – to je trajni refren svačijeg života. Velika riječ, ali često je vjetar i konkretni život odnose u nepovrat.

Isti pjesnik Rilke šetao jednom zgodom pariškim zoološkim vrtom. Bio je naime neko vrijeme tajnik velikoga kipara A. Rodina pa je često šetao pariškim ulicama. Za jedne šetnje prolazio je pored kaveza u kome je svoje dane tavorila velika divlja mačka – pantera (u Americi znana kao ‘puma’). Stvorena za divljinu, za velike brzine, sad je okovana u rešetke i željezne šipke. I nehotice se pjesniku nameće misao o čovjekovoj sudbini, nalik toj panteri. Trenutak istine naše egzistencije. U nekoliko sumornih i otužnih redaka bilježi pjesnik svoje osjećaje i doživljaj. Umoran pogled, šipke, rešetke, nikakav svijet, bez budućnosti, nema ponosna hoda, skoka (pantera zna načiniti skok i do pet metara) nema više onoga plesa u divljini; zjenice sužene, bezizlazna situacija, nema slobode. Zauvijek okovan u kavezu, tavori život u tamnici. Beznađe. Neutješivo, turobno stanje. Sve bi bilo drukčije da je divlja mačka u slobodi. Snažna, u skoku nenadmašiva (na um nam pada njemačka tvrtka sportske obuće ‘Puma’). Što bi se sve dalo od toga života učiniti!

Ali, puste šipke, rešetke, na sve strane neprobojni zasuni. Kao i u čovjekovu životu. Šipke i zasuni naših težnja, nevolja, sklonosti, neizvijenosti, promašaja. Rešetke naših briga, zarobljenost, okovi i lanci naši, prizemnosti, ovostranosti. Šipke guste, rešetke čvrste, nesavjetljive. Mnogi su pokušali probiti te rešetke, mnogi su naviještali izlaz i proboj iz neprobojnoga, ali sve bijaše utaman. Platon je govorio o svojoj špilji. Stari zavjet stalno govori o nekom novom

vremenu, mesijanskom, o slobodi, o svijetu i životu bez nevolje, patnje, bez bolesti i osamljenosti, o svijetu u kome će se *mačevi prekiivati u plugove, koplja u srpove*. Život u slobodi, svijet u kome je Bog blizu. Od svega toga za ljudskoga vijeka ništa. Nisu li podudarni pjesnik Rilke i proroci koji su naviještali mesijansko vrijeme?

Nisu li vizije jednoga Izaije koga čitamo u vremenu došašća pusti snovi, utopije, fatamorgane u pustinji života koje se razbijaju o rešetke i stjenke naših kaveza? Tko to još danas vjeruje u bolje sutra, u boljitak svijeta i čovječanstva, u promjenu nabolje? Pjesnici? Davno su, čini se, muze zanijemjele i prestale pjevati umilne pjesme. Kao da nema više Šimića, Rilkea, Ujevića, Cesarića, a i oni su u svojim vizijama pesimistični. Teatar apsurdna, Ionesco, Cioran, Derrida, dekonstrukcija, raz-gradnja...

Minuli su božićni blagdani, svetkovine vezane uz događaj utjelovljenja Božjega Sina. Opisuju to neponovljivim slikama evanđelisti Luka, Matej i Ivan. Matej u kraćem i trezvenijem obliku, Luka donekle idilično, kao pastoralna, romantičarskim tonom, a Ivan uzvišenim teološkim rječnikom. Sva trojica dižu glasu u svojim izvješćima o dolasku Mesije protiv postojećega stanja, svojim proročkim prosvjedom protiv rešetaka i kaveza u koje smo ljudi zatvoreni na ovoj zemlji. Smjele su to tvrdnje koje obećavaju *novo nebo i novu zemlju*, mir ljudima, *Božjim miljenicima*. Nije li, međutim, postojeće stanje svijeta upravo čista oprjeka toj radosnoj anđeoskoj vijesti, dok smo suočeni s ratovima, nemiro, zlosiljem, terorizmom, porobljavanjem tolikih naroda, onečišćenjem i trovanjem okoliša? Nisu li tijekom cijele povijesti ratovi neminovnost, neotkupljeno stanje, a zarobljenost u rešetke ovostranosti trajno stanje svijeta i čovjeka? Pa ipak, Božja istina i riječ sagledava stvari daleko dublje i snažnije od čovjekova bolna pogleda, kao one pantere u rešetkama i kavezu koji se može otvoriti samo izvana.

Očito je jedno. Zemlja je nalik tamnici iz koje nema proboja ni izlaza. Netko je morao i mora doći, izvana, da ponudi spas i slobodu. Evanđelja nam nude nešto neobično, govore o dolasku Sina Božjega u Isusu iz Nazareta. O neobičnoj pojavi koja je najednom izronila i počela djelovati petnaeste godine cara Tiberija, negdje

oko Genezaretskog jezera u Galileji. Isus je započeo svoj govor pozivom na životni zaokret, obraćenje, *metanoia*, mi bismo kazali, *preumljenje*, promjenu mišljenja i života, načina razmišljanja. Probiti okove postojećega, jer Bog je tu – blizu. Nadohvat ruke. Emanuel. U Isusu. Za prvoga javnoga nastupa u Nazaretu izgovara ono sudbotvorno: *Danas!* Danas se ova riječ koju čuste ozbiljila u meni, na meni. Na njemu je Duh Gospodnji, *poslan je donijeti Radostnu vijest siromasima, slobodu zarobljenicima, vraćanje vida slijepcima, oslobađanje potlačenih i proglas godine Gospodnjega milosrđa* (usp. Lk 4,18.19). Rekli bismo, tu se ozbiljuje ono o čemu Rilke sanja promatrajući panteru u kavezu.

Naviješta taj Isus kako nas Bog ne ostavlja, kako je milosrdan i milostiv, kako prašta, kako zna za našu krivnju i bijedu, kako je Bog upravo s onima i uz one koji u društvu ništa ne vrijede, uz rubne, siromahe, izopćenike, koji su u doslovnom, ali i prenesenom smislu okuženi i gubavci. Bog je uz one kojih nema u popisima ovoga svijeta, osim kao poreznih obveznika. Propovijedao je i činio znakove, odasvud su ljudi hrlili k njemu. Slijegale su se k njemu mase sa svih strana, ne samo sunarodnjaci, nego i poganski svijet, svi koji su živjeli u sjeni smrti. Pojedinci su naočice mijenjali svoj život. Isus je pozivao u svoje društvo, a što je nepojmljivo, oni koji su smatrani kužnima, koje je trebalo izbjegavati, zaobilaziti u širokom luku, postaju učenicima, apostolima, muževi i žene.

Jednom zauvijek – na početku još jedne nove godine – Bog nam daje u Isusu neizbrisivo iskustvo da svijet ne mora i ne smije biti kakav jest, nego da može biti onakav kakvim ga je Bog zamislio.

Isus je krajnje neopterećen društvenim predrasudama. Na zdencu razgovara s polupogankom Samarijankom i otkriva joj istinu o njoj i njezinu (ne)životu, ali i o sebi. Isto se zbiva s carinikom Levijem, s gulikožom Zakejem, nadcarinikom, koji nakon susreta s Isusom najednom postaje pravednik i spreman je uzvratiti četverostrukom mjerom onima koje je zakinuo, a polovicu je bogatstva voljan podijeliti sirotinji. Htio bi da mu konačno – nakon totalne životne inventure i egzistencijalnoga debakla – 'kasa i život štimažu', da može pogledati ljudima u lice i oči, a ne ih izbjegavati. Ozbiljuje se ona proročka, da, *narodu koji je u tmini hodio, svjetlost jarka sinu* (usp. Mt 4,16). Žena, sumnjiva morala i ponašanja, ruši sve prepreke, pada do Gospodinovih nogu, suzama ih pere, vlasima otire. Spoznaje najednom svu bijedu svoga života, ali i nutarnji nemir te žudnju za ispunjenim, smirenim životom. Ostaje mu ta grješnica od svih najvjernija. Zašto? *Njoj su mnogi grijesi oprošteni jer je silno ljubila*, dok uzvanicima zastaje dah. *Tko može opraštati grijehe osim Boga jedinoga? I onda okrenut ženi, grješnici, izgovara: Idi u miru! Tvoja te vjera spasila.*

I nije tu kraj *sage*. Gdje god se pročuje da je stigao, mase hrlje, ostaju danima, gladni su i žedni kruha života. Hrani ih u pustinji najprije svojom riječi, liječi sve njihove bolesti, kako je već prorok navijestio, a onda umnaža

i kruh. Ljudi spontano osjećaju neobičnu snagu u tome Nazarećaninu. Gdje se god nađe kakav slijepac, kljasti, gluhi, opsjednuti, padavičar, spontano hrlje k Isusu i ozdravljaju. Spadaju s njih okovi i verige bolesti i nesreće. Gdje Isus dođe, svijet postaje onakvim kakvim ga je Bog u početku zamislio, prije Adamova pada.

Ljudi su bili suočeni s novim i kušali u svjetlu Pisma tumačiti novo stanje. Odjednom, čini se, Izaijini snovi postaju zbilja, vizije se ostvaruju u Isusu, pod njegovim rukama biva sve novo. Nekadašnji snovi danas postaju stvarnost u

Isusovoj osobi. Jer, nije li to ono što je Bog obećavao stoljećima preko svojih izabranika? Ponovno imamo pred sobom sklad čovjeka i svijeta, mesijansko se vrijeme događa pod Isusovim rukama. On je zauvijek *Emanuel – Bog s nama*. Naš je Bog s nama. Uništava sve što otuđuje Boga od čovjeka, nestaje grijeha i bolesti, kidaju se okovi i one rešetke, lanci nehumanih i grješnih struktura u politici i društvu. Gdje se ljudi oslone na Isusa i pokušaju živjeti prema njegovim mjerilima, događa se novina. U njemu imamo novi početak – onkraj naših ljudskih mogućnosti

i pokušaja da se sami izvučemo iz gliba i močvare.

Jednom zauvijek – na početku još jedne nove godine – Bog nam daje u Isusu neizbrisivo iskustvo da svijet ne mora i ne smije biti kakav jest, nego da može biti onakav kakvim ga je Bog zamislio. Da bi to Isus ostvario, počeo je oko sebe okupljati novi Izrael – stvarati novi Božji narod, uprizoren najprije u Dvanaestorici kao baštinicima dvanaest izraelskih plemena, Jakovljevih sinova iz Staroga zavjeta. Okuplja ih, odašilje, ovjerovljuje svojom snagom i Duhom Svetim. Morali su proći opore i tvrde trenutke

Očito je jedno. Zemlja je nalik tamnici iz koje nema proboja ni izlaza. Netko je morao i mora doći, izvana, da ponudi spas i slobodu.

školovanja u Isusovoj školi, oni su njegova duhovna djeca. U Duhu ih je nanovo rodio, u teškim procesima radanja, vlastite muke, smrti na križu, uskrsnuća i Duhova. Crkva se rađa kao novi Božji narod, kao mjesto gdje Božjom snagom nastaje novi svijet – u svetcima. Crkva je čudo u nastanku i opstanku, u njoj se može doživjeti osloboditeljska snaga koja kida lance i rešetke naših tamnica i okova ovoga svijeta. Crkva je pozvana biti pre-voditeljica

starozavjetnih snova u današnju zbilju svijeta. Teško je učiniti prvi korak, iskorak iz postojećega. Ne traže se od nas izvanredna djela, nego upravo ono što je Isus činio dok je hodio ovom zemljom. Družio se sa svima, jeo, pio, živio blaženstva koja je naviještao, a Pavao je poručivao, da *nosimo bremena jedni drugih*, da podmetnemo svoja leđa, pružimo ruku, suosjećamo, da imamo srca jedni za druge. Da ljubimo, jer *Bog je ljubav*, poručuje Ljubljani učenik. Bitno je da Isusova riječ nađe odjeka u našoj duši i srcu. Tada će se početi mijenjati svijet u nama i oko nas.

Došašće bez dolaska

Prošao je još jedan Božić. Mnogi će reći: najljepši i najdraži blagdan u godini! O važnosti tog blagdana govori i dugo vrijeme pripreve koje poznamo kao advent ili došašće. Sam naziv otkriva da je to vrijeme čekanja Nekoga tko dolazi. A taj Netko je tako važan da njegov dolazak zaslužuje tako temeljitu priprevu. Promatrajući kako svake godine ne samo crkve već i cijeli gradovi diljem kršćanskog svijeta poprime svečan izgled, reklo bi se da su svi angažirani u toj pripravi, da se svi trude kako što bolje dočekati velikog Gosta. Je li doista tako?

FRA IVAN
DUGANDŽIĆ

SUDEĆI PO KOLIČINI ULOŽENE MAŠTE, TRUDA I NOVČA DA SE ČITAVE GRADSKE ČETVRTI PRETVORE U MJESTA DRUŽENJA, ZABAVE, DOBRE GLAZBE, UŽIVANJA BIRANIH JELA I PIĆA, REKLO BI SE DA SU SVI ZAHVAČENI RADOŠĆU BOŽJEG DOLASKA. Ali dosta je samo malo bolje pogledati, da se uoči velika razlika između vjernika koji se u došašću pripremaju na susret s onim koji se rodio kao Spasitelj svijeta (Lk 2,11) i onih drugih koji su im ustvari ukrali došašće i u njemu svake godine vide samo prigodu za veselim druženjem dobrom zabavom i još boljom zaradom.

Ništa od toga nije po sebi loše, da ne bi i vjernici smjeli u tome sudjelovati. Naprotiv, i oni su bića od krvi i mesa kojima ništa od toga nije strano. Loše je samo ako to postane samo sebi svrhom i potisne ono bitno. Dok vjerničko mnoštvo hrli na zornice kako bi čulo Riječ Božju i u redovima čeka da se u ispovijedi susretne s milosrdnim Bogom, mnogi svoje adventske aktivnosti započinju u kasnim poslijepodnevima i produžuju ih duboko u noć. Jedini je smisao njihova adventa u zabavi i uživanju.

VANJŠTINA BEZ SADRŽAJA

Potvrdu za gore izrečenu tvrdnju moglo se iz dana u dan naći u tisku.

IZVORNO
ZNAČENJE
BOŽIĆA NIJE
NIKAKVA BAJKA
ILI ČAROLIJA, VEĆ
KRUTA STVARNOŠĆ
LJUDSKOG ŽIVOTA
U KOJU SE ZAPUTIO
BOG ISUSOVIM
ROĐENJEM U ŠTALI.
ČAK NIJE NUŽNO
BITI VJERNIK
DA BI SE TO
PREPOZNALO.

J O Š O B O Ž I Ć U

Tako se u jednom članku ponosno ističe kako je samo u dvjema zagrebačkim ulicama posebno adventski uređene ugostiteljske objekte već u prvih deset dana „posjetilo oko 30 000 znatizeljnika željnih dobre zabave i vrhunskih gastroužitaka“. U velikom trgovačkom centru adventsko raspoloženje se nastoji potaknuti porukom: „Svaki dan jedan popust i svaki dan nova nagrada!“ A da bi sreća posjetitelja bila što sigurnija, tu poruku prati druga: „Igraj svaki dan i povećaj svoje šanse za dobitak!“ Onima koji se trude gostima ponuditi što zanimljivija jela nude se „najbolji savjeti iz starih kuharica koji bi vam mogli spasiti Božić“. Tu se kršćansko očekivanje Spasitelja pretvorilo u pokušaj spašavanja Božića. Kakva perverzija! U čemu je onda „adventska čarolija“, „adventska bajka“ ili čak „adventski raj“, kako se može čuti ili pročitati?

Nađe se pokoji novinar koji vidi kako je lijepo vrijeme vjerničke pripreve na Božić ustvari postalo problematično. To otkriva naslov članka: „Kako se nositi s blagdanskim stresom?“ Još je izravnije i oštrije pitanje: „Što u svemu tome ima adventsko?“ Nađe se tu i pokoji pravi apsurd. Dok su čitavi gradovi bogato adventski urešeni, jedna starija gospođa je na sjednici Programskog vijeća HRT-a protestirala „što na stolu u Dnevniku kao ukras stoji adventski vijenac“. Nju ne smeta blještavilo i raskoš ponude adventskog ugođaja kojemu je jedini cilj profit, ali je smeta skromni adventski vijenac koji odašilje jednostavnu poruku Božjeg dolaska. Zato zvuči kao glas nade iskreni vapaj: „Vratite nam Božić, dosta nam je 'blagdana!'“ (Marcel Holjevac).

ČOVJEKOVA POTREBA ZA BLAGDANIMA
Nekoć, u vrijeme komunističkog državnog bezboštva vjernici su svoje blagdane slavili vjernički. Liturgijska slavlja u crkvama nastavljala bi se u kršćanskim domovima, daleko od očiju nevjernika koji su sve činili da ta slavlja pokvare. U javnosti, na ulicama, trgovima, javnim ustanovama, u novinama, na radiju i televiziji nije bilo ni traga nikakvom slavlju. Božić, ako dotične godine nije pao u nedjelju, bio je običan radni dan kao i svi drugi. Tada smo potihom zavidjeli takozvanom kršćanskom svijetu Zapadne Europe i Amerike, gdje su gradovi bili okupani blagdan-

skim svjetlom i urešeni raskošnim nakitom, a blagdani ugođaj davao glavni ton medijima.

Vremena su se stubokom promijenila. Po izgledu naših gradova moglo bi se zaključiti da danas svi slave došašće i Božić. Na Zapadu je izvanjska slika ostala ista, ali zahvaljujući sve snažnijem procesu sekularizacije i ateizacije, sve manje je onih koji znaju što se slavi. Svi slave Božić, ali primjerice u Njemačkoj oko 40% djece u osnovnoj školi nije znalo čije se rođenje taj dan slavi. Prema pouzdanim statistikama, samo 25% djece njihovi roditelji još uvijek daju krstiti. Unatoč tome na pitanje jedne ankete, treba li zadržati krštenje, prvu pričest i krizmu ili ih dokinuti,

na svoj duhovit način prokomentirao američki humorist H. Youngman ovim riječima: „U jednom trenutku sam htio postati ateist, ali onda sam se predomislio. Ateisti nemaju blagdana.“ Možda je u toj rečenici i odgovor na pitanje, zašto dojučerašnji deklarirani ateisti danas imaju tako izraženu potrebu za blagdanima? Ostaje im samo još prepoznati izvorno značenje blagdana i zaputiti se u susret onomu čiji se dolazak slavi.

BOŽIĆ SE PRIHVATIA I SLAVI VJEROM

Izvorno značenje Božića nije nikakva bajka ili čarolija, već kruta stvarnost ljudskog života u koju se zaputio Bog Isusovim rođenjem u štali. Čak nije nužno biti vjernik da bi se to prepoznalo. Dovoljno je trijezno i kritički razmišljati o počecima kršćanstva, kao što to čini njemački lijevo usmjereni filozof židovskog porijekla Ernst Bloch, koji nad betlehemskom tajnom ovako razmišlja: „Moliti se djetetu koje je rođeno u štali! Nemoguće je zamisliti nešto drugo gdje bi ljudski

pregled istovremeno bio spušten tako nisko i uzdignut prema najvišim visinama. Jer riječ je o stvarnoj štali. Nitko ne bi mogao doći na tako ludu ideju da izmisli takvo porijeklo osnivača jedne religije. Bajke se ne oblače u takvo ruho bijede, koja će ga pratiti cijeloga života. Štala, bijeg u Egipat, tesarski zanat, društvo životinja i na kraju križ kao stratište, sve je to kruta životna stvarnost, a ne zlatni materijal od kojeg nastaju bajke.“ U betlehemskom djetetu samo vjera može vidjeti Boga koji dolazi susret čovjeku i zato kršćani ne smiju dopustiti da im drugi ukradu Božić i pretvore ga u sladunjavu bajku koja će golicati čovjekove osjećaje.

neobjašnjiv način postade mi jasno da pjesme, glazba, lijepi osjećaji, svečana služba Božja, lijepi darovi, bogati stol još uvijek nisu Božić. Jer, Božić znači prihvatiti nadu koju je Bog pokrenuo i koja je neovisna o svemu, što ja mislim i osjećam. Božić znači povjerovati da je spasenje svijeta Božje, a ne moje djelo“.

DOŠAŠĆE - SADAŠNJA STVARNOST DOLAZEĆEG

U vremenu zamamnih marketinških ponuda koje prijete da posve potisnu kršćanske blagdane i isprazne njihov sakralni sadržaj dobro je sjetiti se jedne stare židovske priče: „Neki Rabbi susrete na ulazu ne pećinu velikog proroka Iliju, koji će najaviti

da bi Mesija došao isti čas kad bi čitav Izrael počeo vršiti Mojsijev zakon. Drugim riječima, Mesija ne može doći, jer se ne vrši Zakon. Ipak, on je došao i tek svojim dolaskom – kako su najavljivali proroci – omogućio čovjeku vršiti Zakon, to jest volju Božju. I nakon njegova povijesnog dolaska u Isusu Kristu, on dolazi svaki čas svima onima koji čuju njegov glas. Samo njima njegov je dolazak događaj spasenja. Zato veliki teolog Karl Rahner svoje dugačko razmišljanje o Isusovu povijesnom dolasku i o njegovoj vlastitoj sudbini s ljudima kojima je došao završava ovim riječima: „Kaže se da ćeš ponovno doći. To je istina. Ali ustvari nema tog 'ponovno', budući da nas u svome

Očito je u pitanju šizofreno ponašanje suvremena čovjeka koji je snažno obilježen mentalitetom relativizma. Nema ništa što apsolutno vrijedi, već je sve podvrgnuto trenutačnim čovjekovim osjećajima, željama i potrebama. Samo tako je moguće objasniti potrebu za blagdanima i kod onih koji se ustvari smatraju nevjernicima.

64% ispitanika je odgovorilo potvrdno. Treba ih zadržati! Zašto? Zato što to još uvijek smatraju dijelom svog nacionalnog identiteta, iako osobno to za njih nisu više duhovne vrijednosti za koje se isplati živjeti.

Očito je u pitanju šizofreno ponašanje suvremena čovjeka koji je snažno obilježen mentalitetom relativizma. Nema ništa što apsolutno vrijedi, već je sve podvrgnuto trenutačnim čovjekovim osjećajima, željama i potrebama. Samo tako je moguće objasniti potrebu za blagdanima i kod onih koji se ustvari smatraju nevjernicima. To stanje je

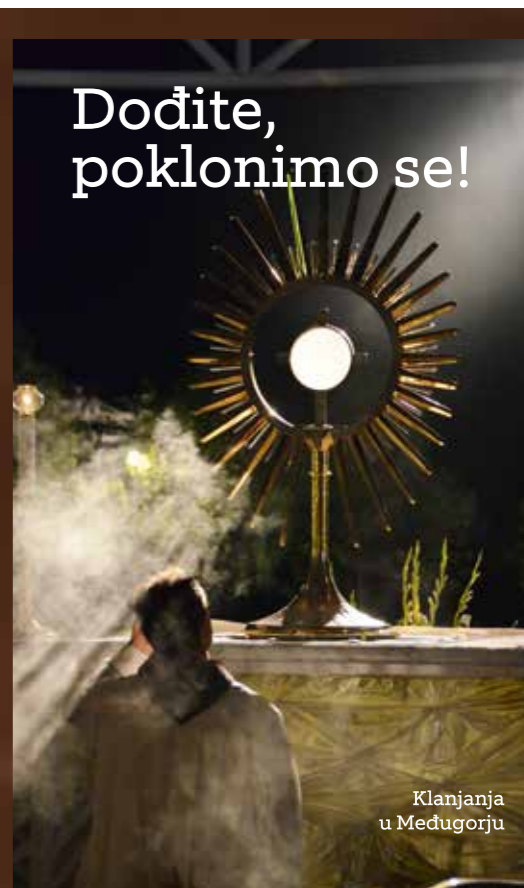
Po izgledu naših gradova moglo bi se zaključiti da danas svi slave došašće i Božić. Na Zapadu je izvanjska slika ostala ista, ali zahvaljujući sve snažnijem procesu sekularizacije i ateizacije, sve manje je onih koji znaju što se slavi. Svi slave Božić, ali primjerice u Njemačkoj oko 40% djece u osnovnoj školi nije znalo čije se rođenje taj dan slavi.

A da je vjera važnija od osjećaja, uvjerava nas i veliki učitelj duhovnog života, Henri J. M. Nouwen u svojoj knjizi znakovita naslova „Noću se rađa dan“, gdje donosi svoje osobno iskustvo jednoga Božića kada se jednostavno nije mogao iskreno radovati. „Sve što je potrebno za sjajnu proslavu Božića bilo je tu. Samo ja nisam bio posve nazočan. Sam sebi sam sličio na nekog dobrohotnog promatrača i nisam se nikako mogao uživjeti u drukčije raspoloženje... Ipak, odjednom sam spoznao kako bi se taj dan mogao pokazati kao milost. Na neki

Mesijin dolazak, pa ga upita: 'Gdje je Mesija?' Ilija mu odgovori: 'Unutra u pećini! Rabbi uđe unutra i nađe Mesiju kako sjedi i čeka. Upita ga: 'Kad ćeš doći, Gospodine?' Mesija mu odgovori: *Danas!* Nato Rabbi radosno napusti pećinu i cijeli dan iščekivaše Mesijin dolazak. Kasno uvečer, dok još uvijek nema Mesije, potraži on proroka Iliju i ljutito mu reče: 'Mesija je slagao; rekao je da će doći danas, a nema ga!' Ilija mu odgovori: 'On je mislio: *Danas*, ako glas mi čujete', kako kaže psalmist (Ps 95,7).

Priča ima nešto poučno u sebi. Ona je odgovor na pučko uvjerenje Židova

ljudskom obličju, koje si zauvijek učinio svojim, nikad nisi ni napustio... Samo moraš dolaziti sve više, samo se mora sve više očitovati što se u biti već zbililo sa svim što postoji, ti moraš sve više razobličavati privid da prolaznost nije oslobođena kad si je ti preuzeo u svoj život. Gle, ti dolaziš! To nije ni prošlost ni budućnost, već sadašnjost koja još samu sebe ispunja. Još uvijek je isti čas tvoga Dolaska, a kad on dođe kraju, mi ćemo iskusiti da si stvarno došao. Daj da živim u ovom času tvoga Dolaska, da bih živio u tebi, svome Bogu koji će doći. Amen!“

Klanjanja u Međugorju

Klanjam ti se, Gospodine!

To bi mogao biti zajednički nazivnik svih tekstova koji se nalaze u ovoj knjižici, a nastali su prigodom klanjanja pred Presvetim, čašćenja križa Gospodinova i kao molitve za ozdravljenje. Plod su vjerničkog uma i srca, potaknuti Gospinom pojavom i njezinim porukama.

Tekstovi potječu od različitih franjevaca koji su djelovali ili još djeluju u Međugorju i odaju osobnost svakoga od njih. No svima je zajedničko to što su to doista duboko proživljeni molitveni tekstovi. Jednostavni su i u toj jednostavnosti jezgroviti. Klanjatelju žele približiti otajstvo i pozvati ga na njegovo čašćenje.

Može se samo poželjeti da ova knjižica postane nezaobilazno štivo svakog međugorskog hodočasnika.

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

Isus je prihvatio ne samo što je lijepo i na ponos u povijesti izraelskog naroda nego i ono grješno i tamno. On nam se daruje u svakoj euharistiji – nama takvima kakvi jesmo – i uči nas prihvaćati i sebe i druge, i svijetle i tamne strane povijesti.

ZAŠTO PROŠLOST?

Budući da smo ušli u novu godinu, nekako se očekuje da naša razmišljanja budu o budućnosti, na temu što učiniti da nova (2017.) godina bude drukčija – nova. Usmjerenje našeg pogleda međutim ne će biti u budućnost nego u prošlost. Na takav postupak potiče nas početak Matejeva evanđelja koji također ne započinje gledanjem u budućnost nego u prošlost. Sjetimo se nekoliko početnih i završnih redaka: „Rodoslovlje Isusa Krista, sina Davidova, sina Abrahamova. Abrahamu se rodi Izak. Izaku se rodi Jakov. Jakovu se rodi Juda i njegova braća... Matanu se rodi Jakov. Jakovu se rodi Josip, muž Marije, od koje se rodio Isus koji se zove Krist. U svemu dakle: od Abrahama do Davida četrnaest naraštaja; od Davida do progonstva u Babilon četrnaest naraštaja; poslije progonstva u Babilon do Krista četrnaest naraštaja (Mt 1,1-17).

FRA MARINKO ŠAKOTA

PRIZNAJEM, PRIJE SAM NERADO ČITAO ILI SLUŠAO IZVJEŠĆE O ISUSOVU RODOSLOVLJU. Nisam shvaćao njegovo pravo značenje pa sam ga izbjegavao čitati. No, sada o njemu drukčije razmišljam. Smatram da je jako važno kako za razumijevanje Matejeva evanđelja tako i za razumijevanje Isusova poslanja i naših odnosa. Uostalom, ne bi ga evanđelist ni

stavio na početak evanđelja da nije važno.

U čemu je značenje Isusova rodoslovlja? Čemu nabranje tolikih imena? Zašto su važna imena ljudi, ako vjerujemo da Isusovo porijeklo nije od ljudi?

Zadnjih desetljeća u našim krajevima uočava se gubitak pamćenja obiteljskog rodoslovlja. Čini mi se da naša djeca sve manje znaju tko su

im i bliži, a kamoli daljnji predci. Ni približno kao prije ne pripovijeda se o zgodama i nezgodama iz povijesti vlastite obitelji.

Razlozi za to su razni. Bezglavi tehnološki napredak (a jedna od njegovih najvećih i najtežih posljedica je da nam ostaje sve manje vremena) kao da nas uvjerava da je jedino važan ovaj trenutak, da pod svaku cijenu treba biti *in*, da je vrijeme no-

vac, da je jedino važna zarada, pa ako ne uhvatiš korak – a on je sve žurniji – onda si *out*. Slijedom toga, sve što se ne može unovčiti, što nije korisno – a tu po logici spada

PORUKA ISUSOVA RODOSLOVLJA JE SNAŽNA: BOG NI NAS, NI TEBE NI MENE, NE ISKLJUČUJE. I NAS UPISUJE NE SAMO U POVJEST SVOGA RODA (PO KRŠTENJU SMO KRISTOV ROD, NJEGOVA BRAĆA I SESTRE) NEGO U DLAN SVOJE RUKE, U SVOJE SRCE. ALI NE SAMO NAS NEGO I ONE KOJE MI NIPOŠTO NE BISMO HTJELI VIDJETI PORED SEBE. I ONE KOJE BISMO NAJRADIJE BACILI U PAKAO.

i poznavanje nečega što je prošlo – treba isključiti.

Biblijski pisac misli drukčije. On smatra da je povijest učiteljica života i da je zbog sadašnjosti i budućnosti ne smijemo zaboraviti. Iz Matejeva rodoslovlja učimo da Bog nije samo bezvremen nego i povijestan. Bog nije samo duh nego je i tjelesan. Utjelovio se u konkretnu stvarnost, u jednom narodu, u jednom mjestu, u jednoj osobi. Bog obuhvaća sve stvoreno, sve narode i posebno se posvećuje jednom narodu, a u tom narodu konkretnim osobama: Josipu i Mariji.

U Matejevu izvješću o Josipovim i Marijinim, a time i Isusovim predcima primjećujemo neke likove zbog kojih se čudimo da su uvršteni u Isusovo rodoslovlje. U popis velikih grješnika mogli bi ući, ali u Isusovo rodoslovlje – nikako!

No, upravo iz toga učimo da Bog, koji je svet, iz svoje povijesti ne odbacuje i ne isključuje grješnike. Prihvatio je povijest jednog naroda takvu kakva je bila. Bez uljepšavanja.

Ne isključuje povijesne činjenice koje nisu bile na ponos i koje bismo mi najradije prešutjeli ili bismo te stranice izbrisali. U rodoslovlju ima i stranaca koji ne pripadaju židovskom narodu. Ima i grješnika. Primjerice kralj David čiji grijeh nije prešućen, a što bi se po ljudskom nekako očekivalo, jer se radilo o najvećem židovskom kralju. Bog, međutim, sve integrira. U rodoslovlje su upisani i muškarci i žene. I sveti i grješni. I prikladni i nepoželjni.

Poruka Isusova rodoslovlja je snažna: Bog ni nas, ni tebe ni mene, ne isključuje. I nas upisuje ne samo u povijest svoga roda (po krštenju smo Kristov rod, njegova braća i sestre) nego u dlan svoje ruke, u svoje srce.

Ali ne samo nas nego i one koje mi ni pošto ne bismo htjeli vidjeti pored sebe. I one koje bismo najradije bacili u pakao.

Matej nas uči usvajati Kristov način razmišljanja, da kao u rodoslovlju i mi integriramo sve što se u povijesti dogodilo, u povijesti kršćanstva, svoga naroda, svoje obitelji, u svojoj osobnoj povijesti. Upravo sada kada se mučimo s poviješću našeg naroda, posebno s razdobljem Drugog svjetskog rata i s razdobljem komunizma, Matejevo rodoslovlje može nam biti od velike pomoći da nikoga i ništa ne isključujemo nego da sve što je bilo – i lijepo i ružno – uvrstimo u vlastitu povijest. Ne s ciljem da nekoga pravdamo ili optužujemo nego da sve što se dogodilo prihvatimo kao činjenicu. I naravno, od svega da učimo.

I u povijesti naše kršćanske vjere i u povijesti našeg naroda bilo je sjajnih epizoda i likova, ali isto tako vrlo ružnih događaja i grješnih ljudi. Pristup prema jednom i prema drugom je isti: Ništa ne nijećemo niti uljepšavamo. Sve priznajemo svojom poviješću: I da smo imali kraljeve i da smo bili podanici, i da su nad nama vladali i da smo se borili za slobodu. Dio naše povijesti su i ustaše i partizani, i Jasenovac i Bleiburg, i komunisti i zatvorenici zbog komunističkog terora.

Isus je prihvatio ne samo što je lijepo i na ponos u povijesti izraelskog naroda nego i ono grješno i tamno. On nam se daruje u svakoj euharistiji – nama takvima kakvi jesmo – i uči nas prihvaćati i sebe i druge, i svijetle i tamne strane povijesti. U svakoj euharistiji uči nas u našoj crkvi stajati i pored dragih osoba i pored osoba koje ne volimo. A razlog je: „Jer on daje da sunce njegovo izlazi nad zlima i dobrima i da kiša pada pravednicima i nepravednicima.“ (Mt 5, 45)

Nova godina je pred nama. Prilika je to za novi, drukčiji odnos prema prošlosti. Budemo li – konačno – svoju prošlost prihvatili cjelovito, da je u njoj bilo i svijetlih i tamnih trenutaka, i uspjeha i neuspjeha, i svetaca i grješnika, i ustaša i partizana, i komunista i mučenika, da jedni nisu bili sveci, a drugi đavoli, da su jedni i drugi imali kako dobrih tako i loših strana (i obratno), i naša sadašnjost i budućnost bit će drukčija. Naučimo li ne isključivati (ne brisati iz prošlosti niti bojati svojim bojama) one koji su živjeli prije nas, u novoj godini bit ćemo drukčiji, a svijet oko nas bogatiji – jer bit će mnogo više ljudi oko nas koje smo mi uključili u život.

MLADEN
PARLOV

JEDNO OD NAJPOZNATIJIH I NAJPOŠJECENIJIH GOSPINIH SVETIŠTA U SVIJETU, ONO U FATIMI U PORTUGALU, GODINE 2017. SLAVI STOLJETNICU SVOJE OPSTOJNOSTI. U šest navrata, svakoga 13. u mjesecu od svibnja do listopada 1917. ondje se, naime, u Irijskoj dolini Gospa ukazala djeci pastiricima – 10-godišnjoj Luciji Dos

ČEMU UKAZANJA?

U najopćenitijem značenju riječi ukazanjem nazivamo vidljivo očitovanje nekog bića čija je prisutnost u tom trenutku i na tom mjestu ne samo neuobičajena nego i neobjašnjiva prema spoznajama kojima danas vlada ljudski razum. Povijest spasenja, biblijska i crkvena, poznaje različita ukazanja: anđela, Isusa Krista, Blažene

sociologa i religiologa nego i teologa. Problem jednog dijela teologa, ne samo poslije Drugog vatikanskog sabora nego i ranije, bio je kako povezati stvarnost opće Objave koja je svoj vrhunac imala u Isusu Kristu s privatnim objavama. Tvrdili su, naime, ako je Bog u Isusu Kristu objavio i darovao sama sebe te ako nema i ne će biti neke druge, dodatne, dopunske

raviti. Ako se pojavi ukazanja pristupi tako, postaje jasno kako u biti nema „privatnih ukazanja“, nego je svako ukazanje, ukoliko je istinito, važno za opću Crkvu ili barem za njezin dio. Tu treba smjestiti i govor o ukazanjima Blažene Djevice Marije, s dodatnom sviješću i spoznajom kako ona ima ulogu koju joj je Bog dodijelio u životu Crkve. Njezino je poslanje „biti

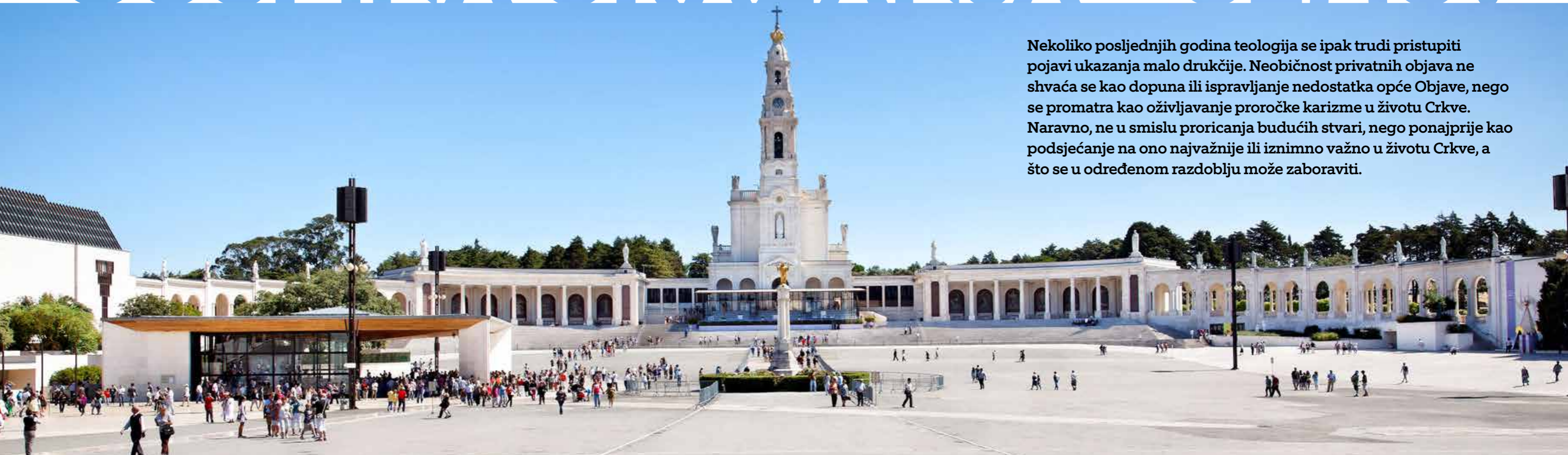
ponizna službenica Gospodnja koja hiti u Gorje, u grad Judin, kako bi se stavila na raspolaganje potrebitoj Elizabeti; ona je Posrednica koja je u Kani Galilejskoj pozorna na potrebe zaručnikâ; ona je pod Križem nova Eva – Majka novog čovječanstva koje okuplja njezin Sin, novi Adam.

DAROVANA MAJKA

Majka Marija, kojoj je Raspeti s križa u liku Ivanovu povjerio svu svoju braću i sestre, ne može mirno gledati ne-

u mukama rađanja, što označava križ, odnosno progonstva njezine djece. To će se ponavljati kroz sva marijanska ukazanja tijekom čitave povijesti: s jedne strane slavna, blistava, sjajna i prelijepa Gospođa (Gospa), a s druge „muke rađanja“, odnosno njezina ljubav i briga za njezinu djecu na njihovu životnom putu. Nije, dakle, čudno ni neobično ako Gospa, po

GOSPINA UKAZANJA – ČEMU?

Nekoliko posljednjih godina teologija se ipak trudi pristupiti pojavi ukazanja malo drukčije. Neobičnost privatnih objava ne shvaća se kao dopuna ili ispravljanje nedostatka opće Objave, nego se promatra kao oživljavanje proročke karizme u životu Crkve. Naravno, ne u smislu proricanja budućih stvari, nego ponajprije kao podsjećanje na ono najvažnije ili iznimno važno u životu Crkve, a što se u određenom razdoblju može zaboraviti.

Santos, 9-godišnjem Franji i njegovoj sestri 7-godišnjoj Hijacinti Marto. Pozvala je preko njih na molitvu i pokoru, obraćenje i mir, čime je upozorila čovječanstvo na korijene nemira i jedini ispravan put do mira. Sve što im je u toj prigodi rekla i pokazala u šest ukazanja može se sažeti u dvije riječi: pokora i molitva, obraćenje Bogu. To je povod da se nekoliko riječi osvrnemo na pojavu ukazanja.

Djevice Marije i raznih svetaca. Teologija kroz posljednjih pola stoljeća ne gleda baš blagonaklono na ukazanja, tim više što se čini kao da se ona množe. Tako je, primjerice, kroz zadnjih pedesetak godina u svijetu prijavljeno više od dvije stotine Gospinih ukazanja, što zbunjuje ne samo obične vjernike nego i teologe. Ipak, činjenica da milijuni hodočasnika svake godine posjete svjetski poznata marijanska svetišta (Guadalupe, Lurd, Fatima, Međugorje) zavrđuje pozornost ne samo

objave, čemu onda uopće privatne objave? Nekoliko posljednjih godina teologija se ipak trudi pristupiti pojavi ukazanja malo drukčije. Neobičnost privatnih objava ne shvaća se kao dopuna ili ispravljanje nedostatka opće Objave, nego se promatra kao oživljavanje proročke karizme u životu Crkve. Naravno, ne u smislu proricanja budućih stvari, nego ponajprije kao podsjećanje na ono najvažnije ili iznimno važno u životu Crkve, a što se u određenom razdoblju može zabo-

Majka u redu milosti“, tj. surađivati u „rađanju i odgoju djece Božje“, kako uči II. vatikanski sabor (usp. *Svjetlo narodâ*, 61). Ta se njezina uloga ne odnosi jedino na Crkvu slavni u nebu, nego u prvom redu na putujuću Crkvu na zemlji. Budući da je tijekom čitava zemaljskog života bila najbliža i najvjernija učenica svoga Sina, po Kristu je postala bliska i udovima njegova tijela, Crkve. I to je u skladu s cijelim njezinim životom i poslanjem, kako nam svjedoče evanđelja. Ona je

volje i poteškoće koje proživljavaju njezina djeca na putu prema vječnoj domovini. Njezina brojna ukazanja iskaz su njezine ljubavi i brige prema nama, njezinoj djeci koja još putuju i koja još uvijek nisu sigurna za svoje spasenje. Tu njezinu ulogu, tj. njezina buduća ukazanja možemo nekako nazrijeti i u knjizi Otkrivenja koja proročki naviješta Ženu kao znak velik na nebu (usp. Otk 12, 1). Krist iz knjige Otkrivenja je slavan, u ruci mu je žezlo, a on je istodobno zaklani Jaganjac. Jednako tako i Marija je „Žena odjevena suncem, mjesec joj pod nogama, a na glavi joj vijenac od dvanaest zvijezda“, a u isto vrijeme ona viče „u porođajnim bolima i mukama rađanja“ (Otk 12,1-2). Obasjana je nadnaravnim svjetlom, ali se u isto doba nalazi i

Božjem dopuštenju, odluči pohoditi svoju djecu te ih ohrabriti u njihovoj borbi protiv zmaja koji na njih vrebâ i želi ih prožderati (usp. Otk 12,4). Brojna Gospina ukazanja trebala bi nas ohrabriti u našoj kršćanskoj vjeri i nastojanju oko vjernosti Gospodinu Isusu, znajući da nas na našem životnom putu prati naša nebeska Majka Marija.

Tekst objavljen u Mariji, vjerskom listu za Marijine štovatelje (Split, 1/2017, 12-13)

PAULA TOMIĆ

PRED NAMA JE NOVA GODINA ILI, GLEDANO OČIMA VJERE, NOVIH 365 DANA DAROVANIH KAKO BISMO JOŠ VIŠE „ODLOŽILI PRIJAŠNJE PONAŠANJE, STAROG ČOVJEKA, KOGA VARAVE POŽUDE VODE U PROPAST, A OBNAVLJALI SE DUHOM SVOJE PAMETI I OBUKLI NOVOG ČOVJEKA, PO BOGU STVORENA U PRAVEDNOSTI I SVETOSTI ISTINE.“ (USP. EF 4,22-24). Stoga, nekako je normalno da se u čovjeku javlja potreba planiranja, postavljanja novih ciljeva, programa, želja i težnji koje će s više ili manje uspjeha nastojati ispuniti u budućnosti. Poznajući našu ljudsku slabost i navadu da se nekako uvijek više skoncentriramo na materijalne ciljeve, liturgijska godina pred nas vjernike odmah prvoga dana nove kalendarske godine stavlja Onu koja bi nam trebala biti uzor u svim našim odlukama i odabirima. A to je Sveta Bogorodica Marija, kojoj je posvećen prvi dan siječnja. Ove nove godine 2017. Marijin lik još se jasnije uzdiže pred nama jer će se u cijeloj Crkvi kao najvažniji crkveni događaj obilježavati 100. obljetnica Gospinih ukazanja u Fatimi.

UKAZANJA U FATIMI

Ukazanja u Fatimi trajala su od 13. svibnja do 13. listopada 1917. godine. Preko vidjelaca, malih pastira Lucije, Franje i Jacinte, Blažena Djevica Marija pozvala je svijet na pokoru, obraćenje i zadovoljstina za uvrede koje se nanose Bogu. Vidioci su s Gospom bili ponoseni u pakao i vidjeli su veliki broj duša kako gore u vječnom ognju. Zbog toga je veliki poziv Kraljice svete krunice (kako se Gospa tamo nazvala) bio svesrdan poziv na suradnju s njom oko spasenja duša. (1. TAJNA – ŽRTVUJTE SE ZA GRJEŠNIKE.) Kao dva zadnja sredstva spasenja Gospa je pozvala na pobožnost Bezgrješnom Srcu Marijinu (pričestiti se pet prvih subota u mjesecu) i molitvu krunice o kojoj

Snimio Franjo Šušac

POZIV NA SURADNJU S NEBOM

vidjelica Lucija ovako govori: „Pre-sveta je Djevica htjela dati, u ovim posljednjim vremenima u kojima živimo, novu djelotvornost molitvi svete krunice. Ona je toliko ojačala njezinu djelotvornost da ne postoji problem, koliko god bio težak, materijalne ili osobito duhovne naravi, u privatnom životu svakoga od nas ili u životu naših obitelji, obitelji cijeloga svijeta, redovničkih zajednica ili čak u životu naroda i nacija da se ne može riješiti molitvom svete krunice. Nema problema, kažem vam, koliko god bio teškim, koji se ne može riješiti molitvom svete krunice. Sa svetom krunicom ćemo se spasiti, posvetiti, utješiti ćemo našega Gospodina i postići ćemo spasenje mnogih duša.“ (usp. Dnevnik sestre Lucije)

Dogodilo se sve onako kako je Gospa pretkazala: mali vidioci Jacinta i Franjo umrli su ubrzo od španjolske groznice (1918. i 1919. godine), a vidjelica Lucija je nakon dugog života u samostanu umrla 13. veljače 2005. godine. Gospina molba da Sveti Otac posveti Rusiju njezinu Bezgrješnom Srcu nije ostvarena, tako da se ispunilo proroštvo o tome kako će ona (Rusija) „širiti svoje zablude (komunizam) širom svijeta, uzrokujući ratove i progone Crkve.“ Ljudi se nisu odazvali u dovoljnoj mjeri Gospinoj molbi za iskupljeničkom molitvom i pokorom, pa je uslijedio i 2. svjetski rat, a aktualne ostaju i dalje Gospine riječi u kojima kaže: „Dobri će biti mučeni, Sveti Otac će mnogo patiti, različite nacije bit će uništene. Na kraju, moje Bezgrješno Srce će pobijediti. Sveti Otac posvetit će mi Rusiju, koja će se preobratiti te će svijetu biti darovano razdoblje mira.“ (2. TAJNA – RUSIJA ĆE SE OBRATITI.)

Vatikan je 26. lipnja 2000. objavio i 3. FATIMSKU TAJNU (RAT PROTIV DUŠA KOJE IDU K BOGU I KRIŽU,) a ona glasi: „S lijeve strane naše Gospe

Gospa u Međugorju od samih početaka poziva na suradnju. Oduvijek su njezine poruke poziv na osobno obraćenje, a zatim na poslanje svjedočenja Božje snage i ljubavi.

vidjeli smo anđela s vatrenim mačem u njegovoj lijevoj ruci. Iz vrha mača su izbijali plameni jezici i izgledalo je da će zapaliti svijet. Međutim, vatru je gasilo blještavilo koje je, kao štit, usmjeravala naša Gospa svojom desnom rukom u pravcu anđela. Anđeo je pokazujući desnom rukom na zemlju, jakim glasom uzviknuo: 'Pokora, pokora, pokora!' Pod snažnom svjetlošću zatim smo vidjeli... svećenika obučena u bijelo. Činilo se da je to Sveti Otac. Prije dolaska na vrh strme planine, Sveti Otac je prolazio polurazrušenim gradom, skrhan bolom i moleći za spas duša bezbrojnih leševa koje je susretao na svom putu. Kad je na vrhu planine kleknuo pred velikim križem, ubila ga je skupina vojnika pogodivši ga vatrenim oružjem i strjelicama. U istom trenutku umiru i svećenici, žene i muškarci raznih klasa i staleža, koji su prije Svetog Oca stigli na vrh planine. Ispod križa su ostala dva anđela koja su skupljala krv mučenika u kristalne posude i njome ispirali duše koje su se približavale Bogu.“

Upravo ovdje u Međugorju Gospa tako jednostavno majčinski progovara, svodeći svu teologiju, sve komplicirane pobožnosti, terminologije, teorije, tumačenja... na najjednostavniju duhovnost molitve krunice, življenja svetih sakramenata, čitanje Biblije i djelotvornu ljubav kroz djela milosrđa.

Tumačenja ove tajne bila su razna. Neki su se zaustavili na događaju atentata koji je izvršen 13. svibnja 1981. na papu Ivana Pavla II, ali gledajući svijet u cjelini, položaj Crkve i vjernika, rastući sekularizam i progone kršćana, čini se da ova tajna ide još i dalje opisujući ova današnja i buduća vremena u kojima će sve one koji će ostati vjerni Isusu i Crkvi očekivati sudbina mučenika čijom će se žrtvom iskupiti mnoge duše.

MEDUGORJE - NASTAVAK GOSPINA PLANA SPASENJA

U svjetlu ovog najvažnijeg Gospina poslanja, a to je spasenja duša, jasno je kako ovaj njezin plan u Fatimi nije bio do kraja saslušan niti ispunjen. Ne čudi stoga što je jasno ovdje u Međugorju u poruci od 25. kolovoza 1991. godine poručila: „...Zato vas sve pozivam, draga djeco, da molite i postite još jače (...) tako da se s vašom pomoći ostvari sve što ja želim ostvariti preko tajna koje sam započela u Fatimi. Zovem vas, draga djeco, da sada shvatite važnost moga dolaska i ozbiljnost stanja. Želim spasiti sve duše i prikazati ih Bogu. Zato molimo, da bi se ostvarilo u potpunosti sve što sam započela.“

Upravo ovdje u Međugorju Gospa tako jednostavno majčinski progovara, svodeći svu teologiju, sve komplicirane pobožnosti, terminologije, teorije, tumačenja... na najjednostavniju duhovnost molitve krunice, življenja svetih sakramenata, čitanje Biblije i djelotvornu ljubav kroz djela milosrđa. U ovim najosnovnijim duhovnim koracima Gospa zapravo povezuje i one jednostavne i one najškolo-

vanije – jer svi mogu naći zajednički jezik u ovoj školi teologije srca. Ovdje Gospa ne ostavlja prostora za izgovor – svi imamo jednaka znanja i sposobnosti odazvati se njezinu pozivu na MOLITVU KRUNICE koja mijenja nas, ali i cijeli svijet, kako je prije u Fatimi poručila.

POGLED PREMA NEBU I VJEČNOSTI

Gospa u Međugorju od samih početaka poziva na suradnju. Oduvijek su njezine poruke poziv na osobno obraćenje, a zatim na poslanje svjedočenja Božje snage i ljubavi. Često joj je drugi naziv za nas vjernike „apostoli moje ljubavi ili milosrđa“. I danas nas ponovno ohrabruje govoreći kako je „nebo s nama i bori se za mir u našim srcima, obiteljima i svijetu...“ i ponovno nas poziva da „...vi, dječice, pomozite vašim molitvama da tako bude“ (Poruka preko vidjelice Marije od 25. prosinca 2016.). Gospa upravo s ovom molbom da joj pomognemo s molitvom kako bi zavladao mir, nastavlja svoj plan iz Fatime podsjećajući nas da je to zapravo „suradivanje s nebom u sveopćem planu spasenja ljudi.“ Riječima „... i da vaš pogled i srce budu uvijek usmjereni prema nebu i vječnosti. Tako ćete biti otvoreni Bogu i njegovim planovima“ (Poruka preko vidjelice Marije od 25. prosinca 2016.) otkriva nam najvažniji objektiv u izradama svih naših osobnih i zajedničkih planova za ovu nadolazeću 2017. godinu – a to je prije svega POGLED PREMA NEBU I VJEČNOSTI! Ako to stavimo kao cilj, lakše ćemo moći izabrati i odlučiti u svakodnevnim malim izborima koje pred nas stavlja život, tim malim odlukama, koje na kraju dovode do spremnosti za odlučan odabir na kraju našeg životnog puta: da ili ne za Boga! U svemu onome što stoji pred nama nepoznato u vremenu, a već poznato u Božjem vječnom SADA, Gospa je tu i opet majčinski kaže: „Blagoslivljam vas s mojim sinom Isusom i pozivam vas da ne gubite nadu!“ (usp. Poruka preko vidjelice Marije od 25. prosinca 2016.) Ponovno nas ohrabruje i podsjeća kako nam je svima odgovorna zadaća u godini Fatime učiti dublje u veliku fatimsku poruku, bolje shvatiti što Majka Božja konkretno od nas želi, što to znači posvetiti se Bezgrješnom Srcu i postati njezino raspoloživo oruđe za spasenje svijeta i za obraćenje duša.

MOJA OBITELJ U MEĐUGORJU

KREŠIMIR MILETIĆ

SVAKI DOLAZAK U MEĐUGORJE ZA MENE JE BIO POSEBAN I JEDINSTVEN. Ovdje se osjećam drugačije. Slobodnije. Nešto kao onaj osjećaj kad nakon duljeg ronjenja konačno izroniš na površinu i snažno udahneš. Zaista, vremenite brige na koje nas upozorava Učitelj opasnost su da našu svakodnevnicu oboje mlakošću, rastresenošću i onesposobe nas za susret s onim što je najvažnije. Ili bolje reći, s Onime koji je najvažniji. Priznajem, moja molitva se ponekad ugasi ili tek tinja pod raznim teretima svakodnevice. I tada brzo primijetim kako nemam snage živjeti potpuno sve one životne uloge koje su mi darovane. To je redovito bolno, jer primjećujem da oni koji su mi darovani trpe moju polovičnost. Zato volim doći u Međugorje. Ovdje ponovno 'prodišem'.

Moji prvi dolasci bili su u vrijeme kada sam bio student. Sjećam se predivnih i nezaboravnih proslava Nove godine u Međugorju – u molitvi i druženju s mladima iz cijelog svijeta ili različitih hodočašća, seminara, duhovnih obnova. I svaki put kad bi autobus ujutro pri dolasku zastao ispred župne crkve, pokraj Gospina kipa kako bi hodočasnici 'pozdravili Gospu', osjetio bih taj mir, tu posebnu radost koja jednostavno prožima ovo mjesto. Često sam opisujući iskustva dolazaka u Međugorje, isticao tu lakoću molitve koja jednostavno teče na ovom mjestu. Bilo da hodam kroz polja, penjem se na brda ili sudjelujem u molitvenom večernjem programu u župnoj crkvi – ovdje je tako lako moliti. Zaista, kao da je Gospa napravila jednu oazu u kojoj je molitva toliko prirodna kao i samo disanje.

Ono što me posebno raduje jest to što u Međugorje sada dolazim s obitelji. U prosinu smo došli na sada već redoviti godišnji susret obitelji koje okuplja don Josip Mužić u Međugorju. Susret je to obitelji koje

nastoje svakodnevno moliti krunicu u svojim obiteljima, a pokušavaju održavati i redovite tjedne molitvene susrete na kojima nekoliko obitelji zajedno izmoli krunicu. Posebnost tih tjednih susreta je što krunicu mole zajedno cijele obitelji, i odrasli i djeca zajedno. Prvi takav susret obitelji dogodio se sada već davne 2004. u Vepricu, na kojem je bilo ukupno sedam obitelji, a u vremenu koje je slijedilo broj je toliko narastao da je sada postao izazov pronaći mjesto na kojem bi se moglo smjestiti sve one koji žele doći. I ovo je jedan od prekrasnih plodova molitve krunice koji se tako vidljivo očituju u životima tih obitelji.

Iako je vrijeme bilo prilično prohladno, primijetio sam da se nitko nije žalio tijekom tih nekoliko dana koliko je trajao program. I djeca i roditelji zajedno su sudjelovali u programu koji je za svaku dobnu skupinu nudio vrlo zanimljive aktivnosti. Najljepše su bile zajedničke mise koje smo slavili u Majčinu selu ili u župnoj crkvi. Unatoč velikom broju djece sve je funkcioniralo bez ikakvih problema, uz obilje radosti i pjesme. Jedna od stvari koje smo supruga i ja odmah primijetili jest to da naša djeca jedva čekaju doći u Međugorje na te susrete. Ovdje su stekli prijatelje s kojima ostaju povezani i nakon što se vratimo kući, preko društvenih mreža. Nama je kao roditeljima ovo bilo iznimno važno, da upoznaju vršnjake koji mole, koji dolaze iz obitelji koje mole, jer je to jako važno iskustvo u okruženju u kojem mnogi njihovi vršnjaci žive daleko od iskustva molitvenog života, izloženi različitim negativnim utjecajima. Jako nam je važno da imaju ovakvo iskustvo susreta s obiteljima i vršnjacima koji dijele iste vrijednosti.

Meni je posebno dirljiv bio naš obiteljski odlazak na Podbrdo. Teško je opisati te osjećaje koji su strujili kroz mene dok smo prolazili onim istim

putem kojim sam toliko puta ranije prolazio kao student, a sada okružen suprugom i djecom, preko kamenja, pokraj postaja krunice pa sve do mjesta ukazanja. Kao da je cijeli moj život ostao utisnut u tom kamenju i postajama, poput memorijske kartice na kojoj su se upisivala moja traženja, lutanja, želje, molitve, smijeh i suze. I sada sam mogao vidjeti

upravo moju obitelj kao najljepši odgovor na sve moje molitve. Zaista, može li išta nadvisiti dar njihovih života, dar naših života, dar obitelji? Dok sam nosio naše najmlađe dijete, malenog Jakova do mjesta ukazanja, osjetio sam silnu zahvalnost i radost za taj veliki dar života. Zahvalnost za moje roditelje i sve one ljude koje je Gospodin poslao u moj život, da me izgrađuju u vjeri.

Zaista, možda i prečesto zaboravimo zahvaljivati na tolikim darovima koje smo primili. I to je ono što želim nositi kao plod ovakvih susreta. Zahvalnost. Radost. I nositi tu radost drugima. Zato je važno da odvojimo vrijeme za ovakve susrete koji nas podižu, ispunjavaju, obogaćuju, koji nam pomažu da prepoznamo divna djela koja nam je učinio Gospodin. I kako bismo mogli obnoviti molitvu u našem osobnom životu i životu naših obitelji. Jer obitelj koja moli zajedno, ostaje zajedno. Ne bojte se!

Kao da je cijeli moj život ostao utisnut u tom kamenju i postajama, poput memorijske kartice na kojoj su se upisivala moja traženja, lutanja, želje, molitve, smijeh i suze. I sada sam mogao vidjeti upravo moju obitelj kao najljepši odgovor na sve moje molitve.

FRA GORAN
AZINOVIĆ**NETKO JE MUDRO ZAPISAO:**

„Koliko je samo novih početaka imao, primjerice, ovisnik o alkoholu koji je sebi tisuće puta obećao kako od sutra, od ponedjeljka, od prvog u mjesecu, od Nove godine ne će više biti kao do sada. Ipak, uvijek se iznova našao izgubljene i zamagljene i svijesti i savjesti? Koliko se novih početaka obećavalo u brakovima ispunjenim nasiljem kada je muž po tko zna koji put ponavljao kako više ne će dizati ruku na svoju ženu, a obećanje držao samo do sljedećeg napada ljubomore? Koliko je novih početaka iza vjernika koji, otkada se sjeća samoga sebe, uvijek iznova na ispovijedi obećava da ne će više griješiti i uvijek iznova ispovijeda iste grijehe? Koliki su samo obećali da će više moliti i na taj način povezati svoju obitelj, ali molitva je uvijek bivala tiša, a radio i televizijski prijamnici glasniji! U sposobnosti novog početka spada i

to da uvijek iznova možemo zavarati sami sebe kako će s novim početkom sve biti drukčije. Pa ipak, malo je toga drukčije. S novom godinom ne prestaje stara ovisnost. Ovisnosti se ne brišu s prvim buđenjem u godini.”

No, opet nitko tako ne žudi za novim početkom kao čovjek, jer jedino čovjek ima iznova mogućnost započeti nešto novo, a još čovjek – kršćanin. Hannah Arendt je zapisala: „Da nije sposobnosti prekidanja i započinjanja nečega novoga, sposobnosti koja je sadržana u djelovanju kao sveprisutni posjetnik na ljude, premda moraju umrijeti, nisu rođeni da bi umrli, već da bi počeli, čovjekov bi životni vijek okrenut k smrti neizbježno doveo sve ljudsko do rasapa i uništenja”.

Svi su ljudi pozvani na neprestano „rađanje“ na nove početke. Kršćanin ne može bez rađanja koje se u sakramentu ispovijedi, odnosno pomirenja

uvijek iznova događa.

Moderni čovjek je sklon postulatu koji tvrdi: ako želiš sebe promijeniti prvo promjeni sredinu u kojoj živiš. Barem na kratko. Ali mjesta ne mijenjaju ljude i ma gdje god pođeš sebe nosiš i ne možeš od sebe pobjeći. Bog je onaj koji može dati promjenu u ljudskom srcu, jer on je jedini Gospodar ljudskoga srca. Samo Bog mijenja čovjeka, a onda tek dolazi i mjesto na kojem se ta promjena događa.

Ljudi dolaze u Međugorje, u pustinju svijeta da čuju glas. A što je Međugorje? Mravinjak ili košnica? Mnogi su Međugorje usporedili s mravinjakom, a mnogi s košnicom. Nekako mi se čini da su ovi drugi bliže istini. Kakva je to logika pčele i mrava.

U središtu mravinjaka stoji samo rad. Rad i ništa drugo. Mrav nema slobodnog vremena. Rad mu je postao

i jelo i piće. Ljubav mu je postala obaveza. Raditi dan i noć, po nagonu, iz prisile, iz navike, iz strasti, blesavosti, razvratnosti, ludila. Neprestano raditi i raditi i raditi. Nemaju svoju glazbu, samo radni ritam. Nemaju svoju poeziju već i samo radne naloge. Najvažnije: nikada nisu gledali u nebo. Počeli su crnjati i. Sa svojih šest nogu, pipcima i rilcem... stvor gotovo savršen, nevjerovatno praktičan ali samo u skladu i prema uzoru na njihovu elementarnu i jedinu potrebu – rad. Nažalost, izgubili su raspoloženje i sve se više mrgodili. Počeli su se kvrciti i žuriti i žuriti i žuriti kako bi jednom završili s poslom. A posao je, međutim, nešto što još nitko nikada nije dovršio. Postali su ravnodušni prema slobodi. Odvknuli su se od dobroga i dubokog sna. Nisu znali sjesti i razgovarati. Odcjepljeni tako od svijeta oni samo žvaču, tegle, traže, tovare, dižu, trče, trče i trče.

Međugorje je košnica, jer je Bog preko Gospe iz ničega podigao najljepšu košnicu svijeta. U Međugorskoj košnici jedino što se razgrađuje jest grijeh, a jedino što se proizvodi jest milost koja ima slatkoću meda.

Nasuprot mravinjaku čini se da košnice i pčele doista potječu iz samog središta prirodne ravnoteže savršeno organizirane opstaju i grade zajednicu, naizgled, ni iz čega. One ništa ne razgrađuju i ne uništavaju za svoj opstanak. I Gelazijev sakramentar ističe fenomen da pčela skuplja med s cvijeća dotičući ga ali ga istom ne oštećujući. Med je jedina prirodna hrana u kojoj bakterije ne postoje. Pčela je jedini insekt koji proizvodi hranu za čovjeka, a opet to je jedina hrana koju čovjek ne može proizvesti a da bude potpuno prirodna. I u Hvalospjevu uskrsnoj svijeci pčela je našla pripadajuće mjesto u kojem

se spominjući marljive pčele i rad iz kojeg svijeta nastade, hvali nadnaravna plodnost Crkve i Kristovo rođenje od Blažene Djevice Marije.

I na kraju čemu Međugorje nalikuje!? Međugorje je košnica, jer je Bog preko Gospe iz ničega podigao najljepšu košnicu svijeta. U Međugorskoj košnici jedino što se razgrađuje jest grijeh, a jedino što se proizvodi jest milost koja ima slatkoću meda. U međugorskoj milosti ne može živjeti „grieh koji slični na bakteriju“. Ovdje Bog samo dotiče ljude kao pčela cvijet, ali ne oštećujući ga. Ovdje ljudi gledaju u nebo i ako su se ikada „kao mravi odcijepili od ljubavi“, jer u Međugorju mogu ponovno biti ucijepljeni u Božju milost i milosrđe. Međugorje je prilika da čovjek konačno postane duhovan, jer to je mjesto koje mijenja. Na nama je da tome mjestu poklonimo vrijeme za novi početak.

Razgovor s fra Mirom Šegom

PREUZMIMO ODGOVORNOST

MARIO VASILJ

Zašto je po Vama Gospa odabrala baš Međugorje?

Gospa je u jednoj poruci rekla da je izabrala župu Međugorje zbog puno dobrih vjernika, dobrih ljudi i zbog obitelji koje su kršćanske i u kojima se Bog štuje, moli. Naravno, to je odlika cijeloga hercegovačkog kraja. Obitelj tu od pamtivijeka živi po katoličkim načelima. No zanimljivo je primjerice da se u Međugorju izgradila velika crkva za jednu prosječnu župu, kao da je to bila priprema za ono što će se dogoditi 1981. godine. A onda

i naš dragi Križevac. Danas sve to ima smisla i ništa nije slučajno. U Međugorju danas imate organizirane raznolike molitvene programe, što naravno privlači čovjeka vjernika, ali obiteljska molitva, uz koju smo gotovo svi odrasli, nezamjenjivi je temelj u vjerničkome životu.

Netom je završila Godina milosrđa. U Međugorju milosrdno razdoblje traje već trideset i pet godina?

Da, u Međugorju već trideset i pet godine pratimo i svjedoci smo

djela Božjeg milosrđa. Dovoljno je samo malo zaviriti u tijek povijesnih zbivanja u Crkvi i zaključiti kako je Božja ruka bila širom otvorena prema čovjeku. Ovdje su se razvile brojne udruge za pomoć onima koji su nevolji i to je veliki pokazatelj milosrdnih djela. Odavde su krenule poticajne ideje o tome kako pomoći bratu čovjeku. Prenaglašeni sekularizam u društvu oslabio je čovjeka, udaljio ga od onoga iskonskoga. Isus je rekao kako Sin Čovječji nije došao uništiti čovjeka i čovječanstvo, nego spasiti

ono što je izgubljeno. Bog neprestano daje priliku čovjeku da se obrati, a u Međugorju svjedočimo brojnim obrascenjima. Kao što je papi Ivanu Pavlu II. dao priliku da Crkvu uvede u novo tisućljeće. Jedan je teolog rekao da će Crkva na prijelazu iz drugoga u treće tisućljeće biti jaka ili je ne će nikako biti. Činjenica je da Crkva nije nestala na početku 21. stoljeća, zasigurno nikada i ne će, unatoč svim krizama i nevoljama, jer ju je ustanovio Isus Krist i vodi je Duh Sveti.

Ponekad se čini da mi, međugorski župljani, i nismo svjesni zadaće koja je pred nas stavljena?

Ne znam koliko smo odgovorni, ali imamo iznimno veliku odgovornost. Župljanin Međugorja svakodnevno susreće one koji teško boluju i pate, bilo duhom ili tijelom. Zar čovjek može ostati hladan i ravnodušan vidjevši sve to? A Gospa izabra naše mjesto zbog naše povezanosti i odanosti Bogu. Ne trebamo li tako i nastaviti? Nije li naša odgovornost prenijeti mladima pravu katoličku vjeru koja se pokazuje u dobrim djelima i revnom vjerskom životu? Iz obitelji sve polazi, a očuvati zdravu obitelj danas je doista teško. Neka naše obitelji budu primjer i prepoznate kao vrijedne u očima hodočasničkim. Okupiraju nas katkad nevrjednne stvari pa zaboravimo na svoje poslanje, na dar koji nam Bog svesrdno pruža.

Velika je odgovornost u Međugorju na svećenicima?

Svećenicima u Međugorju često nije lako. Treba uskladiti rad sa župljanima i hodočasnicima. Malo je svećenika u Međugorju, a „posla“ puno. Doista su se svećenici trudili učiniti što više, a svjesni smo i odgovornosti koja je pred nama. Štošta nas je mučilo, pritiskalo i usporavalo, ali smo ipak izdržali i ustrajali. Pastoralni rad u Međugorju zahtjevan je i sigurno bi nam dobro došla pomoć. Svjetovna vlast također nam nije bila sklona. Hladnoće i odmaka nije nam manjkalo. U Međugorju se treba dogoditi nekakav iskorak koji bi nam omogućio pomoć u pastoralnom radu.

Ne čineći ništa, radimo protiv Međugorja. Hodočasnici traže primjere, svjedoke žive vjere. Vjera se ne iskazuje samo riječju, već i životom. Naš redovnički i svećenički život posve-

ćen je Bogu. Takav život omogućuje nam da se izgradimo u ljude koji znaju slušati i razumjeti ljudsku slabost. Od nas očekuju da im budemo na raspolaganju, prihvatimo ih i razumijemo. Očekuju našu pomoć u svom traženju pravoga puta koji vodi k Bogu. Očekuju od nas da budemo njihovi voditelj i svjedoci vjere u Isusa Krista.

Što bismo po Vama, u relaciji prema hodočasnicima, trebali mijenjati na bolje?

Biti strpljiviji i više dobronamjerni. Biti istinski svjedoci vjere – Gospini svjedoci. To je ono što hodočasnici očekuju od župljana Međugorja. U početku ukazanja ljudi uopće nisu razmišljali o hodočasnicima i zaradi koja s njima dolazi. Čak se izričito zabranjivalo primanje hodočasnika u čitlučki i ljubuški hotel pa su ljudi išli u Mostar, Dubrovnik i Makarsku. Poslije se javila potreba za smještajem sve većega broja hodočasnika. U početku su hodočasnici i domicilno stanovništvo funkcionirali kao jedna obitelj. Prenosište hodočasnicima mogli su pružiti ljudi samo u svojim kućama. Naravno, danas je to posve drukčije, izgradili su se veliki objekti s puno smještajnog kapaciteta. Ali, vjerujte mi, unatoč hotelskim i pansionerskim smještajima, izravan prijateljski susret mještana i hodočasnika ne izostaje. Hodočasnici vole izravan kontakt sa svojim domaćinom jer tako imaju informaciju s izvorišta.

Ne čineći ništa, radimo protiv Međugorja. Hodočasnici traže primjere, svjedoke žive vjere. Vjera se ne iskazuje samo riječju, već i životom.

Često se u kontekstu Gospinih ukazanja u Međugorju spominju Gospine tajne, trajni znakovi, vidljiva čuda... Je li grijeh, pored tolikih nevidljivih čuda koja se u Međugorju događaju svakodnevno, tražiti nešto više?

Ne treba to pripisati kategoriji grijeha. Bilo bi to rigidno. Ljudsku radoznalost teško je obuzdati. U Svetome pismu Isus osuđuje mještane Kafarnauma, u kojem je živio i najviše se kretao, a da su se dogodila čudesa u Tiru i Sidonu, davno bi se oni u kostrijet obukli i pepelom posuli, odnosno davno bi se obratili. Čovjek također teži brzom rješenju svojih problema pa nerijetko zaluta. Na svaku vijest o mogućem čudu trči ne bi li što vidio, promijenio ili osjetio. No treba biti postojan i ustrajan. Strpljivo nositi svoj križ može samo iskren vjernik. Sto godina nakon ukazanja u Fatimi još nisu sve tajne do kraja ostvarene. Gospa je rekla da se molitvom i postom mogu zaustaviti ratovi. Tko je od nas predvidio da će deset godina poslije prvoga ukazanja ovdje biti rat? Samo se pričalo kako će se Titovom smrću vjerojatno raspasti Jugoslavija. Međutim deset godina poslije, baš na desetu obljetnicu, 25. lipnja 1991. u Sloveniji se ratuje, a onda u Hrvatskoj pa u Bosni i Hercegovini. I u ratu smo više molili nego danas. Brzo čovjek zaboravlja Boga, tek u mucu vapi tražeći Njegovu pomoć. Da sam možda i nešto vidio ili opipao kao Toma, bojim se da bih bio kao jedan od onih deset gubavaca koji je ozdravio, ali se nije vratio i zahvalio Isusu. Nadam se da onima koji čekaju vidljivi znak ne će biti kasno kad se

on pojavi. Čekanje bez rada na sebi gubljenje je vremena.

Koju biste Gospinu poruku posebno izdvojili?

Svaka je Gospina poruka posebna i duboka, ali jednu posebno nosim u svom srcu: „Neka zavlada mir između Boga i čovjeka, između čovjeka i čovjeka, neka zavlada mir u svakom ljudskom srcu.“ Čovjek današnjice uistinu je izgubio mir i radost. Postali smo ovisnici o materijalnim dobrima, a pohlepa je uvelike razmahala svoja krila. Okrutna hladnoća zavukla se u međuljudske odnose. Bezinteresno zajedništvo više ne postoji. Zato je meni ta poruka mira posebna.

Možete li izdvojiti susret s hodočasnicima koji Vam je posebno ostao u sjećanju?

Sjećam se na primjer kako smo jednom prilikom, dok još nisu bile napravljene nove ispovjedaonice, ispovijedali vani uz crkvu, a mnoštvo svijeta stajalo je u redovima. Kiša je počela jako padati, a ja sam, kao i većina svećenika, samo uzeo kišobran i nastavio ispovijedati. Ljudi su dolazili i blagoslivljali nas što smo ostali i nastavili ispovijedati, unatoč hladnoći i kiši. Mi smo pokazali spremnost, a za uzvrat smo dobili obilje blagoslova.

Ima li nešto što biste htjeli poručiti čitateljima Glasnika mira?

Htio bih reći da ponekada nismo svjesni pružena dara. Je li uzrok tomu naša ograničenost? Uvijek očekujemo više. A treba nam upravo ono što imamo. Bog progovara kroz male, sitne, konkretne stvari, zato nam je spremio Mariju. Ona je ponizna službenica Božja. Mi možda očekujemo nekakav drugi oblik Božjega susreta ili Božje objave poput Izraelaca koji su očekivali Kristov dolazak u nekakvoj veličini i slavi pa su se pomalo razočarali. Ljudi ponekad očekuju puno, a nisu spremni ni ono malo nositi – trpjeti. Preuzmimo odgovornost i poslušajmo ono što Gospa doista govori. Pokušajmo živjeti u skladu s načelima katoličanstva i Božje riječi i bit će dobro.

Fra Miro, hvala Vam na ovom razgovoru.

Hvala Vama.

GOSPA IZABRA NAŠE MJESTO ZBOG NAŠE POVEZANOSTI I ODANOSTI BOGU. NE TREBAMO LI TAKO I NASTAVITI? NIJE LI NAŠA ODGOVORNOST PRENIJETI MLADIMA PRAVU KATOLIČKU VJERU KOJA SE POKAZUJE U DOBRIM DJELIMA I REVNOM VJERSKOM ŽIVOTU? NEKA NAŠE OBITELJI BUDU PRIMJER I PREPOZNATE KAO VRIJEDNE U OČIMA HODOČASNIČKIM.

„GDJE SE UMNOŽIO GRIJEH, NADMOĆNO IZOBILOVA MILOST!“

Međugorje je Božji odgovor za današnji svijet! Međugorska milost je Božje sredstvo spasenja za današnje vrijeme! Međugorska duhovnost je lijek i pobjeda protiv zla našega doba! Kroz Međugorje će se ostvariti trijumf Bezgrješnog Srca Marijina, kojega je najavila Gospa točno prije 100 godina u Fatimi i ponovno potvrdila u Međugorju...

uskrsnuću Isusovu (usp. Mt 28,7)! Zato se ona kod pravoslavaca časti kao najsvetija žena odmah nakon Gospe sa titulom „apostola apostolorum“ (apostol apostola). Itd. Nevjerojatna je to istina: na sve naše grijeha, koji Isusa probadaju poput oštih čavala, on uvijek odgovara svojom presvetom i spasonosnom krvlju! *Jer gdje se umnožio grijeh, nadmoćno izobilova milost!*

Kad to shvatimo, shvatili smo tako veliku i bitnu istinu, tj. da Bog nikad u povijesti nije ostao pasivan na grijeh i nepravdu ovog svijeta, nikad nije šutio i samo gledao odozgor kako se zlo širi na zemlji, nego naprotiv, on je uvijek odgovorio na veliko zlo sa još većom milošću! Što to znači za nas? To znači da se točno to događa i danas kod nas! To znači da, kad promatramo ovaj svijet koji je zaboravio i napustio Boga i koji tone u grijehu, nemoralu i nemiru, Bog priprema svoj odgovor i lijek na bolest našega vremena te šalje zrake novog proljeća koje će nadvladati duhovnu tamu koja prekriva ovaj svijet! To znači da živimo u biblijskim vremenima, kako je jednom prekrasno propovijedao fra dr. Tomislav Pervan na Mladifestu u Međugorju: *Kao što je prije Bog kroz Mojsija uzeo svoj narod za ruku i vodio ga prema obećanoj zemlji, tako danas uzima i nas kroz Mariju za ruke i vodi nas prema spasenju!* Kroz cijelu je povijest Bog slao svoje proroke, apostole i svece da vode svoj narod, a za naše je vrijeme Bog odlučio *vesti u svijet pobožnost Bezgrješnom Srcu Marijinu, kako bi spasio mnoge duše* (Gospina poruka iz Fatime). No, zašto je Bog izabrao baš Mariju za današnje vrijeme? Jer gdje se grijeh umnožio, tamo je obilovala milost. A danas ne samo da se grijeh umnožio, nego je toliko obilovao da se čak zakonski proglasio ljudskim pravom: čovjek ima pravo na ateizam (grijeh protiv Boga), na homoseksualizam (grijeh protiv naravi) i na abortus (grijeh protiv čovjeka). Za današnje vrijeme nije, dakle, potrebna velika milost, nego punina milosti! A gdje se nalazi punina milosti? *U Mariji! „Zdravo Marijo, milosti puna!“*

Dakle, kad vidimo u našim danima kako se dnevno umnožava grijeh i bezboštvo na svijetu, onda vidimo na drugoj strani kako Bog u Međugorju odgovara sa „puninom svoje milosti“ koja je u sv. euharistiji, u molitvi sa srcem i u krunici, u postu, u ispovijedi i u Sv. pismu. Kad vidimo kako Golijat našeg vremena iz dana u dan raste i ubija svakodnevno nerođenu djecu i razara naše obitelji i države, onda nam Bog daje ovih pet milosnih kamenja kroz koje ćemo pobijediti i nadvladati Zloga poput Davida i zajedno s Marijom zgaziti mu glavu. Neka, dakle, svi ljudi na svijetu – ili barem svi ljudi dobre volje – shvaćaju nevjerojatnu svrhu, značenje i ulogu Međugorja! Međugorje je *Božji odgovor za današnji svijet!* Međugorska milost je Božje sredstvo spasenja za današnje vrijeme! Međugorska duhovnost je lijek i pobjeda protiv zla našega doba! Kroz Međugorje će se ostvariti *trijumf Bezgrješnog Srca Marijina*, kojega je najavila Gospa točno prije 100 godina u Fatimi i ponovno potvrdila u Međugorju: *Tako da se s vašom pomoći ostvari sve što ja želim ostvariti preko tajna koje sam započela u Fatimi.* (25.08.1991.) A što je započela u Fatimi? Gaziti đavlu glavu!

Da, majko Marijo, učini nas svojim apostolima da zajedno s tobom zgazimo đavolsku sumnju i nevjeru u našim srcima, da zgazimo duh hladnoće i neljubavnosti u našim obiteljima i da zgazimo grješnu i đavolsku vladavinu ovog bezbožnog svijeta. Amen. Aleluja!

Kad promatramo ovaj svijet koji je stavio čovjeka na Božje mjesto, koji dnevno ratuje, godišnje abortira 50 milijuna djece i dopušta da svake pete sekunde jedno dijete umre od gladi, nameće nam se samo jedno pitanje: *Bože, gdje si ti?* A Bog odgovara: *U Međugorju!*

FRA PETAR
KOMLJENIĆ

BIBLIJSKA SE PORUKA I KRISTOVO EVANĐELJE TEMELJE NA JEDNOJ ČUDESNOJ ISTINI KOJU JE SV. PAVAO IZRAZIO RIJEČIMA: GDJE SE UMNOŽIO GRIJEH, NADMOĆNO IZOBILOVA MILOST! (RIM 5,20) Najpoznatiji primjer gdje se taj „paradoks“ očituje je istočni grijeh Adamov. Umjesto da čovjeka kažnjava i

zauvijek odbaci, Bog šalje svoga ljubljeno Sina da otkupi svog nevjernog slugu! *O, sretne li krivice, koja je zavrijedila takvog i tolikog Otkupitelja!*, pjeva Crkva u Vazmenom hvalospjevu. Nevjerojatna je to istina! Božja je ljubav nadmašila ljudsku zloću, Božji je oprost nadvladao čovjekov grijeh! To je odavno bio Božji odgovor na zlo ovoga svijeta! Na Adamov

grijeh odgovorio Krist sa svojom žrtvom! Adam je vlastitom krivnjom izgubio zemaljski život, a Krist mu daruje nebeski život! Adam je upropastio ljudsku narav, a Krist mu daje svoju božansku! *Jer gdje se umnožio grijeh, nadmoćno izobilova Božja milost!* Nadmoćna je milost, dakle, odavno Božji odgovor na zlo ovoga svijeta! Biblija je pun takvih slika!

Sjetimo se i Adamovih sinova! Kad je Kain ubio svoga nevinog brata Abela, što je Bog učinio? On je *stavio znak na Kaina, da ga tko, našavši ga, ne ubije*, te rekao: *Tko ubije Kaina, sedmerostruka osveta na njemu će se izvršiti!* (Post 4,15) Umjesto da Bog osveti Abela i ubije Kaina, on mu stavlja znak svoje milosti na čelo i očuva ga od pravedne kazne, kako bi označio buduću milost krštenja kroz koju svaki grješnik dobiva oprost nje grijeha i novi, nezasluzeni život u Božjoj nadmoćnoj milosti! Pogledajmo Josipa i njegovu ljubomornu braću (Post 37)! Oni su ga prvo htjeli

ubiti, pa su ga prodali za dvadeset srebrnjaka u Egipat. A umjesto da ih kažnjava za njihov grijeh, Bog će njih i cijeli izraelski narod upravo kroz Josipa spasiti od gladi i smrti. Pogledajmo sv. Petra! Umjesto da ga zataji pred Ocem svojim (usp. Mt 10,33) kao što ga je Petar zatajio, Isus ga postavlja čak na čelo apostola riječima: *Ali ja sam molio za tebe da ne malakše tvoja vjera. Pa kad k sebi dođeš, učvrsti svoju braću.* (Lk 22,32) Ili Mariju Magdalenu! Velika je bludnica bila i ne samo da joj je Bog oprostio nego je dao da apostoli iz njezinih usta čuju radosnu vijest o

JOE - SVJEDOK MEĐU NAMA

Ima ona poslovice koja kaže *da se od stabla često ne vidi šuma*. Tako i mi koji u Međugorju živimo iz ovih ili onih razloga ponekad teže možemo sagledati i procijeniti što i kakvo Međugorje uistinu jest. Zanimljivo je stoga o tome razgovarati s hodočasnici koji dolaze s različitih strana svijeta, a još zanimljivije s onima koji su odlučili svoj život proživjeti baš ovdje – u Međugorju. Jedan od takvih je i Joe Wiener kojega svakodnevno možemo vidjeti na jutarnjoj svetoj misi, a poslije mise kako strpljivo skuplja različite papiriće ili sitni otpad te pedantno poravnava klupe ispred vanjskog oltara. Joe je rođen u SAD-u, a već duže vrijeme živi u Međugorju.

SNJEŽANA ZOVKO

U UGODNOM PROSTORU UZ JUTARNJU KAVU, NAKON KRAĆEG NAGOVARANJA, OVAJ SKROMNI I SAMOZATAJNI ČOVJEK PRISTAO JE ZA CITATELJE GLASNIKA MIRA PODIJELITI SVOJA RAZMIŠLJANJA O MEĐUGORJU.

„Za Međugorje sam prvi put čuo 1984. kada sam u jednom časopisu pročitao kratki prilog o međugorskim zbivanjima. U rujnu 1986. s grupom hodočasnika stigao sam prvi put u Međugorje. Sjećam se kako sam tada tražio načina kako pobjeći od grupe jer su neprestano molili krunicu“, kroz smijeh priča Joe.

Ipak, promatrao je on dublje od mnogih i srcem nastojao proniknuti što se to ovdje u Međugorju dogodilo i događa. Svjedočio je tada brojnim obraćenjima i čudesnim ozdravljenjima.

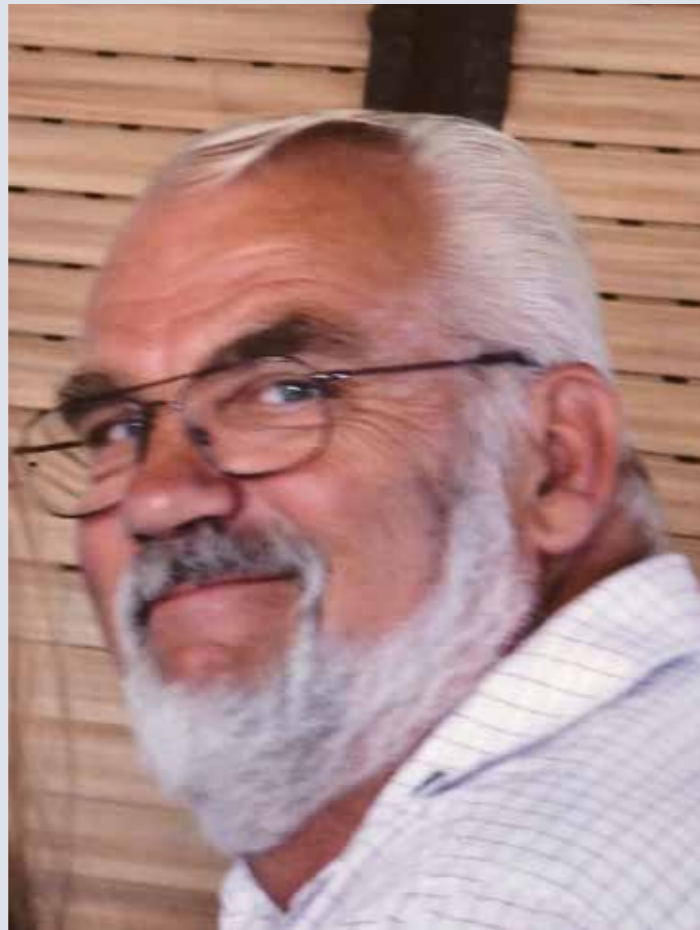
„Bio sam svjedokom dva ozdravljenja u Međugorju. Na polasku natrag u Ameriku sa sjetom i zahvalnošću gledao sam prema Križevcu i međugorskim crkvenim tornjevima. Već u Zračnoj luci Dubrovnik znao sam da se kući vraća druga osoba.“

Joe je svoje duhovno iskustvo želio podijeliti s drugima jer je vidio kakve su se divne promjene dogodile u njemu samome. Već sljedeće godine, u lipnju 1987. dovodi prvu grupu hodočasnika iz Amerike, a s tim apostolatom nastavlja i sljedećih godina.

„U razdoblju od 1987. i 2002. godine, Međugorje sam posjetio preko tridesetak puta, a onda sam otišao u mirovinu. Slobodno vrijeme, kojeg sam tada imao na pretek, kratko sam baveći se uzgojem cvijeća. No, nisam osjećao zadovoljstvo u tome što radim. Duboko u sebi počeo sam osjećati poziv da se trajno preselim u Međugorje, ali sam te misli uporno odbijao i nastojao zaboraviti“, priča o trenutcima važnog izbora simpatični Joe, te nastavlja: „Kako se nisam mogao otresti ideje koja me je sve snažnije obuzimala, pokušao sam s Gospom napraviti dogovor. Otprilike sam razmišljao ovako: pristajem poći u Međugorje na dva mjeseca, živjeti kao pravi zahvalni hodočasnik, ići na svetu misu, klanjanje i krunicu, a onda se vratiti doma.“

Gdje mi živimo? Kakvo je naše Međugorje? Je li bolje od onoga kako ga mi vidimo ili nije? Koliko ga mi koji u njemu živimo stvarno poznajemo? Zanimljivim mi se učinilo ova pitanja postaviti čovjeku koji je nekoć i sam bio hodočasnik, zatim voditelj, a sada jedan od nas.

„Živim ovdje i ovo je moj dom. Vidim što je dobro i što je loše. Kad sam dolazio kao hodočasnik, bio sam idealist i vidio sam samo dobro. Čak mi je i lišće na drveću izgledalo sveto. To je sjajan osjećaj i drago mi je da sam ga doživio. Fine su to duhovne i životne niti u kojima se lakše živi posebno u starijim godinama. Ja sam zahvalan Međugorju i svemu što taj pojam nosi. Za mene je ovo sveto mjesto. Mjesto je to gdje nebo dodiruje zemlju. Ima tu i životnih muka koje vuku lošim stvarima, ali sakramenti i liturgija koja se ovdje odvija sve nas hrabri i snaži za životnu borbu. Međugorje je mjesto gdje možete vidjeti tolike milosti koje hodočasnici iz cijeloga svijeta svakodnevno primaju. Svjedočim da ljudi koji

sam dovodio na hodočašće nisu više isti – promijenjeni su, bolji i sretniji. To me poticalo da se Međugorju stalno vraćam. Nakon 30 godina ovo je još uvijek najbolje mjesto na svijetu, čak i uz uobičajene probleme koje vidim. Volio bih kad bi ljudi više otvorili svoja tvrda srca. I moje je srce bilo tvrdo i zatvoreno kad sam prvi put došao ovamo. Danas ja više nisam ista osoba. Potičem i druge da se ne plaše promjena na bolje.“

Traži li netko Joea, zasigurno će ga naći na jutarnjoj misi, gotovo uvijek, u trećoj klupi.

„Gospa nam je rekla da stavimo sv. misu na prvo mjesto u našem životu. Ja sam čitav život radio od 5 sati ujutro i bilo je teško ići na dnevnu misu, a crkve u blizini su večernju misu imale možda jednom tjedno. Iskreno, na misu mi se nešto osobito i nije išlo“, kroz smijeh govori Joe, pa nastavlja: „A sada, da je misa u 3 ujutro, ja bih bio na njoj. Ne zato što bih ja to želio, nego zato što je moja duša

gladna. Ne moram donositi odluke o odlasku na misu. Jednostavno znam da idem. Kad sad ulazim u crkvu, kažem: 'Hvala ti, Gospodine što si mi dopustio doći na sv. misu.' To je milost koju nam Gospodin daje. To svjedočim ja, koji znam tko sam i da nekoć nisam želio ići na sv. misu.“

Na pitanje kako provodi dane u našem Međugorju, osobito u dugim jesenjim i zimskim danima, odgovara: „Volim ići na klanjanje. Volim promatrati emocije kod hodočasnika i njihove duboke duhovne promjene. To se ovdje u Međugorju može vidjeti svakodnevno, samo ako gledate, ako vam je Bog dao takvu milost.“

Zaista, iza ovakve vjere i života koji potiče i druge umnaža se dobro. Joe osim molitvom svoje dane obogaćuje i karitativnim radom.

„Već sam u prvim danima s Jenet Leff počeo nositi hranu potrebitima. Nikad nisam htio, a niti smio sakupljati novac u Međugorju. Ipak, ljudi su nam davali hranu i novac. I bila je to Božja providnost. Toliko puta me Bog iznenadio i oduševio svojim djelovanjem. Čak i kad smo pomagali obitelji pravoslavne ili muslimanske vjeroispovijesti, oni su se molili, mi smo molili, svjesni da se molimo istom Bogu. Pomažemo i ljude izvan župe“, opisuje svoje djelovanje Joe potičući i nas da vođeni Njegovim milosrdjem gledamo šire, da gledamo očima Božjim.

Mogla bih s Joeom satima pričati. On je naš pa ćemo razgovore zacijelo i nastaviti. Njegov pozitivan stav, njegova ljubav prema Gospi i našoj župi hrabri i nas na putu vjere. Joe je otac, djed i pradjed. Kaže da ne vidi svoju obitelj dovoljno, ali to nadoknađuje stalnom molitvom za njih. I oni su mu zahvalni. Njegova veza s Međugorjem je neraskidiva.

Možda bismo se i mi ponekad trebali zapitati dajemo li mi Gospi dovoljno. Pristajemo li dobrovoljno odgovoriti na njezine poruke i zahvaljujemo li dovoljno na svim milostima koje smo u ovoj posebnoj župi dobili? Mogli bismo ponešto i naučiti od čovjeka kao što je Joe, ali i od mnogih drugih, bezimernih hodočasnika.

Joe, dobro nam došao! Neka ti život bude plodonosan i blagoslovljen, zajedno sa svima nama u Međugorju i Hercegovini, za obnovu naše župe i cijele naše Crkve!

Od Svetog Jakova do Svetog Jakova

STOJIM NA PORPORELI I GLEDAM

NA SVETI JAKOV. Iz luke prema Lokrumu upravo isplovljavaju dva broda. Odvoze turiste i pokojeg domaćeg gosta. Svi oni traže malo više sunca i topline no što ga u našem lijepom gradu ima. A zaista je lijep moj Dubrovnik, otvoren svima koji u njega svrate. Lijepo o njemu govori jedan stih:

Kažu za njegov stari grad
ali vječno on je mlad.
On se kupa plavim morem,
najljepši moj Dubrovnik.

Naš Grad je od davnina prihvaćao putnike – namjernike – pa i danas. Turiste, moreplovce, naše domaće iz zaleđa, mlade koji traže lakši posao u Gradu. Valjalo je u Grad da čovjek dobije gradski kolar, ne bi li postao gospodar. A ovi naši iz grada često bi odlazili u zaleđe Hercegovine po koštradinu, sir i duvan. Bijaše to divno vrijeme od čijih se uspomena i priča i danas živi, osobito kada se stariji sastanu na „mrtvom zvonu“ ili na stepenicama prema Jezuitima ili u Lazaretima, na Gundulićevu placu – gdje su Konavočke i Župke prodavale svoje voće, povrće, cvijeće.

A kako je danas u Gradu?

Domaći su ostali isti. Oni ljube svoje starine i ljubomorno čuvaju svaki kamen ugrađen u crkve, smostane i zidine. Crkva sv. Vlaha srce je grada. Iz nje nam naš svetac poručuje uvijek isto – ljubav, vjera, ponos, snaga, žrtva, stamen i pomoć u nevolji. Trinaest je svetih Vlaha na zidinama Starog grada. I svaki put kada brod isplovljava iz Gruža, pozdravlja svetog Vlaha trubeći mu. I to je lijepo čuti. A on im šalje svoj blagoslov i molitve s neba sipa na svaki pramac koji će odavde zaploviti prema morima svijeta.

I dok promišljam o dragom mi Gradu, pogled mi se zaustavlja na jednom velikom brodu koji se upravo sidrio u Sv. Jakovu. Bože, koja ljepota! Bijela golubica sletjela, bolje reći doplovila iz daleka svijeta. Divan prizor! Vidim male brodice u koje se ukrcavaju putnici. Razaznajem Korejce, Japance, Indonežane, Turke...

Upitah neke žene od kuda su i kamo idu?

Rekoše mi: *Došli smo nakratko vidjeti Dubrovnik i odmah idemo dalje* – u Međugorje.

Poželjeh im ugodan boravak u Gradu i još bolji ostanak u našem Međugorju.

Glas se naše drage Gospe Međugorske eto proširio sve do kraja zemlje. Pa i ovi „naši turisti“ sada samo dođu pozdraviti sv. Vlaha pa odmah za Međugorje do našeg sv. Jakova. Idu se pokloniti ŠKRINJI ZAVJETNOJ, majci našeg Gospodina.

I dok, pošto su nakratko obišli grad, u redu čekaju ulazak u autobus koji će ih povesti za Međugorje, okreću glave, udišu čisti zrak, radosno poskakuju. Čujem ih kako govore: *E, to je to! A ja radozno upitah: Sto to? A oni će mi: Ovdje se osjeti da je Međugorje blizu. Nekako po zemlji, po brdima, po suncu, sve nekako govori da smo na pravom putu. Ja se nasmijah i posvjedočih: Da. Tako je! Istina je!*

A meni drago. Jer to je moj rodni kraj. Kraj u prošlosti natapan suzama i ranama, a danas obiljem Božjeg blagoslova.

Tu na granici moje Hrvatske i moje Hercegovine na putu prema momemu Međugorju još stoji crkvice „Male Gospe“, od davnina međa istoka i zapada. Ako bi tkogod u ona vremena bježao od Turaka, spasio bi se prešavši ovu među. Kako onda, tako i danas, samo u obratnom smjeru.

Svi rukavci rijeka se slijevaju u veliku rijeku kristalno čistu, koja izlazi iz srca Oca nebeskog. Hvala mu za sve što čini za nas, slava Gospi Međugorskoj koja nas vodi. Blago onima koji čuju u sebi glas Majke: *Draga djeco, dođite na Jakovljeve zdenac.*

Duh Sveti puše gdje hoće i kamo hoće. Svi smo pozvani ploviti na ovome uzburkanom moru našega života. Vrijeme leti, godine prolaze, brodovi i dalje dolaze u Sv. Jakovu, a naši putnici iz cijelog svijeta neprestano odlaze k Majci ljubavi. Sveti će Vlaha i dalje dozivati našu braću i sestre sa svih strana svijeta da skupa ozareni Duhom Svetim, sve do nakraj zemlje uspostavimo novo proljeće koje se rađa upravo u našem Međugorju.

Marija Koncul

SIJEČANJ

N 1 **MARIJA BOGORODICA, NOVA GODINA**
P 2 Bazilije Veliki i Grgur Nazijanski
U 3 Ime Isusovo, Genoveva
S 4 Anđela Folinjska, Dafrosa
Č 5 Gaudencije, Diego, Emilijana
P 6 **BOGOJAVLJENJE, Tri kralja**
S 7 Rajmund Penjaforski, Rajko
N 8 KRŠTENJE ISUSOVO
P 9 Adrijan, Julijan, Živko
U 10 Agaton, Dobroslav, Grgur X.
S 11 Teodozije, Honorat, Neven
Č 12 Ernest, Tatjana, Arkadije
P 13 Hilarije, Veronika, Radovan
S 14 Feliks, Srećko, Malahija
N 15 2. NEDJELJA KROZ GODINU
P 16 Berard, Honorat, Mislav
U 17 Sv. Antun opat, Jolanda, Ljubica
S 18 Priska, Margareta, Kristina
Č 19 Mario i Marta, Germanik
P 20 Fabijan i Sebastijan
S 21 Agneza, Janja, Neža, Publije
N 22 3. NEDJELJA KROZ GODINU
P 23 Emerencijana, Ema, Vjera
U 24 Franjo Saleški, Euzebija, Ksenija
S 25 Obrćenje sv. Pavla ap., Ananija
Č 26 Paula Rimaska, Timotej i Tit
P 27 Angela Merici, Anđelka, Pribislav
S 28 Toma Akvinski, Tomislav
N 29 4. NEDJELJA KROZ GODINU
P 30 Hijacinta, Martina Rimaska, Darinka
U 31 Ivan Bosco, Marcela

VELJAČA

S 1 Rajmund, Henrik
Č 2 **SVIJEĆNICA, Isusovo prikazanje**
P 3 Sv. Blaž, Sv. Vlaho, Tripun
S 4 Andrija Corsini, Veronika Jer., Izidor
N 5 5. NEDJELJA KROZ GODINU
P 6 Doroteja, Božidarka, Pavao Miki i dr.
U 7 Pio IX., Rikard, Držislav
S 8 Jeronim Emilijani, Jozefina Bakhita
Č 9 Skolastika, Apolonija, Maron
P 10 Bl. Alojzije Stepinac
S 11 Gospa Lurdaska, dan bolesnika
N 12 6. NEDJELJA KROZ GODINU
P 13 Kastor, Katarina Ricci
U 14 Valentin, Valentina, Zdravko
S 15 Vito, Modesto i Krešencije, Vitomir
Č 16 Julijana, Onezim, Daniel
P 17 7 utem. reda slugu BDM
S 18 Bernardica, Šimun, Sadot i 128 perz. m.
N 19 7. NEDJELJA KROZ GODINU
P 20 Eleutrije, Franjo i Jacinta
U 21 Eleonora, German, Petar Damiani
S 22 Katedra sv. Petra
Č 23 Polikarp, Roman, Goran
P 24 Etelbert, Modest, Montan
S 25 Cezarij, Viktorin, Hrvoje, Berislav
N 26 8. NEDJELJA KROZ GODINU
P 27 Donat Zad., Gabriel, Tugomil, Julijan
27.2.-3.3.=24. međ. susret organizatora
U 28 Roman, Teofil, Bogoljub

KOLOVOZ

U 1 Alfons M. Liguori, Vjera, Nada
1.-6.8.=28. Mladifest
S 2 Gospa od Anđela - Porcijunkula
Č 3 Augustin Kažotić, Lidija
P 4 Ivan Maria Vianney, Perpetua Rimaska
S 5 Gospa Snježna, Nives, Snježana
N 6 18. NEDJELJA KROZ GODINU
P 7 Donat, Darko, Kajetan, Siksto
U 8 Cirijak Rim., Dominik, Nedjeljko
S 9 Tereza B. od Križa (Edith Stein)
Č 10 Lovro, Lovorka, Zvezdan
P 11 Klara Asiška, Jasna, Suzana Rimaska
S 12 Inocent XI., Hilarija, Veselka
N 13 19. NEDJELJA KROZ GODINU
P 14 Maksimilijan Kolbe, Euzebije Rimski
U 15 UZNESENJE BDM - VELIKA GOSPA
S 16 Stjepan Ugarski, Roko
Č 17 Hijacint, Miron
P 18 Jelena Križarica, Helena, Jelka
S 19 Ivan Eudes, Donat iz S., Ljudevit
N 20 20. NEDJELJA KROZ GODINU
P 21 Pio X., Hermorgen
U 22 BDM Kraljica, Regina, Vladislava
S 23 Ruža Limska
Č 24 Bartolomej ap., Bartol, Bariša
P 25 Aurea iz Ostije, Zlata
S 26 Anastazije, Branimir, Šandor
N 27 21. NEDJELJA KROZ GODINU
P 28 Augustin, Gustav, Tin
U 29 Glavosijek Ivana Krstitelja
S 30 Bononije, Margareta Ward
Č 31 Paulin, Rajmund, Rajko

SRPANJ

S 1 Estera, Aron, Šimun
N 2 13. NEDJELJA KROZ GODINU
P 3 Toma, ap., Tomo, Tomislav
3.-8.7.=22. međ. duhovne vježbe za svećenike
U 4 Berta, Elizabeta Port., Elza, Laura
S 5 Ćiril i Metod, slavenski ap.
Č 6 Marija Goretti, Bogomila
P 7 Klaudije i drugovi, Vilko, Benedikt XI.
S 8 Akvila i Priscila, Eugen III.
N 9 14. NEDJELJA KROZ GODINU
P 10 Amalija, Alma, Ljubica, Veronika
U 11 Benedikt, Benko, Dobroslav, Olga
S 12 Ivan Jones i Ivan Wall, mučenici
Č 13 Majka Božja Bistrička, Henrik
P 14 Kamilo de Lellis, Milan, Miroslav
S 15 Bonaventura, Dobriša, Vladimir
N 16 15. NEDJELJA KROZ GODINU
P 17 Aleksije Rim., Jevdiga, Marcelina
U 18 Arnulf, Arnold, Bruno, Fridrik
S 19 Aurea, Zlatka, Zlata, Makrina
Č 20 Ilija prorok
P 21 Daniel prorok, Danijela, Dane
S 22 Marija Magdalena, Lenka, Magda
N 23 16. NEDJELJA KROZ GODINU
P 24 Kristin Belg., Kristina, Mirjana
U 25 Jakov Stariji ap., Valentina
Zaštitnik župe Međugorje
S 26 Joakim i Ana
Č 27 Klement Ohridski, Celestin
P 28 Beato iz Triera, Inocent I.
S 29 Marta iz Betanije, Flora, Blaženka
N 30 17. NEDJELJA KROZ GODINU
P 31 Ignacije Lojolski, Vatroslav

OŽUJAK

S 1 Čista Srijeda-Pepelnica (post i nemrs)
Č 2 Janja Praška, Lucije
P 3 Anzelmo Nonantolijski, Kunigunda
S 4 Kazimir, Eugen, Natko
N 5 1. KORIZMENA NEDJELJA (čista)
P 6 Fridolin, Marcijan, Viktor, Koleta
U 7 Perpetua i Felicita, Ruža
S 8 Ivan od Boga, Ivša, Boško
Č 9 Franciska Rimaska, Franjka
P 10 Emilijan, 40 armenskih mučenika
S 11 Dominik Cam, Firmin
N 12 2. KORIZMENA NEDJELJA (pačista)
P 13 Rozalija, Eufrazija, Kristina, Sabin
U 14 Matilda, Miljana, Ratka
S 15 Gulijelmo, Veljko, Vjekoslava
Č 16 Herbert, Hilarija, Euzebija
P 17 Gertruda, Patrik, Domagoj
S 18 Ćiril Jeruzalemski, Ćiro
N 19 3. KORIZMENA NEDJELJA (bezimena)
P 20 Klaudija, Niceta, Mauricije, Dionizije
U 21 Serapion, Vesna
S 22 Oktavijan, Jaroslav, Lea
Č 23 Oton, Pelagije, Dražen
P 24 Katarina Švedska, Latin, Simeon
S 25 **BLAGOVJEŠT - NAVJEŠTENJE ISUSOVA ZAČEĆA**
N 26 4. KORIZMENA NEDJELJA (sredoposna)
P 27 Augusta, Ernest, Lidija, Rupert
U 28 Priska, Sonja, Polion
S 29 Eustazije, Bertold, Jona
Č 30 Kvirin, Viktor, Vlatko
P 31 Amos, Benjamin, Ljubomir

RUJAN

P 1 Egidije, Branislava
S 2 Kalista, Divna, Veljka
N 3 22. NEDJELJA KROZ GODINU
P 4 Marcel Lyonski, Ruža Viter., Dunja
U 5 Majka Terezija, Borko, Roman, Lovro
S 6 Liberat, Didak
Č 7 Marko Križevčanin
P 8 Rođenje BDM - Mala Gospa
S 9 Petar Klaver, Strahimir
N 10 23. NEDJELJA KROZ GODINU
Misa na Križevcu
P 11 Ivan Gabrijel Perboyre, Miljenko
U 12 Ime Marijino, Gvido, Dubravko
S 13 Ivan Zlatousti, biskup, Amat, Ljubo
Č 14 Uzvišenje sv. Križa
P 15 Gospa Žalosna, Dolores, Tugomil
S 16 Kornelije i Ciprijan, mučenici
N 17 24. NEDJELJA KROZ GODINU
P 18 Josip Kupertinski, Sonja
U 19 Emilija, Januarije, Suzana
S 20 Andrija Kim Taegon i dr., kor. mučenici
Č 21 Matej ap. i ev., Matko
P 22 Feliks IV., Mauricije i drugovi
S 23 Pio iz Pietralcine, Lino, Tekla
N 24 25. NEDJELJA KROZ GODINU
P 25 Aurelija, Zlata, Tvrtko, Kleofa
U 26 Kuzma i Damjan, Damir
S 27 Vinko Paulski, Gaj, Berislav
Č 28 Vjenceslav, Većeslav, Veco
P 29 Mihael, Gabriel i Rafael, arkandeli
S 30 Jeronim, Jere, Jerko

Katolički kalendar 2017

Glasnikmira
MEDUGORJE

TRAVANJ

S 1 Teodora, Hugo, Anastazije, Božica
N 2 5. KORIZMENA NEDJELJA (gluha)
P 3 Siksto I. papa, Rikard, Robert
U 4 Izidor, Benedikt
S 5 Vinko Ferrerski
Č 6 Irenej, Rajko, Celestin
P 7 Herman, Ivan de la Salle
S 8 Dionizije Korintski, Alemka
N 9 CVJETNICA
P 10 Apolonije, Sunčica, Ezekiel
U 11 Antipa, Stanislav, Stana, Radmila
S 12 Viktor, Zenon, Damjan
Č 13 **VELIKI ČETVRTAK**
P 14 **VELIKI PETAK** (post i nemrs)
S 15 **VELIKA SUBOTA**
N 16 USKRS
P 17 Uskrsni ponedjeljak
U 18 Apolonije, Eleuterije
S 19 Euzebije, Atanazija, Sabina
Č 20 Agneza, Teotim, Marcijan, Berta
P 21 Anzelmo, Goran
S 22 Kajo, Leonida, Teodor
N 23 2. USKRSNA NEDJELJA
P 24 Fidelis Sigm., Vjeran, Vjera, Melit
U 25 Marko evangelist, Maroje, Ermin
S 26 Kleto i Marcelin
Č 27 Ozana Kotorska, Jakov Zdranin
P 28 Petar Chanel, Polion Panonski i dr.
S 29 Katarina Sijenska, Kata, Robert
N 30 3. USKRSNA NEDJELJA

LISTOPAD

N 1 26. NEDJELJA KROZ GODINU
P 2 Anđeli Čuvari, Anđelko, Anđela, Teofil
U 3 Kandid, Gerhard, Svjetlana
S 4 Franjo Asiški
Č 5 Faustina, Flavijan, Placid
P 6 Bruno iz Kölna, Verica
S 7 BDM od Krunice, Rozario, Ružica
N 8 27. NEDJELJA KROZ GODINU
P 9 Dionizije Areop., Dionizije, Denis
U 10 Daniel Comboni, Danko, Lujo Bertran
S 11 Ivan XXIII. papa
Č 12 Maksimilijan, Serafin, Feliks
P 13 Edvard, Edo, Teofil Antiohijski
S 14 Kalist I., Divko, Ljeposlav
N 15 28. NEDJELJA KROZ GODINU
P 16 Hedviga, Margareta Marija Alacoque
U 17 Florentin, Cvjetko, Ignacije, Vatroslav
S 18 Luka ev., Lukša, Svjetlovid
Č 19 Pavao od Križa, Petar, Izak
P 20 Irena Portugalska, Vendelin
S 21 Uršula, Hilarion iz G., Zvezdan
N 22 29. NEDJELJA KROZ GODINU
P 23 Ivan Kapistranski, Borislav, Severin
U 24 Antun Claret, Martin, Jaroslav
S 25 Katarina Kotromanić, Krizant i Darija
Č 26 Dimitrije, Dmitar Zvonimir
P 27 Florencije, Cvjetko, Vincent
S 28 Šimun i Juda Tadej ap., Tadija
N 29 30. NEDJELJA KROZ GODINU
P 30 Marcel, Maroque, German
U 31 Alfons Rodriguez, Kvintin, Antonin

SVIBANJ

P 1 Josip radnik, Sigismund Burg.
U 2 Atanazije Aleksandrijski, Eugen
S 3 Filip i Jakov, ap., Mladen
Č 4 Florijan, Cvjetko, Cvijeta
P 5 Anđelko Jeruzalem., Irena Solunska
S 6 Marija Katarina od sv. Ruže
N 7 4. USKRSNA NEDJELJA
P 8 Marija Posrednica, Viktor, Celestin
U 9 Pahomije, Mira
S 10 Gospa Trsatska
Č 11 Franjo Hieronim, Memerto
P 12 Leopold Bogdan Mandić
S 13 Andrija, Hubert Fournet
N 14 5. USKRSNA NEDJELJA
P 15 Izidor, Sofija, Mudroslava, Sonja
U 16 Ivan Nepomuk, Nenad
S 17 Paškal, Paško, Bruno
Č 18 Ivan I. papa, Kristijan, Feliks
P 19 Celestin, Rajko
S 20 Bernardin Sijenski
N 21 6. USKRSNA NEDJELJA
P 22 Rita, Renata, Jagoda
U 23 Deziderije, Željko, Vilim R.
S 24 Marija Pomoćnica, Božena
24.-27.5.=5. međ. seminar za život
Č 25 **UZAŠAŠĆE - SPASOVO**
P 26 Filip Meri, Zdenko
S 27 Augustin Kanterberijski
N 28 7. USKRSNA NEDJELJA
P 29 Euzebije i Polion
U 30 Ivana Arška, Ferdinand
S 31 Pohod BDM, Petronila

STUDENI

S 1 SVI SVETI
Č 2 Dušni dan
P 3 Hubert, Martin iz Porresa
S 4 Karlo Boromejski, Dragutin, Drago
N 5 31. NEDJELJA KROZ GODINU
P 6 Leonard, Sever, Vedran
U 7 Engelbert, Anđelko, Florencije
S 8 Gracija Kotorski, Ivan Duns Škot
8.-11.11.=18. međ. sem. za bračne par.
Č 9 Posveta lateranske bazilike
P 10 Andrija Avellino, Leon Veliki, Lavoslav
S 11 Martin Tourški, biskup
N 12 32. NEDJELJA KROZ GODINU
P 13 Didak, Stanislav Kostka, Stanko
U 14 Nikola Tavelić, Ivan Trogirski
S 15 Albert Veliki, Leopold, Berto
Č 16 Margareta, Gertruda, Biserka
P 17 Dionizije Aleks., Elizabeta Ugarska
S 18 Posveta bazilike sv. Petra i Pavla
N 19 33. NEDJELJA KROZ GODINU
P 20 Feliks iz Valoisa, Srećko, Edmund
U 21 Prikazanje BDM (Gospa od zdravlja)
S 22 Cecilija, Benigno, Dobroslav
Č 23 Klement, Felicita, Milivoj
P 24 Andrija Dung-Lac i drugovi, Firmina
Smrtni dan fra Slavka Barbarića
S 25 Katarina Aleksandrijska, Kata
N 26 KRIST KRALJ
P 27 Maksim Virgilije, Delfina
U 28 Jakov Markijski, Katarina L., Sosten
S 29 Saturnin, Svjetlana, Vlasta
Č 30 Andrija ap., Andrej, Hrvoje

LIPANJ

Č 1 Justin, Mladen, Simeon
P 2 Erazmo, Marcelin i Petar, Eugen I.
S 3 Karlo Lwanga i dr., Drago
N 4 DUHOVI - PEDESETNICA
P 5 Duhovski ponedjeljak
U 6 Norbert, Neda, Berto
S 7 Robert, Sabinijan, Radoslav
Č 8 Medard, Fortunat, Zarko
P 9 Efrem, Ranko, Pelagija
S 10 Ivan Dominici, Margareta, Greta
N 11 PRESVETO TROJSTVO
P 12 Ivan Fakundo, Leon, Bosiljko
U 13 Antun Padovanski, Ante, Antonija
S 14 Elizej, Rufin
Č 15 **TJELOVO - BRAŠANČEVO**
15.-18.6.=6. međ. hodočašće za osobe s invaliditetom
P 16 Aureus, Justina i drugovi, Zlatko
S 17 Adolf, Rainer Scacceri, Laura
N 18 11. NEDJELJA KROZ GODINU
P 19 Gervazije i Protazije, Romuald
U 20 Florentina, Florencija, Cvjetka
S 21 Alojzije Gonzaga, Slavko, Vjekoslav
Č 22 Ivan Fisher i Toma More
P 23 Presveto Srce Isusovo
S 24 Rođ. Ivana Krstitelja, Bez. Srce BDM
Hodnja mira Humac-Međugorje
N 25 12. NEDJELJA KROZ GODINU
Obljetnica Gospinih ukazanja.
P 26 Ivan i Pavao, Vigilije, Zoran
U 27 Ćiril Aleksandrijski, Ladislav Ugarski
S 28 Irenej, Pavao I., papa, Mirko, Miroslav
Č 29 Sv. Petar i Pavao, apostoli
P 30 Ernest Praški, Prvomuč. Rimske Crkve

PROSINAC

P 1 Edmund Campion, Eligije, Božena
S 2 Bibijana, Živka, Blanka
N 3 1. NEDJELJA DOŠAŠĆA
P 4 Barbara, Barica, Ivan Damaščanski
U 5 Dalmatin, Kripina, Kristina, Saba
S 6 Sv. Nikola biskup
Č 7 Ambrozije, Agaton, Dobroslav
P 8 **BEZGRJEŠNO ZAČEĆE BDM**
S 9 Valerija, Petar Fourier, Zdravka
N 10 2. NEDJELJA DOŠAŠĆA
P 11 Damaz, Damir, Sabin
U 12 Ivana Franciska Chantal, Franjka
S 13 Sv. Lucija
Č 14 Ivan od Križa, Špiro
P 15 Kristijana Gruzijaska, Kristina, Darija
S 16 Adela, Albina, Euzebije, Zorka
N 17 3. NEDJELJA DOŠAŠĆA
P 18 Malahija, Vinebald, Gracijan
U 19 Tea, Urban, Vladimir, Anastazije I.
S 20 Zefirin papa, Dominik
Č 21 Petar Kanizije, Snježana, Dominik
P 22 Flavijan, Honorat, Časlav
S 23 Ivan Kentijski, Vika, Viktorija
N 24 4. NEDJELJA DOŠAŠĆA, Badnjak
P 25 BOŽIĆ - Rođenje Isusovo
U 26 Stjepan Prvomučeničnik, Krunoslav
S 27 Ivan apostol i evangelist
Č 28 Nevina dječica, Mladen, Nevenka
P 29 David kralj i prorok, Toma Becket
S 30 Eugen Milanski, Sabin, Liberije
N 31 SVETA OBITELJ, Silvestar
Molitveni doček nove godine

Kamila Mišikova, Bratislava, Slovačka

„Ovo je moje dvadeset i prvo hodočašće u Međugorje. Prvi sam put u Međugorje bila 2007. godine kada sam sudjelovala na Međunarodnom molitvenom susretu mladih. Potječem iz obitelji koja nije upoznala Božju ljubav i ja sam jedini vjernik u obitelji. U obitelji su svi kršteni, ali nitko ne prakticira vjeru. U našoj se župi malo znalo o ovome mjestu. Prvi sam put čula za Međugorje od jedne prijateljice. Međugorje me snažno dotaknulo. Kada sam se vratila, stalno sam pričala o Međugorju, na što su neki i negodovali. Puno me toga ovamo privlači, svete mise, pobožnost klanjanja, ljudi koji ovdje stvarno žive vjeru. Prije sedam godina umrla mi je majka i zbog Međugorja sam znala kako dalje. I svojim prijateljima sam mnogo govorila o Međugorju, a neki su ovdje već i bili. Molitveni doček u Međugorju je poseban. Ovdje je čovjek bliže Bogu i Djevici Mariji jer se ovdje sve događa nekako intenzivnije. Ako želite biti na trenutak u nebu, idite u Međugorje.“

U Međugorju održana treća Nacionalna duhovna obnova Frame BiH

U Međugorju je od 2. do 4. prosinca 2016. godine održana treća Nacionalna duhovna obnova Frame Bosne i Hercegovine. Geslo je obnove bila poznata izreka svete Majke Terezije *Mir počinje s osmijehom*, a glavni razlog zbog kojeg se u Međugorju okupilo više od 90 framaša iz cijele BiH bila je duhovna priprava za najradosniji kršćanski blagdan.

Program je započeo u petak poslijepodne, dolaskom i prijavom framaša, te sv. misom

u crkvi sv. Jakova u Međugorju. Okupljene su framaše u ime cijelog nacionalnog vijeća pozdravili nacionalna predsjednica Anđelka Oreč, te područni duhovni asistenti fra Antonio Šakota i fra Domagoj Šimić. Tijekom duhovnog trodnevlja mladi su sudjelovali u večernjem molitvenom programu međugorske župe, predavanjima, te molitvi na Brdu ukazanja.

Studenti i mladi s Bistrika hodočastili u Međugorje

U subotu, 3. prosinca, u prvoj nedjelji došašća studenti i mladi s Bistrika posjetili su Međugorje. Polazak je bio u ranim jutarnjim satima ispred crkve sv. Ante, gdje su se okupili mladi koji utorkom sudjeluju na studentskim tribinama, kao i drugi koji su bili zainteresirani. S molitvom i u radosnom bratskom druženju stigli su najprije u Vionicu pokraj Međugorja gdje su posjetili obiteljski centar Ivan Pavao II., gdje je upriličeno svečano misno slavlje koje je predslavio voditelj puta, fra Danijel Rajić. Na koncu mise mladi su imali priliku čuti o načinu života u centru, kao i svjedočanstva Božje providnosti i milosti koja se tu događaju. Potom je uslijedio zajednički ručak i druženje sa štionicima centra. U popodnevnim satima bila je organizirana molitva sv. krunice na Podbrdu. Prije povratka, mladi su imali i slobodnog vremena za druženje, šetnju i osobnu molitvu. Zahvalni Bogu te obogaćeni novim iskustvom i prijateljstvima, na koncu programa, uputili su se natrag u Sarajevo.

Susret ministranata u Međugorju

U Kući mira u Međugorju od 2. do 4. prosinca 2016. održan je seminar za ministrante iz župa povjerenih Hercegovačkoj franjevačkoj provinciji, koji je vodio fra Antonio Šakota s postulantima ove provincije. Susret je počeo krunicom i večernjom svetom misom u župnoj crkvi sv. Jakova u Međugorju. Subota je bila ispunjena različitim igrama, molitvom na Podbrdu i zajedničkim druženjem, a susret je završen misnim slavljem u nedjelju. Ministranti su se vratili svojim župama i kućama radosni zbog iskustava koje su na susretu doživjeli. Ponovni susret ministranata održat će se u svibnju iduće godine.

Statistike za prosinac 2016.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 66 800

Broj svećenika koncelebranata: 1 345 (43 dnevno).

Statistike za 2016. godinu

Broj podijeljenih sv. pričesti: 1 656 800

Broj svećenika koncelebranata: 34 658

Završeni susreti međugorskih župljana u adventu

U četvrtak 22. prosinca na prostoru stare župne crkve završeni su susreti međugorskih župljana u došašću. Domaćini ovog, petog po redu susreta bili su mještani Međugorja, a proteklih nedjelja župljani iz Bijakovića, Šurmanaca, Vionice i Miletine.

I ove je večeri sve prisutne pozdravio župnik fra Marinko Šakota. I ovaj, kao i prethodni susreti, bio je humanitarne naravi, te su svi prihodi namijenjeni humanitarnoj udruzi *Marijine ruke*. U glazbenom dijelu nastupili su: klapa Bratovština Gorica-Sovići, Frama Međugorje, skupina *Bročanski bečari*, sestre Darija i Ana Marija Ramljak, te klapa *Kruševo*.

Svečano proslavljen Božić u Međugorju

U Međugorju je i ove godine radosno dočekan Božić. Vjernička zajednica se pripremala za Isusovo rođenje svetim misama zornicama, večernjim svetim misama, moljenjem krunice i kroz devet dana molitvom krunice na Podbrdu. Ovo mjesto molitve i pomirenja, kako su ga odavno prozvali mnogi hodočasnici s raznih strana svijeta, još se jednom potvrdilo kao ispovjedaonica svijeta: svako jutro i večer tijekom molitvenog programa vjernici su u redovima strpljivo čekali na sv. ispovijed. Večernji molitveni program na Badnju večer započeo je u 17 sati molitvom krunice. Na svečanoj svetoj misi u 18 sati sudjelovali su svećenici iz župe, kao i strani svećenici. Misno slavlje je predvodio fra Josip Ikić, profesor na franjevačkoj gimnazi-

ji u Visokom, a homiliju je održao fra Zvonko Miličić, direktor franjevačke gimnazije u Visokom. Nakon mise zajednica Cenacolo upriličila je žive jaslice pred crkvom. Božićno bdijenje započelo je u 22 sata klanjanjem pred Presvetim oltarskim sakramentom koje je predvodio fra Vjekoslav Miličević i završilo je svetom misom polnočkom koju je predslavio fra Perica Ostojić.

Uz prepunu crkvu i prostor oko crkve, župljani i vjernici iz susjednih župa, kao i hodočasnici ispunili su i dvoranu Ivana Pavla II. u kojoj su pratili misno slavlje preko videozida. Sv. mise na Božić slavljene su u župnoj crkvi u 7, 8, 11 i 18 sati, a na filijalama (Miletina, Vionica i Šurmanci) u 10 sati.

Uprizorenje živih jaslca ispred crkve sv. Jakova

Već godinama zajednica Cenacolo ispred župne crkve uprizoruje žive jaslce za sve župljane i hodočasnike koji u božićnim danima hodočaste u Međugorje. Scenografiju čine štalice, svratište, građani Betlehema, domaće životinje, uvjerljivi kostimi i glumci amateri koji utjelovljuju Svetu obitelj, mudrace s Istoka i pastire.

„U uprizorenju živih jaslca ove godine sudjelovalo je oko 60-ak ljudi, a već se par godina uključuju djeca iz župe Međugorje. Oni se osjećaju dobro jer su dio lijepe priče. Djeca donose radost u tim trenucima. Kroz uprizorenje živih jaslca mi se

vraćamo na izvore onoga što nam je bitno i onoga koji nam je uistinu život dao“, rekla je Matea Buljat iz zajednice Cenacolo koja je i ove godine otjelovila lik Djevice Marije.

Uprizorenje betlehemskih događaja i Isusova rođenja mogli su se pogledati na Badnjak nakon večernje svete mise, zatim 31. prosinca 2016. te 1. siječnja 2017., također nakon večernje svete mise. Žive jaslce su uprizorene i na blagdan Nevine dječice – Mladence, 28. prosinca 2016. godine. Naime, toga se dana slavi sv. misa za djecu i njihove roditelje u 15 sati.

Predstavljena knjiga Živo kamenje iz Međugorja

U Međugorju je u četvrtak 29. prosinca predstavljena knjiga *Živo kamenje iz Međugorja*. Autor je prof. Hubert Theler iz Švicarske.

Knjiga *Živo kamenje iz Međugorja* nastajala je i dozrijevala više godina i plod je iznimne ljubavi jednoga umjetnika prema Gospi, Kraljici Mira, u Međugorju. Od 2003. godine Hubert Theler iz Švicarske redovito sa svojom obitelji hodočasti u Međugorje. S krunicom u ruci redovito odlazi na Podbrdo i Križevac. Penjući se kroz škrtu Božju prirodu, na stazama po kojima je hodio, počeo je opažati nešto sasvim neobično. Njegovo umjetničko vješto oko na kamenju, izglačanom bosim stopalima milijuna hodočasnika, primjećuje obrise ljudskih lica. Budući da kao strastveni i fotograf i pisac sa sobom uvijek nosi fotoaparat i bilježnicu, osjetio je potrebu ova lica u kamenu ovjekovječiti. I to ne jedanput. Hubert je to činio strpljivo i predano više od dvanaest godina. Fotografije su popraćene izabranim porukama Blažene Djevice Marije, Kraljice Mira.

„To je zajednički projekt moje obitelji, jedna vrsta zahvale Gospi za sve ono što smo ovdje u Međugorju doživjeli i što ćemo još doživjeti“, rekao je na predstavljanju knjige g. Hubert Theler.

Svezak je priređen na hrvatskom, talijanskom, engleskom, njemačkom, francuskom i španjolskom jeziku. Sav prihod od prodanih primjeraka namijenjen zakladi FRA SLAVKO BARBARIĆ – Međugorje.

U molitvi i pjesmi dočekanu Nova godina u Međugorju

Od 1988. godine fra Slavko Barbarić je organizirao doček Nove godine u međugorskoj župnoj crkvi. Iz godine u godinu rastao je broj onih koji su na taj način željeli završiti jednu i započeti drugu godinu. Program je započeo 31. prosinca u 22 sata bdijenjem, odnosno klanjanjem. Središnji događaj prema kojemu je usmjeravalo bdijenje bila je sv. misa, s tim da je pretvorba bila točno u pola noći.

Ovakav način dočeka Nove godine bio je alternativni odgovor već uobičajenom dočeku diljem svijeta. Dok su mnogi mladi Novu godinu dočekivali u buci disko-klubova, dotle su mladi u Međugorju staru godinu ispraćali, a novu dočekivali u molitvi, laganoj pjesmi, radosti i unutarnjoj ispunjenosti.

O molitvenom susretu uoči Nove 2000. godine fra Slavko je napisao: „Mi smo u Međugorju s mnoštvom vjernika u molitvi proveli zadnje sate prošle godine da bismo u misnom slavlju, nakon klanjanja, s oko 130 svećenika iz desetak zemalja, nad kruhom izgovorili: 'Ovo je tijelo moje', i nad kaležom: 'Ovo je krv moja', a onda u tišini na koljenima slušali zvonjavu međugorskih zvona koja su daleko odjekivala u tihoj noći prelaska, i tako na koljenima pred Gospodinom ušli u novo vrijeme. Nakon duboke šutnje zapjevali smo radosno prvu pjesmu u novom vremenu: Jubilate Deo, omnis terra...“

I ovog su puta u Međugorje došli brojni hodočasnici iz cijeloga svijeta kako bi, slaveći svetkovinu Marije Bogorodice, na poseban način, u molitvi dočekali Novu godinu. Tu su bile skupine hodočasnika iz Italije, Mađarske, Koreje, Španjolske, Slovačke, SAD-a, Irske, Češke, Kine, Libanona, Francuske, Poljske, Austrije i Njemačke. Uz njih je sudjelovalo i mnoštvo mladih iz Hrvatske i BiH. Svetu je misu zahvalnicu za 2016. godinu u subotu

31. prosinca predslavio fra Marinko Šakota, međugorski župnik u su-slavlju 45 svećenika. Misno je slavlje pjesmom uveličao Veliki župni zbor Kraljice Mira pod ravnanjem s. Irene Azinović.

Nakon sv. mise članovi zajednice Cenacolo po treći su put upriličili žive jaslce na prostoru ispred crkve. Molitveni je doček započeo bdijenjem koje je od 22 sata predvodio fra Perica Ostojić. Sv. misu predslavio je fra Vjekoslav Miličević. Na kraju misnoga slavlja sretnu Novu godinu je svima poželio međugorski župnik fra Marinko Šakota. Doček Nove godine iz župne crkve sv. Jakova u Međugorju uživo je prenosila Radiopostaja „Mir“ Međugorje.

Gospodine,

ne želim ostvarenje želja
nego otvorenost tvojim obećanjima.
...one nadmašuju moje želje i očekivanja.

Ne želim bježati od boli
nego dopustiti da me ona proljepša.
...ljubav je najsajnija bila na tvom križu.

Ne želim mijenjati svijet
nego činiti svoje dužnosti s ljubavlju.
...ti si do tridesete tiho obavljao svoje dužnosti.

Ne želim bježati
nego se suočavati.
...ti si prihvatio i volio svijet
u kojem si rastao i živio.
fra Stanko Ćosić

Osvrti

MILIJUNAŠ S ULICE I DALJE SIROMAŠAN

FRA MARIO
KNEŽEVIĆ

NOVA JE GODINA. Vrijeme je kada jedni drugima izričemo različite želje. Obično su to želje za dobro zdravlje, sreću, uspjeh i svakako više novca u godini koja slijedi. I dok razmišljam što napisati, sjetih se oscarima i globusima višestruko nagrađivanog filma redatelja Dannyja Boylea „Milijunaš s ulice“. Satkan od sjajnog scenarija, fotografije, izvanredne muzike ovaj film je zaista remek djelo. Činilo se da mali indijski glumci, redom naturšćici, svoje uloge nisu igrali već jednostavno živjeli. Osim što govori o životu u indijskom getu, životu u siromaštvu i općoj neimaštini, film je istovremeno i topla ljudska priča koja daje novu nadu, vjeru u život, u bolje sutra te koliko je malo potrebno da bajka o Pepeljugi postane stvarna.

No ovaj film za većinu glumaca

koji su u njemu sudjelovali ima i svoj stvarni „nastavak“ u kojem se za njih, barem za sada, ne nazire happy end. „Radnja“ je opet na ulicama sirotinjskoga dijela Mumbaija, a akteri su isti oni mladi Indijci koji su sjajnim ulogama pridonijeli da film „Milijunaš s ulice“ dosegne gotovo kulturni status. Uglavnom, epilog je da glavni likovi toga bogato nagrađenoga filma i danas žive u bijedi kao i prije snimanja. Kratkotrajna slava im nije pomogla da iziđu iz bijede i siromaštva. No, s druge strane redatelj i produkcijska kuća svoje su milijune udeseterostručili. I kako to često biva, opet se svijet bogatih perfidno narugao svijetu siromašnih.

Odnos bogatstva i siromaštva oduvijek je bilo pitanje koje izaziva analize i dubokoumne rasprave. Taj odnos prelazi socijalnu i egzistencijalnu dimenziju. To je općeljudsko pitanje koje prije svega ima duhovne konotacije. To je pitanje pravednosti. Zato kad Isus govori o bogatstvu, nikad ne naslanja svoju misao na materiju, imanjanje kao količinu, nego na odnos prema onome što imamo. Najzvučniji Isusov govor o bogatstvu i bogatšima izrečen je u Lukinu i Matejevu evanđelju gdje Isus kaže: „Lakše je devi kroz uši iglene nego bogatašu u kraljevstvo Božje.“ (Lk 18,25) Ova Isusova izreka povlači za sobom logično pitanje: Tko je bogataš i na koga se ovo odnosi? Pogrešno bi bilo odmah usmjeriti misao na one koji imaju novac, kuće, poduzeća... Jer po tom slijedu misli značilo bi da će siromah, samo zato što je siromašan, biti nagrađen i baštiniti kraljevstvo Božje. Očito se, kad Isus ima na umu bogatstvo, prije svega želi skrenuti pozornost na odnos prema onome što imamo. Jer u stvarnosti može postojati bogat čovjek, i takvih

ima, koji je pun milosrđa i ljubavi za potrebne, a isto tako može postojati i siromah koji je nezasićen, nezadovoljan, nepravedan i koji želi živjeti od statusa siromaštva.

Dakle, gotovo da možemo izvesti zaključak kako bogatstvo samo po sebi nije zaprijetka za vječnost, kao što ni siromaštvo samo po sebi nije povlaštena ulaznica u vječnost. Ovdje se radi o dubljem odnosu, o navezanosti, zarobljenosti, sebičnosti, opsjednutosti onim što posjedujemo. Očito se ne može proći kroz „iglene uši“ s puno stečenoga što nas zarobljava i onesposobljava vidjeti svijet, brata pored sebe, siromaha srcem solidarnosti i ljubavi. Bogatstvo je potencijalna opasnost da u smislu oholosti postanemo „deve“. Zato Isus izgovori jednom od bogataša koji je počeo uživati i čuvati stečeno: „Bezumnice! Već noćas duša će se tvoja zaiskati o tebe.“ (Lk 12,20) Sve shvaćati kao nezasluzeni milosni dar Božji put je koji oslobađa svake misli o zaslugama, sposobnostima u odnosu na one koji nemaju. Biti „siromašan duhom“, kako uči blaženstvo, najbolji je smjer na putu spasenja bez obzira na punu ili praznu lisnicu.

KOJI ĆE TO RODITELJ UMJESTO RIBE DJETETU DATI ZMIJU?

Navodno u različitim centrima moći postoje inkubatori u kojima se školuju predani mladi apostoli nevjere. Unatoč temeljnoj zabludi realno je očekivati da će svoje novo (ne)vjeronanje inteligentno obrazlagati i javno pozicionirati. Nadam se da i nas u Hercegovini ne će stići sudbina da neki novi idejni janjičari među nama budu medijske i ujedno poganske zvijezde koje siju defetizam i ruše Crkvu.

MATE KRAJINA

IMA STVARI S KOJIMA KRŠĆANŠKI VJERNIK NE BI SMIO PREVIŠE KALKULIRATI, EKSPERIMENTIRATI I ULAZITI U RAZLIČITE KOMPROMISE. Prvenstveno se tu mora spomenuti pitanje vjere i duhovnog života. Današnje vrijeme, kao i svako drugo kroz povijest, traži jasno opredjeljenje: pristanak uz Krista i kršćanstvo ili Antikrista i poganstvo. Tu je nemoguć treći put, a skoro kulminacija vrtloga povijesnih zbivanja i idejne globalne radikalizacije pokazat će da nema i ne može biti nesvrstanih. Nastat će tihe i podmukle, velike i opasne kušnje svakovrsnog relativizma. Sekularistička država – SAD, a posebno EU – u kojoj je i dio naše domovine, izbjegavaju odgovorno spominjanje Boga, a pitanje vjere (kao temeljno ljudsko pravo!) sve se više isključuje iz javnoga života, javnih rasprava i javnih dokumenata s ciljem da u konačnici bezboštvo, u sprezi s humanističkim veličanjem čovjeka i njegovih postignuća, prevlada u glavama većine građana. Jednostavno: priznaju nekakvoga Boga koji nema što tražiti u svijetu i konkretnom životu, koji po plitkoći stavova novovjekih lažnih proroka treba biti samo ukras i nekakva

beživotna vizija koju čovjek prihvaća iz svog osobnog hira.

Ateizam nove vrste buja i na našem tvrdom ozemlju, a posebice u medijskom prostoru. On postaje bojuvan i netolerantan dok se istodobno podlo poziva na demokraciju i slobodu. Zaogrnut u demokratičnost, ateizam kao prestolonasljednik drevnog poganstva, gura se u svijest i podsvijest kao nova religija, jer promiče svoj vlastiti u potpunosti razvijen pogled na ishodište i

značenje života. Ima i svoje apostole koji jako spretno koriste medije i demokratske stečevine: pozivaju i demonstriraju, naizgled nešto novo grade rušeći naravne zakone i kršćansku praksu. Agresivno nudi svoj vlastiti oblik spasenja, te se prema drugim pogledima na svijet ili sustavima vjerovanja odnosi krajnje totalitarno i neliberalno. Ta novopečena religija dobila je i svoje postolje, jer već je stoput komentirana činjenica da Ustav EU izbjegava bilo kakvo spominjanje Boga i kršćanstva kao konstitutivnog utjecaja na oblikovanje europske kulture. Taj sablažnjivi dokument s pravom su neki katolički inte-

lektualci nazvali sekularističkim fundamentalizmom, pa i sekularističkim fanatizmom. I opet se vraća već viđeno na ovim našim europskim prostorima: ateizam bi mogao, uz estetsko i humanističko dotjerivanje, postati državnim religijom – ali ovaj put pod vidom velikog slobodarstva – jednako kao što je to bio u Sovjetskome Savezu ili Albaniji u prošlom stoljeću, pa u određenoj mjeri i u Hrvatskoj. Navodno već u centrima moći postoje inkubatori u kojima se školuju predani mladi apostoli nevjere, pa je, unatoč temeljnoj zabludi realno očekivati da će svoje novo (ne)vjeronanje inteligentno obrazlagati i javno pozicionirati. Nadam se da i nas u Hercegovini ne će stići sudbina da neki novi idejni janjičari među nama budu medijske i ujedno poganske zvijezde.

Stoga, Crkva u pitanjima vjere i morala ne smije i ne može ući u plitke kompromise i lažnu toleranciju. Pa neka se dogodi ono što mora biti i neka, ako je neizbježna, apostazija bude javna. Izgleda paradoksalno, ali kad se razluče duhovi, bit će manje zavodjenja malovjernih i sablazan će brže izgubiti moć. Ali, nažalost, u našoj se sredini sve češće izbjegava malo jači evanđeoski radikalizam, ako se i samo predmnijeva da bi čak i kod najljućeg antikršćanina mogao aludirati na *govor mržnje*. Zato se usiljeno *njeguju odnosi* drukčijeg usmjerenja i *razmjenjuju mišljenja*, a to se smatra *dijaloškim stavovima*. Evo jednog školskog primjera iz EU za razumijevanje problema: prije nekog vremena visokopozicionirani katolički svećenik je na pitanje javne televizije o šakljivoj moralnoj temi poput abortusa komentirao ispravan katolički stav svoga mjesnog biskupa i sofistički odgovorio: „Preuzvišeni je to mogao i prešutjeti. No, reagirao je i sada više nema natrag.“ Krasna kvalifikacija! A sasvim logično bi bilo čuti drukčiji odgovor: „Dobro je da je progovorio jer nije smio i mogao šutjeti.“ No, nema nam velike koristi od raščlanjivanja privatnih mišljenja. Valja iznova svoju pozornost usmjeriti prema zrenicima i učiteljima vjere: trebamo slušati svoje biskupe i hrabro ih podržati, jer osobito katoličkim roditeljima njihovi stavovi pomažu da vlastitu djecu zaštite od neodgo-

vorne edukacije i pogrješnih stavova. Katolički roditelji i cjelokupne obitelji trebaju konačno shvatiti da *više nema* (nekadašnje) *zafkancije*, jer očito je da je *vrag donio* (*novu i vrlo neukusnu*) *šalu*, te i sami moraju dići svoj glas potpore vlastitim biskupima i javno ustati protiv ateističkih zabluda koje djecu jednostrano, krivo i nepotpuno (dezin)formiraju. Zamka i udica moralnog relativizma spretno su upakirane u privlačan i jeftin medijski *celofan*, ali važno je znati da postoji samo jedan sustav vrijednosti, a to je Deset Božjih zapovijedi i evanđeoska nadgradnja. Nekoć je Ivan Pavao II. s najvećom odlučnošću odbacio moralni relativizam posebno u enciklici *Veritatis splendor*, a ona je potaknuta zabludama i relativističkim teorijama koje su se proširile među katoličkim pukom, ali i među katoličkim moralnim teolozima. To je – borbu protiv relativizma – posebno eksplicitno uprisutnio, ojačao, teoretski i teološki obrazložio i papa Benedikt XVI., otvoreno progovarajući o *diktaturi relativizma*. I papa Franjo, na svoj specifičan, iskren i zahtjevan način čvrsto je na tom idejnom i dogmatskom putu.

Velika je zabluda da mi ljudi *pravimo* vrijednosti, kao da *otkrivamo toplu vodu*. Nemoguć je kompromis u istinama koje nam je Bog objavio, pa je vrijeme da iskreno, pošteno i temeljito u tom kontekstu katolici pročiste vlastite stavove te u istinskom povjerenju i poniznosti pođu za učenjem Crkve i poticajima svojih biskupa. Crkva je „stup istine“, kaže sv. Pavao, i to uvijek valja imati na umu. Valja potom svoje mišljenje i zahtjeve *iznositi na trgovima* i *propovijedati ih s krovova*, a ne šutjeti kao da se to nas ne tiče. Stoga, vjernicima je prioritetna zadaća uključiti se u različita crkvena tijela i katoličke udruge, jer će tako lakše artikulirati svoje zahtjeve i prema nadležnim državnim tijelima, koja često novcima katolikâ iz državnog proračuna plaćaju sumnjive edukacijske projekte ili čak one koji su protivni njihovoj vjeri! Kakav

apsurd! Zato valja hitro razmišljati i o različitim vidovima demokratskog pritiska (u Hrvatskoj ovih dana vidimo lijepe inicijative različitih katoličkih udruga za ljudska prava na djelu, baš u životu) poput peticija, pa i javnih prosvjeda. Interesantna su nova događanja, jer kroz njih se pokazuje – teško mi to priznajemo – da u tom smislu kasnimo za iskreno demokratskim i vjerničkim dijelom svijeta, barem nekoliko desetljeća. Valjda smo se prerano uljuljali u lažnoj sigurnosti da smo nedodirljivi zlim idejama i grijehu. Praksa iz širine kršćanskoga svijeta nas poučava da se nitko drugi osim nas samih ne će boriti za naše ideale i našu djecu.

A koji će to roditelj *umjesto ribe djetetu svjesno dati zmiju*, ili *umjesto kruha pružiti mu štipavca*? Ili još gore – mirne savjesti (do)puštati različitim pokvarenjacima da se igraju s duševnim i moralnim zdravljem, s vjerom i idealima naših vjerničkih duša?

I sve te napasti događaju se među nama i našim obiteljima, jer zlo – posebno virtualnim putem – poput karcinoma se razgranalo do najskrovitijih kutaka zemlje. Uz njega teče i daleko snažnija rijeka dobra i plemenitosti, ali valja se na njoj napojiti i njome prema vječnosti zaploviti.

Jasno je, katolici ovoga naroda i cijeloga svijeta, i klerici i laici – osobito mi na ovim hercegovačkim prostorima na kojima ljudi iz cijeloga svijeta, npr. u Međugorju, traže autentičnost i konkretni nacrt vjerskoga života – duhovnu i životnu *kapitulaciju* ne bi smjeli potpisati niti za *jotu* odustati od životodajna Kristova nauka. Vjernici mogu biti ponižavani i ismijavani, ali moraju izdržati u novoj kušnji i idejnoj torturi. Ima li jače motivacije i većeg poticaja od milosna dara da smo pozvani na uzvišenu zadaću evanđeoskog svjetla, soli i kvasca!? Primjere imamo: tu su naši znani i neznani mučenici, osobito širokobriješki mučenici koji su mučeničkom smrću potvrdili vjeru, ali zelena trava i zaborav ih nisu prekrili. Njihovo svjedočanstvo je i nama svjetionik osobito početkom godine kad ih se spominjemo i iskazujemo im dužno poštovanje.

KAKO IZAĆI IZ 'ZAČARANOG KRUGA'?

Sve više ljudi u Hrvatskoj traži pomoć bračnih psihoterapeuta. Najčešći problem danas je gubitak osjećaja povezanosti s bračnim drugom koji rezultira s traženjem različitih izlaza iz braka ili s povećanjem napetosti u odnosima. Jedan od čestih uzroka problema jest taj što ne slušamo drugoga, kao da ne čujemo jedni druge. A kad s nečim nismo zadovoljni, naša je prva reakcija da kritiziramo onog drugog. Kad krenemo kritizirati, zapravo izazivamo suprotan efekt, osoba se obično počne braniti. A obrana izgleda uglavnom ovako: ili napada onog tko je kritizira ili se povlači u sebe. Tako ulazimo u začarani krug, a mehanizam koji podržava taj začarani krug jest to da kad smo uzrujani, opet ne slušamo i ne čujemo bračnog druga što govori i tada lako dolazi do krivih interpretacija. No, zapravo svi mi čeznemo za dobrim odnosima i za razumijevanjem. Zašto ne uspijevamo? Gdje je uzrok?

MIRTA MILETIĆ

s osobama oko nas. Kada odraste-mo, nekako postajemo zatvoreniji i oprezniji. No, ako pozornije pogledamo u svoju nutrinu i u naše obrasce ponašanja, primjetit ćemo poveznicu s obrascima ponašanja u našem djetinjstvu. Često kroz odrastanje ostaju u nama neke neispunjene potrebe. Oko tih neispunjenih potreba stvaraju se rane koje su žive i kada odrastemo. Neke životne situacije ili osobe mogu probuditi te rane iz djetinjstva. Mi tada reagiramo iz tih rana. Nekada će to biti samo jedna riječ ili nečija reakcija koja će u nama izazvati pravi vulkan osjećaja. Ispod tih naših burnih reakcija često leži neka neriješena ili nezacijeljena rana iz perioda djetinjstva, kada se formirala naša osobnost. *Potrebno je vidjeti što se to nalazi ispod. Koji je to osjećaj? Na što me to podsjetila određena situacija?*

Potrebno je zapravo otkriti za čime to čeznemo, a ostalo je neispunjeno u djetinjstvu? Moramo naći rane iz djetinjstva koje nas uvjetuju. Ono što nismo dobili, ne možemo niti dati drugima, svome mužu ili

ženi. U razgovorima s prijateljima primijetila sam da sinovi koji su imali hladne i odsutne očeve imaju prilično velike probleme s izražavanjem nježnosti prema svojoj djeci. No, radosna vijest je da se sve ovo može preokrenuti na dobro! Gospodin može baš sve okrenuti na dobro. Brak je lijek za nas jer nas upravo preko i pomoću našeg bračnog partnera Gospodin može osloboditi svakog bremena. No, ne ide to samo po sebi. Potrebno je naš vrlo ozbiljan angažman i suradnja. Potrebno je naučiti komunicirati. Dijalog omogućuje da se doživi, a zatim i prihvatiti vrijednost drugačijeg iskustva, da se 'čujemo'.

Ako smo u djetinjstvu često dobivali poruke zabrane, ili poruke tipa „opet si pogriješio“ ili „bolje da te nema“, ostajemo zatvoreni i teško pokazujemo emocije. Tamo gdje dobivamo stalne kritike, tamo se i zatvaramo. Modeli ponašanja usvo-

jeni u djetinjstvu, bez našeg znanja, čak mogu odrediti i koga (po karakteru) ćemo izabrati za muža ili ženu i kako ćemo se prema njemu ponašati, te kako ćemo sebe doživljavati u odrasloj dobi. Obično nas privlači osoba koja ima ono što mi nemamo. Čeznemo za onim što nam nedostaje. *Naime mi smo ti koji biramo svoju ljubav, i to prema našoj unutarnjoj slici stvorenoj u ranim godinama života prema modelima koje smo imali u toj dobi, a to su naši roditelji. Ta slika nije direktna kopija nekog od roditelja nego mješavina niza karakteristika i stilova onih osoba koje su učestvovala u našem oblikovanju. Zanimljivo je da ljudi i nakon razvoda ponovno izabiru nekog sličnog onoj osobi od koje su otišli.*

Sve što smo doživljavali u djetinjstvu, događalo se u bliskim emocionalnim odnosima. Zbog toga je najprirodnije da sve ono što vidimo kao nedostatak opet rješavamo u isto takvom bliskom emocionalnom odnosu u odrasloj dobi. Na taj način zajedno s najvažnijom osobom u vašem odraslom životu krećete na zanimljivo, izazovno i inspirativno putovanje. Oboje učite o odnosima direktno iz vašeg vlastitog odnosa, a novo i naučeno unosite u taj isti odnos. Zajedničko putovanje dviju osoba je jedinstvena prilika za rast i razvoj. Brak je lijek za sve naše „bolesti“. *Tajna uspješnog braka je prihvatanje da smo različiti, a tek nakon toga možemo pronaći puteve povezivanja.* Brak ima veliki potencijal za sva naša emocionalna izlječenja i rast u svetosti. Bog nas želi cjelovite, zdrave. I emocionalno i duhovno. Tek takvi „zdravi“ bračni parovi mogu biti svjetlo i sol ovom svijetu. Mogu biti „ozdravljajući“ za druge. Eto, to vam iskreno želim!

Ako smo u djetinjstvu često dobivali poruke zabrane, ili poruke tipa „opet si pogriješio“ ili „bolje da te nema“, ostajemo zatvoreni i teško pokazujemo emocije. Tamo gdje dobivamo stalne kritike, tamo se i zatvaramo.

POTREBNO JE MIJENJATI NAUČENE OBRASCE. BRAK NAM JE PRILIKA DA NAUČIMO NOVE, DRUGAČIJE OBRASCE KOMUNICIRANJA. POTREBNO JE ISKOMUNICIRATI ONO ŠTO NAM JE LIJEPO, ALI I IZREĆI ONO ŠTO NAS BOLJI.

ZNAMO DA KVALITETNA KOMUNIKACIJA RJEŠAVA MNOGE PROBLEME I NESUGLASICE, SPRJEČAVA RASTAVE BRAKOVA.

Tu smo nekako najtanji, pogotovo ako smo krivi model komuniciranja donijeli iz obitelji. Zaista, ponekad mi se dogodi da prepoznam u svojem ponašanju neke obrasce ponašanja svojih roditelja. I to one za koje sam mislila da ih nikada ne ću primjenjivati u svojem životu. *Istina je da u obitelji učimo obrasce komuniciranja. Gledajući obrasce*

ponašanja naših roditelja, čak smo i nesvjesno 'prekopirali' te obrasce koji su postali dio naših reakcija u sličnim situacijama. Možda je to bila vika ili kritiziranje ili ljutnja od strane roditelja, pa i mi takav model rješavanja problema donosimo u svoj brak. Djeca obično na takav način komuniciranja reagiraju trostruko. Šutnjom, povlačenjem, ili se zatvaraju. I to donosimo u brak, no takav način ponašanja ne će funkcionirati kao što je možda funkcionirao u djetinjstvu. Potrebno je mijenjati naučene obrasce.

Brak nam je prilika da naučimo nove, drugačije obrasce komuniciranja. Potrebno je iskomunicirati ono što nam je lijepo, ali i izreći ono što nas boli.

Tu smo, vjerujem da ćete se složiti, često najtanji. Često očekujemo da naš bračni partner bez da mu nešto kažemo, to isto 'zna' ili 'razumije'. A istina je da nemamo tu mogućnost čitati misli jedni drugima i da je zapravo podrazumijevanje = nerazumijevanje. Potrebno je izreći naša očekivanja, naše osjećaje. Dok smo bili djeca, dublje smo se povezivali

BOŽO SKOKO

NOVA JE GODINA PRILIKA ZA NOVI POČETAK, ZA POSTAVLJANJE NOVIH PLANOVA I CILJEVA, ZA PRESLAGIVANJE PRIORITETA I UNOŠENJE PROMJENA U ŽIVOT. Nova godina otvara svojevrsnu novu stranicu u našim životima. Sretni smo što smo dobili još jednu priliku i uvjereni smo da ćemo uspjeti nadoknaditi barem dio onoga što smo propustili u prošloj godini. Iako brojka više na zidnom kalendaru ne

u odnosu s okruženjem, u zemlji i svijetu. Međutim, gotovo nigdje nismo imali priliku pročitati da je netko izrazio spremnost ili barem očekivanje da će se osobno promijeniti na bolje! Gotovo nitko nije napisao da nije bio zadovoljan sobom u protekloj godini i da želi u ovoj godini biti bolji, odgovorniji, susretljiviji, pozitivniji... Postati bolji sin ili kćer, otac ili majka, susretljiviji susjed, odgovorniji zaposlenik i građanin, nesebičniji prijatelj... Gotovo nitko u željama ne polazi od sebe, kao da nema nikakva utjecaja na ono što nam se događa u životu i našem okruženju, već tražimo čudesni upliv Svevišnjega u naše zemaljske putove, staze i namjere kako bi nam život učinio lakšim i podnošljivijim. A kako će nam zemlja i svijet biti bolji, kako će nam život biti radosniji, ako sami ne unesemo baš nikakvu promjenu u vlastito ponašanje i odnose s drugima? Mahatma Gandhi je rekao: *Budi promjena koju želiš vidjeti u svijetu. Uistinu, kad bi svatko krenuo od sebe samog i u ovoj godini napravio mali pomak u ponašanju, komunikaciji i djelovanju, promjenu bismo vrlo brzo vidjeli u cijelom okruženju. Međutim, problem je što smo obično prema sebi subjektivni, a prema svijetu oko sebe objektivni, pa tako kod bližnjih prilično realistično uočavamo*

nije trgovac s kojim ćemo se cjenkati, kojeg ćemo uvjetovati i ucjenjivati, dok s druge strane – kako da nam daruje nešto tako općenito ili nešto što istinski ne trebamo!? Ako istinski molimo i pouzdajemo se u Boga, on ima samo tri moguća odgovora na naše molitve: Može; Može, ali ne još; te – Imam nešto bolje za tebe. Međutim, pravo je pitanje koliko smo mi otvoreni za njegov istinski upliv u naše živote i koliko mu stvarno vjerujemo? Često se prisjetim jedne zanimljive priče koju sam nekada davno čuo u jednoj propovijedi, pa joj ni autora ne poznajem. Neki je vješti planinar često osvajao planinske vrhunce pa se odlučio uspeti na nepoznatu planinu okovanu snijegom i ledom. Mukotrпно je, ali uspješno napredovao prema vrhu, a onda ga je zatekla noć. Pokušao je ostvariti još

uvjeren da je ispod njega bezdan, pa mu se ta poruka činila toliko nerazumnom. Vjerovao je da ga Bog ne bi ostavio, ali se nikako nije mogao pomiriti s time da bi se trebao tek tako prepustiti neizvjesnosti. Grana za koju se držao davala mu je još barem malo sigurnosti dok se ne pojavi kakvo čudo. Međutim, noć je bila duga i ledena. Čuda nije bilo... Spasilačka ekipa ga je dan poslije pronašla mrtvog i zaleđenog, svezanog za granu, samo tri metra iznad tla, odnosno planinske izbočine, koju u mrkloj noći nije mogao vidjeti.

Dakle, umjesto da se prepustimo Božjoj volji i darujemo mu povjerenje da nas On vodi kroz život, često sami pokušavamo odrediti što je za nas najbolje pa ili pogriješimo, ili se čudimo zašto nam Bog ne pomaže. S druge strane, u životu često očekujemo čuda, a rijetko krećemo od samih sebe, odnosno vlastitog angažmana i udjela u ostvarenju kvalitetnijeg života i boljeg svijeta. A upravo nas Gospa Međugorska desetljećima upozorava da je to ključni preduvjet, odnosno da najprije moramo promijeniti sebe, prepustiti se Isusu i njegovoj ljubavi. Možda su nekom njezine poruke i dosadile ili mu se mogu činiti kao neprekidno ponavljanje. Ali ona nas mukotrпно uči i poziva, poput odgovorne i strpljive učiteljice u razredu problematičnih učenika koji ne pokazuju napredak. Zato nam uporno govori da krenemo od sebe, da druge ne prozivamo i ne optužujemo, posebice one koji nisu upoznali ljubav Kristovu. Ona zna da jedino mijenjajući sebe, možemo promijeniti svijet. Drugog recepta nema. Zato nas podučava – želimo li svjedočiti Isusa Krista u ovom svijetu najbolji magnet možemo biti mi sami, svojim životom, djelovanjem, poslanjem, vedrinom, odgovornošću i prije svega – ljubavi. Istinski kršćani jesu i moraju biti drugačiji. Njihovo ponašanje usklađeno s Evanđeljem toliko je zarazno i očaravajuće čak i nevjernicima. Zato da bismo zajedno stvorili svijet kakav smo si međusobno zaželjeli za Novu godinu, moramo istinski otvoriti novu stranicu u svome životu i pokušati promijeniti sebe.

NOVI POČETAK U NOVOJ GODINI

donosi nikakvu novost sama po sebi, smjena godina važan je psihološki moment koji naraštajima već stoljećima donosi nadu i vjeru u promjenu na bolje. Čitajući mnogobrojne želje i poruke koje su poznati i nepoznati odašiljali na društvenim mrežama za Novu godinu, vidjeli smo neizmjerne količine nade i optimizma. I oni koji su priznali kako im je protekla godina bila teška i naporna, poželjevi da se ne ponovi, iznijeli su uvjerenje kako bi ova 2017. trebala i morala biti bolja. I vjernici i nevjernici od nevidljive sile očekuju promjene na bolje u privatnom životu, na poslu,

pogrješke i propuste, dok kod sebe uglavnom ne nalazimo ništa što bismo trebali promijeniti. A svijet će postati bolje mjesto za život tek kad prema sebi budemo objektivniji, a prema svima oko sebe subjektivniji. A za to treba snage. Četiri najčešće želje koje smo si željeli za božićne i novogodišnje blagdane bile su – zdravlje, sreća, radost i uspjeh. A teško će nam ova godina biti sretnija, uspješnija i radosnija ako ne počnemo mijenjati sebe, jer sve polazi od nas i vraća nam se poput jeke. Možda je zdravlje ponajviše izvan naše kontrole. Međutim, praksa nam pokazuje kako i te kako vlastitim životnim stilom, opredjeljenjima te odgovornošću prema vlastitom tijelu dobrim dijelom možemo utjecati čak i na vlastito zdravlje. A sreća? Ni sreća nije virtualan pojam. Teoretičari sreće kažu kako je to prije svega otvorenost i spremnost za iskorištavanje prilika koje nam život donosi. Bog nam daruje sve te darove koje smo željeli za novu godinu, ali – s jedne strane – On

koji metar prema vrhu prije nego bi se utaborio. Međutim, bio je potreban samo jedan pogrješan korak na skliskom ledu da se oklizne i počne padati. Uže mu nije pomoglo. Padao je niz mračnu i snježnu strminu i gotovo je izgubio svijest. Kad je pomislio kako je to njegov kraj, zaustavilo ga je ispupčeno stablo. Grčevito se držao za granu jer je znao da je ispod njega duboka provalija. Nakon nekog vremena studen mu je stezala ruke, a snaga je popuštala. Molio je i preklinjao Boga da ga spasi. Nakon molitvi i suza ukaza mu se anđeo te mu reče: Bog te čuje i želi uslišiti tvoje molitve. Samo se pusti i skoči! Iako je bila mračna noć bio je

Četiri najčešće želje koje smo si željeli za božićne i novogodišnje blagdane bile su – zdravlje, sreća, radost i uspjeh. A teško će nam ova godina biti sretnija, uspješnija i radosnija ako ne počnemo mijenjati sebe, jer sve polazi od nas i vraća nam se poput jeke.

MASLINSKA GORA (II)

FRA ANTONIO
ŠAKOTA

MASLINSKA GORA VRVI OD USPOMENA. Dvoje je očito, ne radi se tek o nekom brežuljku i potrebno joj je posvetiti još koje slovice. Put pješice iz Staroga grada odveo nas je uskim putem od Getsemanskoga vrta do crkve Gospodinova plača i Eleone, ili kako je se danas naziva, crkve Očenaša. Da smo krenuli taksijem ili autobusom izravno na vrh Gore, prošli bismo drugim putem, sjevernijim. Usput bismo prošli pokraj sjedišta Apostolske delegature u čijem se sklopu nalazi kapelica posvećena sv. Nikoli Taveliću, čiji je oltar blagoslovio bl. Alojzije Stepinac. Također,

vidjeli bismo kompleks crkve i bolnice naziva „Victoria Augusta“, po ženi pruskoga kralja Vilima II., u vlasništvu protestanata, kao i sjedište grčkoga patrijarha „Viri Galilaei“, te crkvu s ogromnim zvonikom u vlasništvu Ruske pravoslavne Crkve s kojega se pruža ionako već impozantan pogled, kako na Jeruzalem tako i na Judejsku pustinju i Moapske poljane u današnjoj kraljevini Jordan.

MJESTO UZAŠAŠĆA

Vozeći se, put nas pomalo dovodi do mjesta gdje smo prošli put stali, kod Eleone. Nekoliko metara prije nje, to

jest iz ovog novog, sjevernog pravca, nalazi se sam vrh jedne od triju gora Maslinskoga brda, nama kršćanima od velikoga značenja. Htjedoh napisati kako se na tom vrhu nalazi „crkva Uzašašća“, ali ga je danas prikladnije nazivati mjestom jer se nalazi u sklopu muslimanske bogomolje. Najstarija hodočasnička izvješća spominju kako je samo ovo mjesto u početcima ostalo pod otvorenim nebom, kako bi time snažnije simboliziralo događaj koje se ondje slavio. Kako se u neposrednoj blizini nalazila Eleona, bila je tada u njezinom kompleksu. Nije dugo trebalo da se i tu napravi crkva,

nazvana Imbomon – vrh, sljeme. Prvotno je bila kružnoga oblika, ali opet otvorena prema nebu. Nakon silnih rušenja i stradanja o kojima je već bilo riječi, križari na istom mjestu grade osmerokutno zdanje s kapelom u središtu, ponovno otvorenoj prema Gospodinovu povratku, ali i prema horizontali, o čemu svjedoče lijepi pilastri i kapiteli koji se dobro razlikuju od kasnije korištena kamena kojim je crkva zatvorena, čuvajući također u svom okrilju i legendarni trag Isusove stope. Kasnije će Saladin biti taj koji će crkvu zatvoriti, kako vertikalno tako i horizontalno, te ju pretvoriti u džamiju. Danas hodočasnici uz plaćanje ulaznice mogu pristupiti ovom svetom mjestu. Bez obzira na povijesne neprilike, mjesto Isusova uzašašća uvijek je bilo meta pobožnih vjernika. Tako je i sv. Ignacije Loyolski još u mlađim danima, tražeći jasnije očitovanje volje Božje, hodočastio u Jeruzalem te se zaputio upravo na mjesto uzašašća. Međutim, sama je Gora, nešto slično kao i

danas, vrvjela opasnostima, osobito onima pogubnima za džepove, zbog kojih bi se znao i život izgubiti. No, ništa od toga nije prestrašilo sv. Ignacija te je dugo vremena provodio u dubokoj molitvi na Imbomonu. Znajući za sve opasnosti koje su ga mogle snaći, gvardijanu franjevačkoga samostana, gdje je Ignacije odsjeo, ovaj se postupak i nije toliko svidio pa je mladoga zanesenjaka na neko vrijeme dao strpati u samostanski zatvor ne bi li se opametio. Je li ovo označilo početak posebne franjevačko-isusovačke ljubavi, ne znam. Bilo kako bilo, valja dodati kako su s vremenom fratri, kao i naša istočna braća, dobili dozvolu te svake godine na svetkovinu Uzašašća mogu slaviti sv. misu na samom ovom mjestu provodeći cijeli jedan u molitvi i zajedništvu u prekrasnom ambijentu razapetih šatora koji služe kao sakristija, blagovaonica ili konačište za one koje može zapasti. I sam se odlučih, posljednje godine svoga studijskoga boravka u Jeruzalemu, cijelu noć provesti u bdijenju na Imbomonu (inače smo mi bogoslovi dežurali po sat vremena). Bogu hvala, danas je to moguće na taj dan. I bez straha od odležavanja neke kazne.

BETFAGA

Idući dalje prema istoku Gore, dolazimo do Betfage, mjesta odakle je krenuo Isusov mesijanski ulazak u Jeruzalem: „Kad se približiše Jeruzalemu, dođoše u Betfagu, na

Maslinskoj gori, posla Isus dvojicu učenika govoreći: 'Pođite u selo pred vama i odmah ćete naći privezanu magaricu i uz nju magare.' (Mt 21,1-2) Već od početaka kršćanstva Betfaga je bila mjesto hodočasničke pobožnosti. Crkva je tu postojala već u 4. st. Nakon već ustaljenih rušenja križari je obnavljaju. Godine 1880. franjevci dolaze u posjed mjesta te na temeljima spomenute križarske crkve grade novu. Od zanimljivosti koje se nalaze u crkvi valja izdvojiti jednu, a to je kameni blok za koji se vjeruje da je Isus upravo s njega uzjahao na magare. Vjerujem da smo kroz ovaj putopis mogli uočiti jednu snažnu afektivnu potrebu hodočasnika, koju domaćini nerijetko zadovoljavaju kamenim ostatcima. Dok god služi svojoj svrsi, sjećanju na događaj, i kamen može biti rječit. Toj nakani

Viri Galilaei

u pomoć priskaču i umjetnici koji postaju posrednici. Tako, na ovom kamenom bloku vidljive su freske iz križarskoga razdoblja. Na jednoj je prikazan Isus s Martom i Marijom, jer se u neposrednoj blizini Betfage nalazi i Betanija, te Marta istrčala pred Isusa upravo idući prema Betfagi; na drugoj je prikazan narod koji prati magare; potom isti narod koji pred Mesiju prostire grančice, obično palme i masline; i konačno natpis s nazivom mjesta – Betfage. I ostali crkveni prostor ispunjen je freskama, koje prikazuju događaje Cvjetnice. Cvjetnica se i danas vrlo svečano proslavlja u Jeruzalemu, slijedeći drevne običaje o kojima je već bilo riječi. Na sam dan vjernici iz cijeloga svijeta okupljaju se oko crkvenoga prostora u Betfagi te se u ogromnoj procesiji nekoliko tisuća ljudi upućuje prema Bethzedi, ili crkvi sv. Ane, svetištu najbližem prostoru nekadašnjeg Hrama, na kojemu danas ne možemo slaviti kršćansko bogoslužje. Na koncu sve prisutne blagoslovi jeruzalemski patrijarh.

BETANIJA

Današnje je stanje između Izraela i Palestine takvo da ponekad put od

Zid razdjeljenja

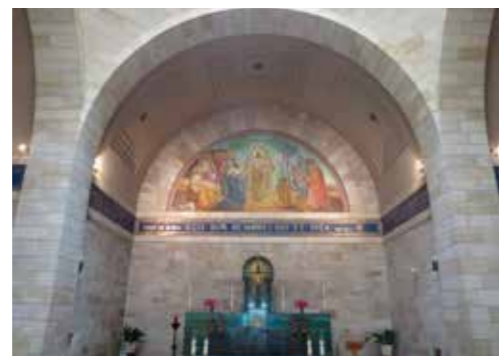
Zid razdjeljenja

jednog mjesta do drugoga, makar udaljenost bila manja od jednog kilometra, traje i do pola sata. Upravo je to slučaj Betfage i Betanije. Ta dva mjesta danas dijeli zid razdjeljenja. Stoga se do Betanije dolazi okolnim putem, autocestom koja vodi od Jeruzalema, tunelom ispod Mt. Scopusa, do Jerihona. Ovo mjesto, Bet-Hanania (kuća Hananijina) nalazi se na jugoistoku Gore. Već od 4. st. naziva ga se Lazarion ili Lazarium, a na arapskom Al – Azarijeh. Jasno je kako sam naziv mjesta nosi uspomenu na osobu koju je Isus posebno volio – Lazara – kao i njegove

dvije sestre – Martu i Mariju. Rado je kod njih navraćao, kako je očito iz Evanđelja (Iv 11). Franjevci su došli u posjed svetišta 1889. godine, kupujući nekoliko obližnjih kuća, da bi potpuno zaposjeli zapostavljeno svetište 1950. godine. Gradnjom nove crkve posvećene Lazaru mogao se uprati i povijesni slijed izgradnje starijih svetišta. Točnije, iskapanjem prostora uočilo se postojanje triju razdoblja gradnje. Prvo je postojala trobrodna crkva iz 4. st. od koje su nam ostali podni mozaici što se nalaze u njezinom predvorju, koje je ujedno bilo povezano s Lazarovim grobom koji se nalazio zapadno od crkve. Ubrzo je podignuta nova, 13 metara južnije od prve, s prezbiterijem koji odgovara današnjemu i dijelom podnih mozaika što ih nalazimo u samoj crkvi. Značajnija obnova dogodila se za križara koji su obnovili crkvu, ali i izgradili novu znatno manjih dimenzija uz sam Lazarov grob. Iz nje se izravno ulazilo prema Lazarovu grobu, ali je ona u međuvremenu pretvorena u

Crkva sv. Lazara

Unutrašnjost crkve sv. Lazara

Crkva Uzašašća

Crkva Marije Magdalene, sjedište Ruske pravoslavne Crkve u Jeruzalemu

džamiju. Također, kraljica Melisenda je uz crkvu dala sagraditi i samostan povjeren benediktinkama čiji su ostatci vidljivi do danas. Postojanjem dvaju bogoslužnih mjesta dolazilo se i do malih izmjena u dinamici slavlja. Tako je prva crkva postala mjesto spomena na kuću Marte i Marije, dok je druga što se nalazila uz Lazarov grob bila posvećena njemu. Kao što već spomenuh, kroz uvijek turbulentnu povijest na ovim prostorima mijenjala se i fizionomija mjesta. Lazarovo je svetište pretvoreno u džamiju i stambene prostore. Godine 1612. fratri su platili posebnu dozvolu da smiju prokopati vlastiti ulaz što bi ih vodio do groba. Taj ulaz ostao je u upotrebi do današnjega dana. Prilično je uzak i strm te se do mjesta Lazarova spomena treba spustiti niz 24 skliske stube. Nisam siguran da svatko može proći ovim putem do groba. Ali drugačije očito nije išlo. Današnja podignuta rađena je 50-ih godina, i to u obliku grčkog križa. Kako smo se već imali prilike uvjeriti

u Barluzzijevu genijalnost, ne čudi što je ovu gradio po uzoru na mauzoleje, bez prozora. Svjetlost u crkvu ulazi jedino preko kupole. A crkva je ispunjena mozaicima s prigodno ispisanim evanđeoskim događajima vezanima uz Betaniju: o Marti i njezinoj pretjeranoj brizi (Lk 10,38-42), o Isusovu uskrisenju Lazara (Iv 11), o Marijinu pomazanju u kući Šimunovoj (Lk 7,36-50) te o Marti i Mariji i njihovu razgovoru s Isusom (Iv 11). Crkvom dominira natpis: „Ego sumresurrectioetvita“ (Iv 11,25) kojim je Isus pitanje uskrsnuća povezo sa svojom osobom. Neka nam hodočašće u Betaniju pomogne da, poput Marije, uvijek odaberemo bolji dio te svakodnevnog rad i brige živimo u radosti srca i bez mrmljanja; da u susretima s Lazarima naših života imamo Kristove osjećaje; da uvijek raskajana i ponizna srca prignemo svoja koljena i glavu do Isusovih nogu; da uvijek spremno izađemo Kristu ususret jer On uvijek kuca na vrata našega srca.

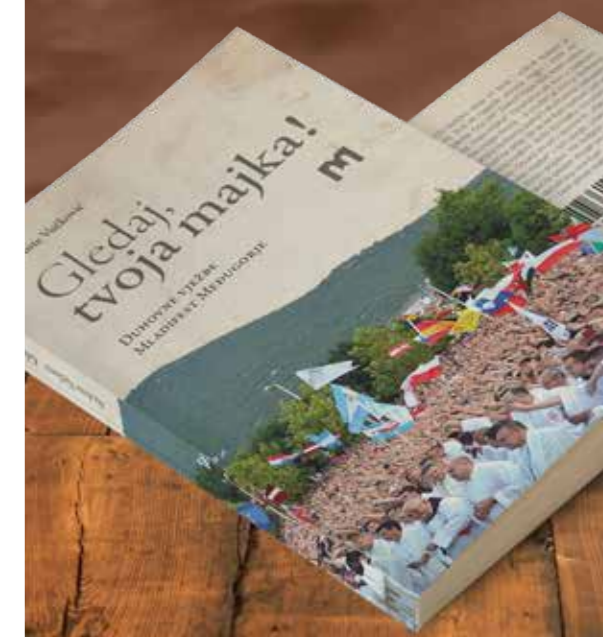
fra Ante Vučković Gledaj, tvoja majka!

DUHOVNE VJEŽBE
MLADIFEST MEĐUGORJE

Pred nama je tekst o Mariji iz pera fra Ante Vučkovića, čovjeka koji Mariju promatra iz perspektive biblijskih tekstova i nastoji je približiti čovjeku današnjeg vremena. Prvotno su ti tekstovi bili upućeni mladima koji su sudjelovali na Mladifestu u Međugorju, no svatko se u njima može pronaći kao adresant. Iako je ljetna žega pridonosila argumentima da se pronađu neki „prikladniji“ sadržaji, na kateheze, koje je fra Ante držao na Mladifestu, mladi su dolazili u velikom broju i otvorena srca upijali svaku riječ.

Nakon ne tako dugog vremenskog odmaka ti tekstovi pronašli su novu formu – knjigu koju imate u ruci. Iskreno se nadamo da će vas napisani redci sve dublje voditi prema Marijinu srcu i da će vam pomoći da je još bolje upoznate. Uvjereni smo da ćete dugo i brižno piščevo meditiranje nad Marijinim likom, te živahnost njegove izrečene riječi pred mladima tijekom Mladifesta osjetiti i vi, poštovani čitatelji, dok budete čitali redke koji su pred vama.

(Iz predgovora, fra Marinko Šakota)

Knjigu možete naći
u Suvenirnici
Informativnog centra
MIR Međugorje.

Vatikanska dobrotvorna lutrija

Uprava grada Vatikana i ove godine, četvrti put zaredom, priredila je Dobrotvornu lutriju za djela milosrđa Svetoga Oca. Inicijativa se poklopila s krajem Godine milosrđa te božićnih blagdana, što je novi poticaj za geste solidarnosti i dijeljenja. Papa Franjo izrazio je želju da prihod od lutrije bude raspoređen stradalima u potresu, koji je pogodio središnju Italiju 24. kolovoza, te beskućnicima.

Izvlačenje dobitnih listića održat će se 2. veljače 2017. godine, a nadgledat će ga posebno povjerenstvo. Uz desetak vrlo vrijednih nagrada bit će dodijeljeno još tridesetak „utješnih“.

Listići vatikanske lutrije mogu se po cijeni od 10 eura kupiti na području Vatikana, i to u vatikanskoj pošti, vatikanskoj ljekarni, knjižari vatikanskih muzeja te trgovinama unutar Vatikana. Ove godine po prvi je put omogućena kupnja listića putem mrežne stranice na adresi: <https://beneficenza.vatican.va/index.php>

Župa iz Alepa pisala papi Franji

Rimokatolička župa sv. Franje u sirijskom gradu Alepu poslala je pismo papi Franji uoči Svjetskog dana mira, tražeći od Svetog Oca apostolski blagoslov za mnogu djecu koja znaju samo za rat. Pismo je poslano 28. prosinca, a potpisao ga je župnik o. Ibrahim Alsabagh. U pismu se opisuje patnje djece te nastojanja oko mira. Ranije ovoga mjeseca sirijske vladine snage nakon trodnevne ofenzive ponovno su osvojile Alep koji je bio pod kontrolom pobunjeničkih snaga.

Rimokatolička župa sv. Franje u Alepu svake prve nedjelje u mjesecu slavi misu za mir i završetak rata. O. Alsabagh napisao je da su te mise prilika da se mole za one koji napadaju i ubijaju. Pismo Svetom Ocu zaključuje riječima: „Kada se iscrpe sva moguća sredstva, uvjereni u Božju ljubav i moć, koristimo jedina djelotvorna oružja koja imamo: ljubav, istinu i molitvu.“

Kolumbijski biskup pozvao na solidarnost sa stanovnicima Venezuele

Kolumbijski biskup iz Cucute, grada s više od 700 000 stanovnika na granici s Venezuelom, zatražio je od civilnih vlasti da pomognu stanovnicima Venezuele, koji su zbog velike političko-gospodarske krize koja je zahvatila njihovu zemlju već mjesecima suočeni s velikim nestašicama. Posljednjih mjeseci stotine očajnih Venezuelanaca nahrupilo je prema granici s Kolumbijom u potrazi za najnužnijim potrepštinama, izvještavaju francuski katolički mediji. Biskup Cucute Victor Ochoa Cadavid ističe zabrinutost jer prema granici svakoga dana pristiže sve više ljudi koji žive u nesigurnim uvjetima.

Božićni prijem kod kardinala Puljića

U skladu s tradicijom vrhbosanski nadbiskup metropolit kardinal Vinko Puljić sa suradnicima je upriličio božićno primanje 26. prosinca, u prostorijama Svećeničkoga doma Vrhbosanske nadbiskupije u Sarajevu.

Čestitke brojnih predstavnika vjerskoga i društveno-političkog života, kao i predstavnika diplomacije, znanosti, kulture i drugih sfera javnog života uz kardinala Puljića primali su: apostolski nuncij u BiH mons. Luigi Pezzuto, vojni biskup u BiH mons. Tomo Vukšić, pomoćni biskup mons. Pero Sudar, franjevački provincijal Bosne Srebrene fra Jozo Marinčić i generalni vikar Vrhbosanske nadbiskupije mons. Luka Tunjić. Na primanju su bili i predstavnici raznih redovničkih zajednica i crkvenih institucija.

Poljski biskupi pozvali političare na jedinstvo i slogu

U Poljskoj nema jedinstva i sloge, upozorio je poljski primas Wojciech Polak, zabrinut zbog „jačanja podjela“ u društvu zbog sadašnjih parlamentarnih i ustavnih sukoba. Varšavsko-praški nadbiskup Henryk Hoser sukobe je nazvao „prijeznom borbom za vlast s kojom stižu novci koji omogućuju bolji život“, a kardinal Stanislaw Dziwisz i predsjednik Poljske BK nadbiskup Stanislaw Gadecki priželjkuju da stranka na vlasti „Zakon i pravda“, kojoj je na čelu Jaroslaw Kaczynski, s oporbom „učini korak nazad“ kako bi našli „put dijaloga“.

Bez ozbiljne rasprave, sukob se ne može riješiti, ustvrdio je nadbiskup Gadecki, podsjećajući da bi „prije Božića svatko trebao promisliti nastoji li i kako treba graditi mir“. Zemlji je potreban mir, istaknuo je biskup, podsjećajući na socijalni nauk Crkve prema kojemu je „mir plod pravde i ljubavi“.

Papina pomoć stanovnicima istočne Ukrajine

Potaknut teškim stanjem na istoku Ukrajine, gdje već dvije godine traje sukob u kojem je dosad smrtno stradalo gotovo 10 000 ljudi, a više od 22 000 ih je ranjeno, papa Franjo još je u travnju pokrenuo veliku akciju prikupljanja pomoći za tu regiju po europskim crkvama. Dosad je prikupljeno 12 milijuna eura. Jedan dio tog novca, točnije 6 milijuna eura, upravo se dijeli.

Filipinski biskupi protiv ponovnog uvođenja smrtne kazne

Filipinski Predstavnički dom ovih dana raspravlja o prijedlogu zakona kojim bi se ponovno uvela smrtna kazna koja je u toj zemlji ukinuta 2006. godine. Ovaj zakon predlaže se u kontekstu borbe protiv droge koja se odvija na svim razinama društva. Predsjednik Rodrigo Duterte je odmah nakon što je izabran na tu dužnost objavio rat svim zločincima i trgovcima drogom u zemlji. Njih nekoliko tisuća već je pokoseno metcima policijskih snaga i takozvanih eskadrona smrti, koji djeluju bez ikakva nadzora i uz predsjednikovu potporu.

Filipinska biskupska konferencija zatražila je odbacivanje te „barbarske“ prakse koja bi Filipine pretvorila u „svjetsku prijestolnicu smrtne kazne“. „Život je Božji dar i nijedan čovjek nema pravo drugome oduzeti život“, naglašavaju biskupi. Predsjednik biskupske konferencija smatra da je uvođenje smrtne kazne „olako rješenje za političke lijenčine“ te traži od predsjednika države da radije reformira filipinski pravni i policijski sustav, koji je neučinkovit i prožet korupcijom.

Nakon papinog apela u Nikaragvi oslobođeno 557 zatvorenika

Nikaragvanski predsjednik Daniel Ortega pomilovao je 557 zatvorenika koji su izvršavali kaznu kraću od pet godina. Među njima su i 52 žene. Na taj način predsjednik Ortega odgovorio je na zamolbu koju mu je papa Franjo uputio prigodom proslave završetka Jubileja milosrđa. Papa je istu zamolbu u studenome uputio prema Kubi i Paragvaju. Kubanske komunističke vlasti na Papin poziv u ovoj Svetoj godini milosrđa odgovorile su tako da su amnestirale 787 zatvorenika, među kojima je bilo žena, djece i bolesnika. Ovo nije bila jedina amnestija na Kubi. U rujnu 2015., uoči Papina posjeta Kubi amnestirano je oko 3 522 zatvorenika. U Paragvaju, gdje je na vlasti desnica, predsjednik Horacio Cartes također je najavio oslobađanja zatvorenika.

Imenovan novi krakovski nadbiskup

Papa Franjo imenovao je 8. prosinca dosadašnjega nadbiskupa Lodza mons. Mareka Jedraszewskog (67) novim nadbiskupom i metropolitom Krakova, objavio je Tiskovni ured Svete Stolice. Nadbiskup Jedraszewski naslijedio je na tome mjestu kardi-

nala Stanislaw Dziwisza (77), čiju je ostavku iz starosnih razloga Papa prihvatio.

Crkva se u Indiji snažnije zauzima za „nedodirljive“

Katolička Crkva u Indiji službeno je objavila dokument u kojem se kao etički imperativ postavlja izgradnja istinski uključive zajednice. Indijska biskupska konferencija pokrenula je novu politiku uključivosti, potpore i razvoja dalita (tzv. nedodirljivih), najsiromašnijeg i marginaliziranoga dijela indijskog društva. Dokument naslovljen „Politika osnaživanja dalita u Katoličkoj Crkvi u Indiji“ traži od 171 dijeceze da unutar godinu dana podnesu dugoročne i kratkoročne planove kojima bi okončali sve vrste diskriminacije protiv kršćanskih dalita. Daliti u Indiji pripadaju bivšoj kasti „nedodirljivih“, a često su žrtve ugnjetavanja. U Indiji živi oko 25 milijuna kršćana, a procjenjuje se da su više od polovice daliti.

Ima onih koji uvijek snatre jedno: samo neka svi prihvate kršćansku vjeru i svijet će biti savršen. U njihovim očima obraćenje je kraj, a ne početak.

VJERA ZLIH DUHOVA ILI ATEIZAM KOJI JE PREMAŠEN

FABRICE HADJADJ JE FRANCUSKI FILOZOF, ROĐEN 1971. GODINE.

Potječe od židovskih izrazito lijevo orijentiranih roditelja (maoi-sti), tuniškog podrijetla. Katolikom je postao na pragu svojih tridesetih godina, nakon nemirnih mladenačkih traženja u kojima se divio idealima revolucionara Pariške komune i strasno uranjao u djela nihilista 20. stoljeća, sam se izjašnjavajući nihilistom. Na novinarsko pitanje zašto se krstio, uzvratilo je smiješeći se: „Sam se pitam zašto to nisam učinio prije.“ Voli za sebe reći da je „Židov arapskog prezimena i katolik mislilac te dramski pisac kršćanskog nadahnuća, poznat i preveden i izvan Francuske. Predaje filozofiju i teoriju književnosti na liceju i na Sveučilištu u Toulonu. Ravnatelj je *Europoskog Instituta za antropološka proučavanja Philanthropos* u Fribourgu, u Švicarskoj. Autor je desetak knjiga, napisanih pretežno esejistički, mjestimice i prilično zahtjevnim stilom, te nekoliko kazališnih drama. Oženjen je te ima četiri kćeri i jednog sina.

U našem glasilu želimo pred vas, poštovani čitatelji, donositi misli ovog uvaženog mislioca. Najprije ćemo ući u njegovu knjigu *Vjera zlih duhova ili ateizam koji je premašen*. Na početku, nekoliko riječi iz recenzije koju je napisao dr. J. Balabanić, koji je ujedno i prevoditelj ove knjige s francuskog.

Ova knjiga nije tek dio traktata iz demonologije (nauk o Sotoni i zlu). Ona pokušava potaknuti na razmišljanje o samom ishodištu logike zla, kako bismo se s njime spremnije hvatali u koštac izvan samih sebe i usred, ili unutar sebe. Knjiga je, dakle, mali časoslov o borbi (i ranjivosti), da tako kažemo, ona je poduka iz ka(ra)tekizma kako bismo se naučili trčati poput sv. Pavla – da uprazno ne mlatimo vjetar (1 Kor 9,27), da naša borba sa zlom ne bude promašena. Jer nismo spoznali kako nam je pravi Neprijatelj blizu, kako vjerujemo njegovom vjerom.

U ovoj knjizi autor se ne bavi

izravno teologalnom vjerom, nego – vjerom vragova, vrazjom ili đavoljom vjerom. Kao polazište uzima slabo poznatu Jakovljevu poslanicu i nadugo razmatra sljedeći redak: *Ti vjeruješ da je jedan Bog? Dobro činiš! I đavli vjeruju, i dršću* (Jak 2,19). Zatim se pita u čemu je oštra razdjelnica između vjere Isusove, odnosno istinske vjere i vjere vragova? Iz svih raščlambi i razmatranja proizlazi da je istinska vjera bezuvjetno povjerenje u Boga. Da ona, za razliku od vjere zloduha, nije samodostatna i ohola, nego ponizna i puna dobrote, uvijek potrebna drugoga i otvorena mogućem dobru u sebi i u drugome, trajno i ustrajno obilježena plodovima ljubavi i milosrđa. To nije vjera oholih farizeja i pismoznanaca, nego vjera poniznog carinika i raskajanih grješnika, bludnica... Suprotno tomu, vjera vragova je samodostatna i ohola, nemilosrdna. Ona je zla jer stvorena lišava bitka. Ona osiromašuje onoga koji je ima, a osiromašuje i druge jednostavno zato što nema ljubavi. Vjera vragova, kako glasi podnaslov knjige, premašeni je i stoga prevladani ateizam. No zapravo je nešto mnogo gore i pogibeljnije od samog ateizma. Tragično stanje u kojem mirno žive mnogi „pravednici“.

IZ UVODA U KNJIGU

Ima onih koji uvijek snatre jedno: samo neka svi prihvate kršćansku vjeru i svijet će biti savršen. U njihovim očima obraćenje je kraj, a ne početak. S toga gledišta, budući da sam kršten kao odrastao, dovode i mene u nepriliku kada tu i tamo mogu „posvjedočiti“, u stilu blještavih reklama i prema mikrofonu koji bučno najavljuje: „Obraćeni Židov“, „Od Nietzschea k Isusu“, „Kako sam od nihilista postao kršćaninom“, itd. Gotovo da mi bude žao što još nisam bio ovisnik o drogama ili homoseksualac, možda plaćeni ubojica ili barem glumac u filmu X – s jednom drvenom nogom.

Jer moje obraćenje ne bi smjelo biti tek neki svršetak, nego bi moralo biti barem toliko zanimljivo da gledatelji ne požale što su utaman potrošili jednu večer koju su mogli provesti u kinu. Čemu bi poslužilo moje svjedočenje ako bi bilo jednolično kao bijela hostija u pokaznici? Od mene očekuju da što bolje privučem pozornost svoje publike i da u tom smislu svoju priču ukrasim sa

što više neobičnih pojedinosti. Prava blagodat za moje slušateljstvo: za razliku od onih razbibriga s kojih se izlazi s ponešto skrupula, naša ljupka zabava služila bi moralnoj izgradnji...

„Koji nezahvalnik!“ čuje se prigovor. Doista, pomalo pretjerujem. Htio bih da se shvati koliko me takve predstave oneraspoložuju. Još da je posrijedi uzdizanje do neba meda i mlijeka kojima je beskrajno milosrdje pristupilo pretvorbi mojega buntovnog smeća, neka, bilo bi to u redu! No takvi susreti, nažalost, najčešće služe jedino zajedničkom osjećaju zaštićenosti, kako smo na toplom, na sigurnom, u tišini zidova naše crkvice.

Što, međutim, ako su ti naši zidovi manje zidovi skloništa, nego što su zidovi arene? Što ako postati kršćanin otvara mogućnost biti gori?

Moj je položaj, nedvojbeno, najbolji, ali znači li to da sam već time ja najbolji? Moja duša može biti najbogatija udavača, a davati razmjerno, manje od udovičina novčića. To da sam dobio *jackpot*, ne govori ništa o utrošku tog novca. Što pucam od zdravlja, može mi poslužiti da snažnije zadavim svog brata... Uostalom, nije li Juda prije svega bio jedan od apostola, a među njima onaj koji je bio zadužen da čuva, više od ključeva, novac?

Moguće je, dakle, da sam ja postao gori nego prije i da Marquis de Sade, Comte-Sponville i drugi promicatelji protukršćanstva ili laičke transcendencije nisu bili takvi grješnici kao što sam ja. Oni koji traže moje svjedočanstvo, nesvjesno se trude da se to dogodi. Zato o svo- me životnom putu, naravno, volim govoriti, ali potiho: prerazuman da uzmem trublju kojom bih jasno pokazao koliko sam isprazan, radije rabim gitaru i frulu, a moje krhko obraćenje, samim time što ga pričaju javno, pretvara se u snažnu napast zavodjenja. Time ne želim reći da bi više vrijedilo kada bih javno pričao o ugodnostima razvratna života. Samo jednostavno konstatiram: obraćenje je trajna kušnja sve do smrti. Ili bolje, da preokrenemo slavne Hölderlinove stihove: *Onđe gdje se nešto spašava, raste i opasnost*.

MILE MAMIĆ

BOŽIĆNO VRIJEME

U PROŠLOM SMO BROJU, POŠTOVANI ČITATELJI, OPŠIRNO GOVORILI O RIJEČI BOŽIĆ I NJEZINIM IZVEDENICAMA. Spomenuli smo i pridjev *božićni*. On se javlja u raznim svezama: *božićni blagdani*, *božićno vrijeme* itd. Ponekad se *božićni blagdani* ili samo *blagdani* kaže da bi se izbjegla ili „razvodnila“ riječ *Božić*, da ne bi bilo previše kršćanski. *Božić* se čestita i cijelu *osminu* nakon *Božića*. *Osmına* (lat. octava) znači „osmi dan nakon velikoga blagdana“, ali i „vrijeme od osam dana uključujući i blagdan“. Naš narod često i Novu godinu naziva *Mali Božić*, pa i sve dane od *Božića* do *Malog Božića* zove *božići*. U osmini *Božića* slavi se sveti Stjepan, sveti Ivan apostol i evanđelist, Nevina dječica (Mladenčić, Mladinci), Sveta obitelj, a na Novu godinu nekad se slavilo *Obrezanje Gospodinovo*, a u novije vrijeme *Marija Bogorodica*.

S jezičnoga gledišta zanimljiva je riječ *Bogorodica*. U suvremenom hrvatskom jeziku postoji riječ *rodica* u značenju „rođakinja“. Marija je „roditeljica Boga“. To je pravo značenje riječi *Bogorodica*. U složenicama takva tipa uzimala se je kraća osnova da bi riječ bila kraća. Slične su složenice sa sastavnicom *-davac*, *-primac*. Te se sastavnice kao samostalne riječi javljaju u liku *davatelj/davalac*, *primatelj/primalac*. Jedino se u složenicama javljaju u tom, kraćem liku. Nije ih potrebno zamjenjivati dužim likom. Tako je i s riječju *Bogorodica*. Znamo da je Marija začela i rodila Isusa. On je Bog i čovjek. Ona je njegova *roditeljica*. Budući da je on Bog, ona je *roditeljica Boga* ili *Bogorodica*. Budući da je on čovjek, ona je i *roditeljica čovjeka* ili čovjekorodica, ali to je svakomu jasna i vidljiva činjenica. To nije nitko nijekao, pa nam ni te riječi nisu bile potrebne. A krivovjerci arijanci su nijekali Kristovo božanstvo, pa i to da je Marija Bogorodica. Zato naše riječi *Božić* i *Bogorodica* potvrđuju naše staro pravovjerje koje je i u naš jezik čvrsto utkano. Prema svezi *roditi Boga* nastala je složenica *Bogorodica*. Kao opća riječ mogla bi se pisati i malim slovom, ali samo je jedna *Marija Bogorodica*. Zato i riječ *Bogorodica* pišemo velikim slovom. Ne trebamo je mijenjati u *Bogoroditeljica*. Znamo da ona to jest.

Neki misle da je nakon *božićne osmine* završilo *božićno vrijeme* i požuruju se raskititi i baciti bor. To nije dobro. Dva su temeljna blagdana božićnoga vremena: *Božić* i *Bogojavljenje*. Vrlo je zanimljiva povijest, sadržaj i isprepletenost tih blagdana u kršćanskom svijetu. Božićno vrijeme obuhvaća i *Bogojavljenje* (6. siječnja). Ono se još zove *Sveta tri kralj* i *Vodokršće*. Zbog svoje sadržajne nabijenosti blagdana *Bogojavljenje* neki se događaji iz Isusova života slave i posebno. Blagdan *Krštenja Gospodinova* slavio se 13. siječnja. Nakon Drugoga vatikanskog sabora slavi se u nedjelju poslije *Bogojavljenja* i tada završava *božićno vrijeme* liturgijske godine. *Božićno vrijeme* u Zadru iznimno traje sve do 15. siječnja, blagdana Svete Stošije, zaštitnice grada Zadra. Sveta Anastazija (Stošija) trebala bi se slaviti na Božić, ali Isus ima prednost. Zato je njezin blagdan pomaknut.

Još su dva događaja, pa i dva blagdana, usko povezana s Božićem: *Gospodinovo prikazanje u hramu* (2. veljače) i *Navještenje Gospodinovo* (25. ožujka). *Gospodinovo prikazanje u hramu* (kraće: *Prikazanje u hramu*) naziva se još i *Svijetnica* po paljenju svijeća, što simbolizira Krista koji je „svjetlo na prosvjetljenje naroda“. Taj se blagdan u istočnim kršćanskim crkvama naziva *Susret Gospodnji* (*Sretenje Gospodnje*) po susretu sa starcem Šimunom i proročicom Anom. *Navještenje Gospodinovo* zove se još i *Blagovijest*. Ono se ponekad opravdano zove i *Anđelovo navještenje* (jer je anđeo Gabriel navijestio ...) ili *Marijino navještenje* (jer je anđeo Gabriel navijestio Mariji ...), ali temeljni sadržaj navještenja je utjelovljenje Sina Božjega, njegovo začće, počovječenje. To se tada slavi. Što se tiče reda riječi u nazivima *Krštenje Gospodinovo*, *Navještenje Gospodinovo* i sl., to je nastalo prema latinskom predlošku (Baptisatio Domini, Annuntiatio Domini). Može i drukčije, ali nije potrebno. Ta dva blagdana (*Prikazanje Gospodinovo* i *Navještenje Gospodinovo*) u svijesti kršćana produljuju ugođaj Božića. Doduše, *Blagovijest* devet mjeseci prethodi *Božiću*, što je u skladu s činjenicom da žena nosi devet mjeseci. U skladu s kršćanskim uvjerenjem da ljudski život počinje začćem, *Navještenje Gospodinovo* (*Blagovijest*) trebalo bi ponovno dobiti istaknutije mjesto među kršćanskim blagdanima. Ali ipak *božićno vrijeme* kao vrijeme liturgijske godine službeno završava na blagdan *Krštenja Gospodinova*, tj. u nedjelju poslije *Bogojavljenja*.

Vratimo se sad na početak: Kad počinje *božićno vrijeme*? *Badnja večer* liturgijski spada u *božićno vrijeme*.

Vrijeme prije toga zove se *došašće* ili *advent*. To je prvo vrijeme liturgijske (crkvene) godine. To nije *Božić*, ni *božićno vrijeme*. To je vrijeme iščekivanja, vrijeme pripreve za Božić, za Isusov dolazak, Isusov rođendan. Neki bi iz komercijalnih razloga htjeli da je to već Božić. Zato na Adventu u Zagrebu i drugdje „raspale“ božićne pjesme i do Božića se duhovno „potroše“. Nekima je malo četiri tjedna prije Božića pa bi htjeli pomaknuti do Svih svetih ili barem do Svetoga Martina.

Liturgijska godina prati na neki način povijest spasenja. U povijesti spasenja dogodili su se mnogi važni događaji: navještenje, utjelovljenje, rođenje, krštenje, prikazanje u hramu, Isusovo javno djelovanje, muka, smrt i uskrsnuće. Crkva nam želi dozvati u svijest te važne događaje iz povijesti spasenja. Kad na poseban način slavimo neki od tih važnih događaja, to je na neki način vaticinium ex eventu („proročanstvo nakon događaja“), kako nedavno reče o. fra Tomislav Pervan. Već se dogodilo, a mi čekamo. Smisao je toga da obilje Božje milosti koja je čovječanstvu došla po tim svetim događajima sad prihvaćamo osobno i da se milost Božja prelije u naše srce. Povijesno postaje, poštovani čitatelju, moje i tvoje. „S neba siđe dolje radi grješnika. Rodi se u štali radi čovjeka.“ Grješnik sam i čovjek sam. Radi mene je došao Spasitelj. I ti, prijatelju, možeš to ponoviti kao svoje. Isus je i tvoj Spasitelj. I neka bude!

Ne morate biti moćan političar, bogataš ili rock zvijezda da biste mogli nešto učiniti protiv gladi u svijetu. I vaša mala djela ljubavi i dobrovoljni prilozi mogu spasiti i promijeniti mnoge živote na bolje.

Budite dio ovog jednostavnog rješenja za glad u svijetu. Uplatom donacije na priloženoj uplatnici.

Mary's Meals
Bijakovići bb
88260 Čitluk, BiH

tel.: +387 (0)63 890 121
e-mail: bojana.miletic@marysmeals.org
Info.Međugorje@marysmeals.org
web: www.marysmeals.ba

Za uplate iz inostranstva: SWIFT: UNICRBA 22, IBAN: BA 39338 120 77 000 22778, Core broj: 35000128 za sve valute

Uplatio je (ime, adresa i telefon) _____

Svrha doznake: DONACIJA ZA MARY'S MEALS

Račun pošiljaoca/ pošiljatelja _____
Račun primaoca/ primatelja **3381207700022778**

Primalac/Primatelj: **MARY'S MEALS**
BIJAKOVIĆI BB, 88260 ČITLUK
ID BR: 4227521110006

KM _____ HITNO

Mjesto i datum uplate: _____

samo za uplate javnih prihoda
Broj poreznog obveznika _____ Vrsta uplate
Vrsta prihoda _____ Porezni period
Od: _____
Do: _____

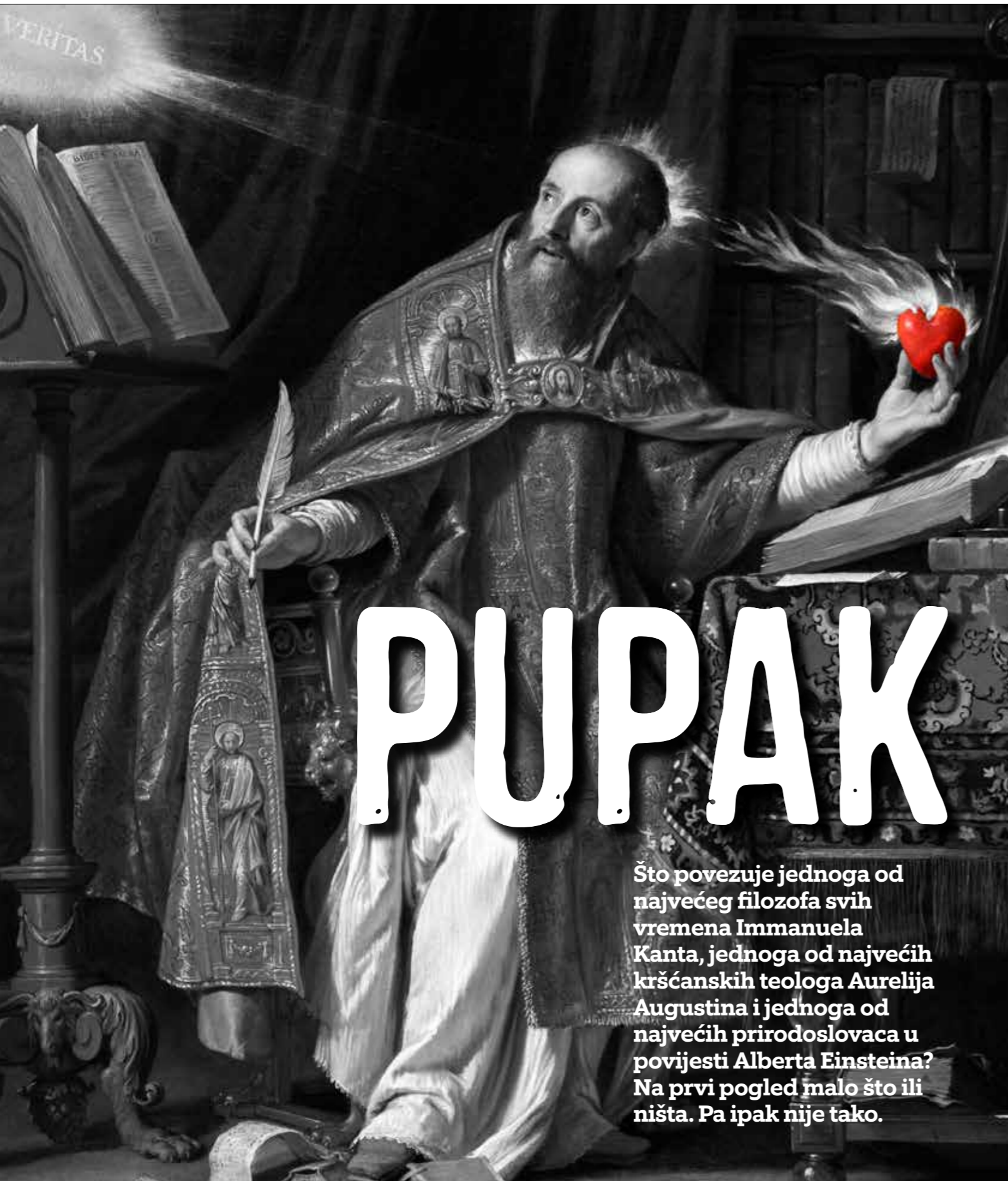
Potpis i pečat nalogodavca _____

Pečat
Banke

Općina _____ Budžetska organizacija _____
Poziv na broj _____

Potpis ovlaštenog lica: _____

HVALA VAM, PROMIJENILI STE NJIHOV ŽIVOT!

PUPAK

Što povezuje jednoga od najvećeg filozofa svih vremena Immanuela Kanta, jednoga od najvećih kršćanskih teologa Aurelija Augustina i jednoga od najvećih prirodoslovaca u povijesti Alberta Einsteina? Na prvi pogled malo što ili ništa. Pa ipak nije tako.

IVICA MUSIĆ

Dok je spokojno drjemuc-kao u dogmatskoj ljujkački, tek tu i tamo razgibavajući pero kako bi načinio pokoju sitnu terminološku transplantaciju u prilično očuvanu i zdravu ontološkome organizmu, najednom se prenuo iz školničke sanjarije uočivši nepremostiv zijev između tisućljetne zablude kako se sve što je bičevno može sakriti iza metafizičke utvarne obrazine te zbiljskoga stanja u kojemu se dotadašnja filozofska tumačenja stvarnosti pokazuju kao kicoške eskapade, posve neuporabljive za ozbiljan misaoni zagriz u žilavo tkivo bitka u čijemu smo dvorištu možda samo obični dotepenci. Dugogodišnji profesor metafizike tako se nenadano našao pred

ćući na njegovo vebno djelo izigravaju velike umnike s malešnim kredibilitetom u kulturnoj i akademskoj zajednici.

Oni koji smatraju da osobni karakter nipošto nije nevažan za ukupan uvid u opus nekoga mislitelja svoje bi izlaganje o ovome značajniku vjerojatno započeli nabrajanjem manje-više poznatih podataka i detalja iz njegova života. Zacijelo ne bi propustili reći da je rođen u trećemu desetljeću osamnaestoga stoljeća u Königsbergu, nekadašnjoj prijestolnici pruskih kraljeva na Baltičkome moru, a današnjemu Kaliningradu, ruskoj enklavi i velikoj pomorskoj bazi na litavsko-poljskoj granici. Odrastao je u bogobojaznoj zanatlijskoj obitelji. Studirao je u rodnome gradu, potom je radio kao privatni učitelj odlazeći na sela i veća imanja kako bi poučavao djecu, a onda kao honorarni predavač na ondašnjemu sveučilištu. Dvapat se kandidirao za profesora, ali je oba puta bio odbijen. Istom je u kasnim godinama svoga života postao profesorom logike i metafizike.

Život je provodio prilično mirno. Toliko mirno da cijeloga svog života nije prešao granice rodnoga grada. Bio je skroman, gotovo neprimjetan. Ne zbog malena rasta (bio je visok svega sto pedeset sedam centimetara), nego zbog doživljaja vlastitoga jastva kao džepne statue pred zadivljujućom čudesnošću zvjezdanoga svoda nad njim i moralnoga poretka u njemu. Njegova rijetko viđena radinost i gotovo filigranska točnost (p)ostale su poslovične. Nikada nije zasnovao obitelj iako je u mladosti doživio veliku ljubav. No zbog financijskih

je uvijek iskazivao dobrodošlicu ma iz kojega izvora dolazila, vodila ga je zakučastim i počesto neprohodnim puteljcima. Nakon dugoga proučavanja mudroslovlje grčkih filozofa ukazivalo mu se nedorečenim memorandumom parafranim na pola stranice. Na derutnim pak obalama manihejskoga svjetonazora, čiji je dugogodišnji poklonik i promicatelj bio, nije uspijevao učvrstiti svoj navigacijski sustav za životno putovanje. Bio je i suviše inteligentan da ne bi proniknuo zbrkanost takva filozofskoga i teološkoga nauka. Slijedeći naime čistu logiku, shvatio je da se paradoks nereda u svijetu ne može protumačiti postojanjem dvaju suprotnih počela koja vladaju svijetom, počela dobra i počela zla. Nemoguće je, umovao je, zamisliti dva boga jer bi svaki od njih morao imati sve perfekcije, svaki bi bio apsolutno savršen, nepromjenjiv i vječan. To pak znači da među njima ne bi bilo nikakve razlike, odnosno da su identični, što je apsurdno. Prema tome, moguće je samo jedan pravi Bog. Dualizam je ništa drugo doli mitski relikv koji nema izgleda

VREMENA

egzistencijalnom dvojbom: ostati u dobrovoljnu ropstvu, istina bez strogoga zatvorskog režima, ili zaputiti se stazom u nedogledan i nesiguran futur. Bez velika oklijevanja odabrao je ovo drugo.

I nije pogriješio. Upravo će ga ta odluka učiniti stjecišnom točkom moderne filozofije koja ni do dana današnjega nije mnogo izgubila od svoje stožernosti. Na ovoga se naime intelektualnoga gorostasa – čija je krilatica bila *aude sapere!* (usudi se znati!), a amblem moralno čistinstvo – još uvijek referiraju i oni koji u njemu prepoznaju tribuna smjelih ideja, i oni koji traže nove misaone putove, ali i oni koji drzovito nasr-

razloga brak tada nije bio moguć. Poslije, kada se materijalno stanje popravilo, htio se oženiti kakvom pristojnom ženom, ali se to nije ostvarilo iako je bilo dama koje su znale cijeniti bogatstvo njegova duha kao i nesvakidašnje kulinarsko umijeće.

U podmakloj životnoj dobi obolio je najvjerojatnije od Alzheimerove bolesti te na kraju više nije prepoznavao ni one koji su mu bili najbližiji. S ovoga se svijeta otputio na pragu devetnaestoga stoljeća. Pokopan je u gradskoj katedrali koja je jedna od rijetkih zgrada što su preživjele strahovita bombardiranja u vihoru Drugoga svjetskog rata. Danas na velikoga mislitelja podsjeća kip postavljen ispred ondašnjega sveučilišta. UNESCO ga je ocijenio kao filozofa koji je snažno utjecao na modernu misao...

Korakom dvostruke fuge protutnjao je Rimskim Carstvom. Bio je sve samo ne miran i postojan. Teško je uspijevao ući sebi u trag. Natprosječno nadaren, briljirao je u govorničkome umijeću, a strast prema istini, kojoj

izdržati kušnju vremena.

Dok mu je majka, uvjerenja i gorljiva kršćanka, svesrdno molila jednoga Boga da ga izvede na pravi put, on je izigravao gizdelina do sitosti hraneći krupne strasti. Ljubovao je s djevojkama koje mu je rodila nezakonitoga sina. Ipak, prekomjerno uživanje nije ga usrećivalo. Sve je više shvaćao da ugađanju tjelesnim strastima *finis nuscquam* – nigdje kraja. U svojevrsnu raskolu vlastitoga svijeta namjerio se na Bibliju koju je počeo ozbiljno proučavati. Sretna je samo jedan to što je susreo glasovitoga milanskog biskupa kojega je doživio nenadmašnim govornikom i osobom u čijemu su bistrumu katalogizirani smi-

19 GODINA S VAMA

Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje od 25. studenoga 1997., a od blagdana sv. Franje 4. listopada 1999. emitira program preko interneta. Zahvaljujući satelitskom programu glas naše Radiopostaje može se čuti u cijeloj Europi, na Bliskom istoku. Svaki dan emitira uživo kronicu i sv. mise iz crkve sv. Jakova u Međugorju. Iz studija se 24 sata emitiraju svakodnevni govorni i glazbeni programi. Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje u sklopu Informativnog Centra "Mir" Međugorje.

Poslanje radiopostaje "MIR" Međugorje: povezati hodočasnike Kraljice Mira, naviještati zdrave vjerničke stavove, podupirati normalne općeljudske odnose, širiti ekumensko ozračje među ljudima.

RADIOPOSTAJA
mir
MEĐUGORJE

Tel.: ++387 36 653 580 uredništvo, 653 548 marketing
Fax: ++387 36 653 552, E-mail: radio-mir@medjugorje.hr
Uživo na internetu: www.radio-medjugorje.com

Jajce 87,8 Mhz, Mostar 100 MHz, Banja Luka 87,8 MHz, Hercegovina 101,5 MHz, Lašvanska dolina 100 MHz,
Split, Južna Hrvatska 101,5 MHz, Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 Mhz,
Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 Mhz, Sjeverozapadna Bosna 106,7 Mhz, Žepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 Mhz,
Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 Mhz, Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 Mhz,
Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 Mhz
Satelit za Europu i Bliski istok: EUTELSAT 16°E

